

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k Zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu

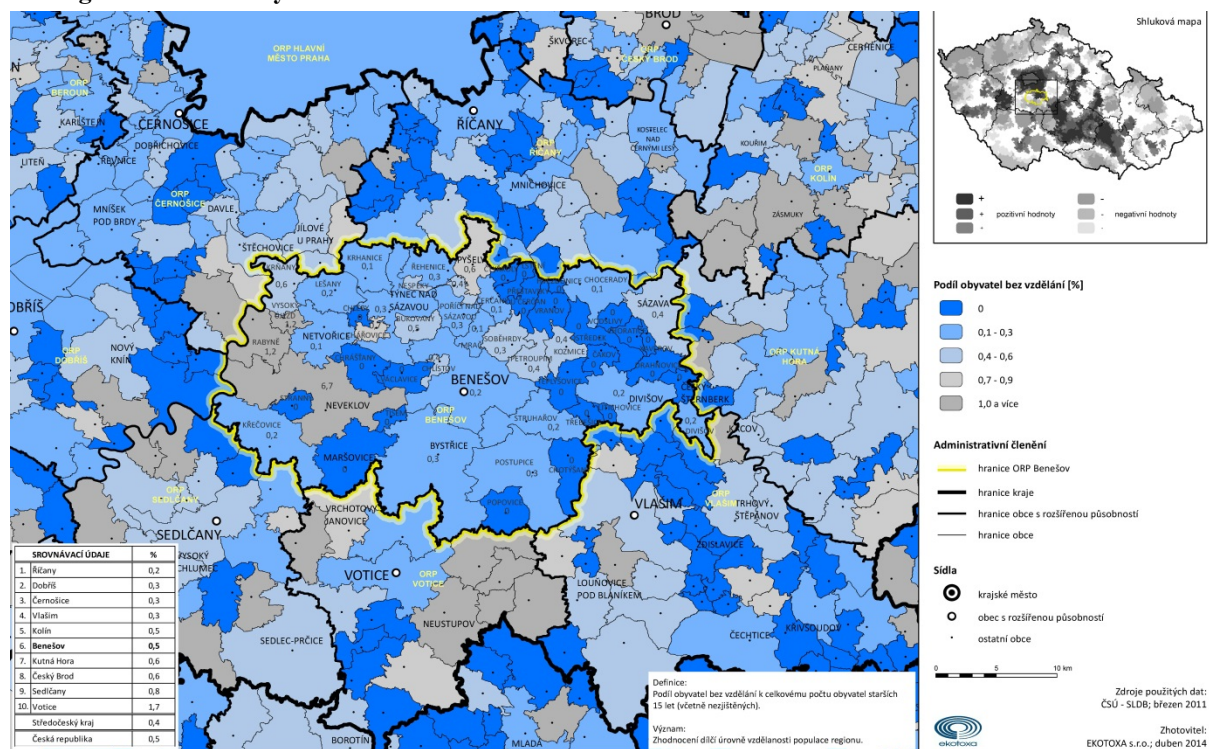
(situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Obsahem této části je popis základního a předškolního vzdělávání v rámci správního obvodu ORP Benešov. Jedná se o situační analýzy, které zachycují konkrétní stav v těchto ukazatelích: podíl obyvatel bez vzdělání, podíl obyvatel se základním vzděláním (včetně neukončeného), podíl obyvatel s nejvyšším dosaženým vzděláním – středoškolské, podíl obyvatel s nejvyšším dosaženým vzděláním – vysokoškolské. Součástí popisu jsou finanční analýzy - celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi, finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v SO ORP, financování z RUD v jednotlivých obcích SO ORP v roce 2013. Očekávaný vývoj postihují základní analýzy rizik, zejména pro oblast demografického vývoje a nedílnou součástí je základní SWOT analýza, výstupem je souhrn výstupů všech analýz. Index vzdělanosti a trend indexu vzdělanosti se vyhodnocuje v závěrečném oddílu.

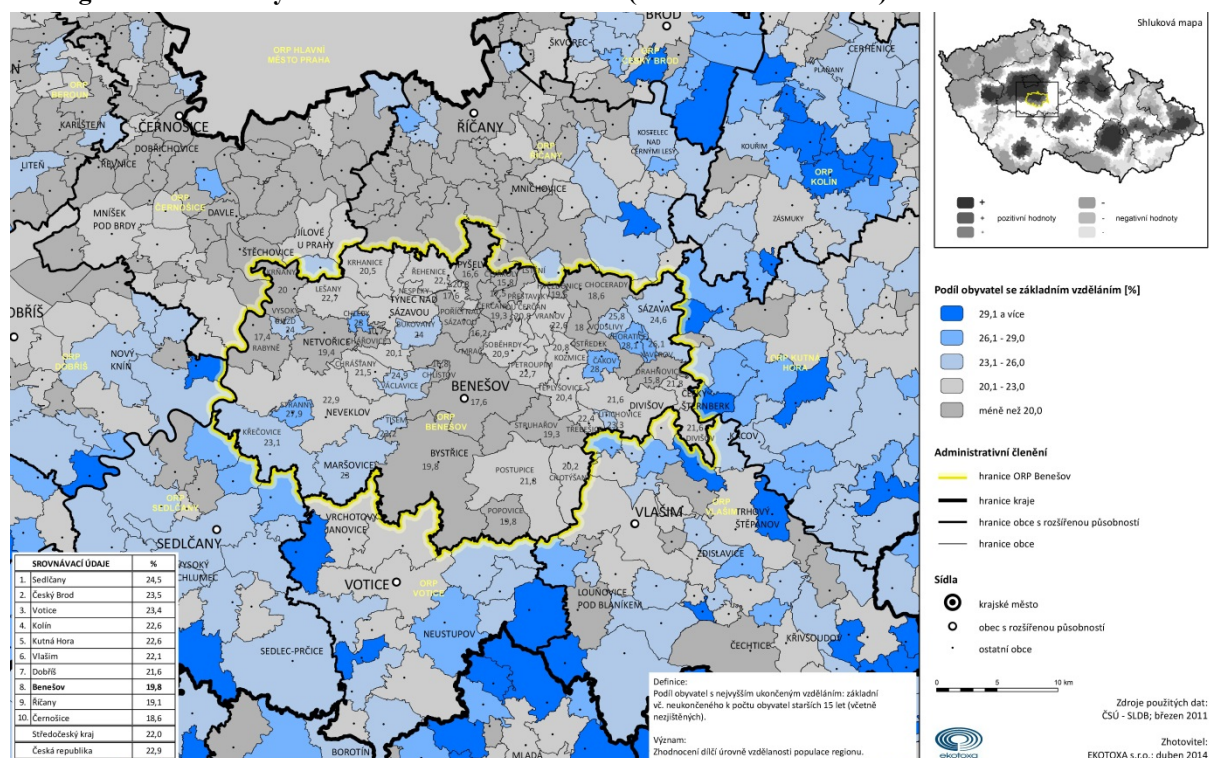
Všechny uvedené skutečnosti analyzují a vyhodnocují základní oblasti, které je nutné sledovat v rámci ORP, konkrétní údaje škol a školských zařízení ve sledovaném území pomohou těmto subjektům v kvalitní komunikaci se zřizovateli, ale i státními orgány, a to v oblasti kvalitnějšího pokrytí území vyššími typy vzdělání. Veškeré tyto podklady budou sloužit ke zpracování návrhové části, která by měla reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů ve školství v území. Pro rozvoj možné meziobecní spolupráce bude nutné nastavit společnou vizi a dále ji rozpracovat do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Kartogram 36 Podíl obyvatel bez vzdělání

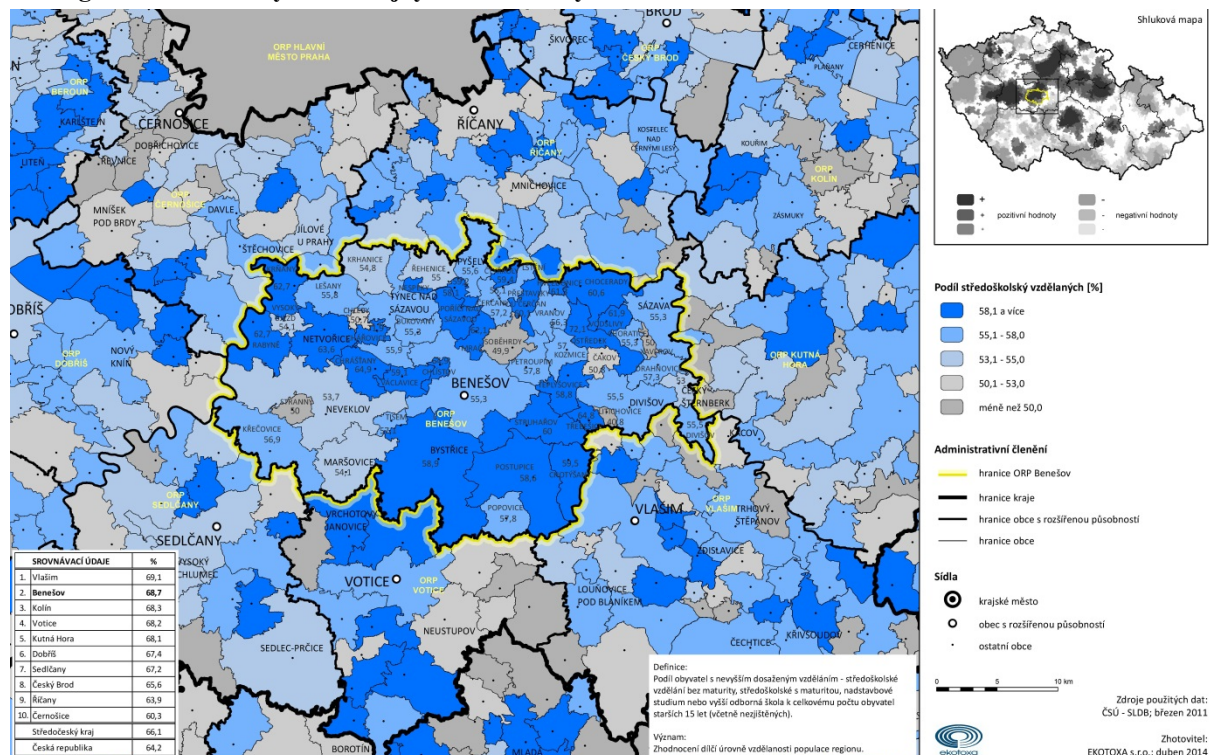
Největší počet obyvatel bez vzdělání se soustřeďuje na Neveklovsku (1% a více). V rámci Středočeského kraje se ORP Benešov pohybuje na 6. místě s 0,5 %.

Kartogram 37 Podíl obyvatel se základním vzděláním (včetně neukončeného)

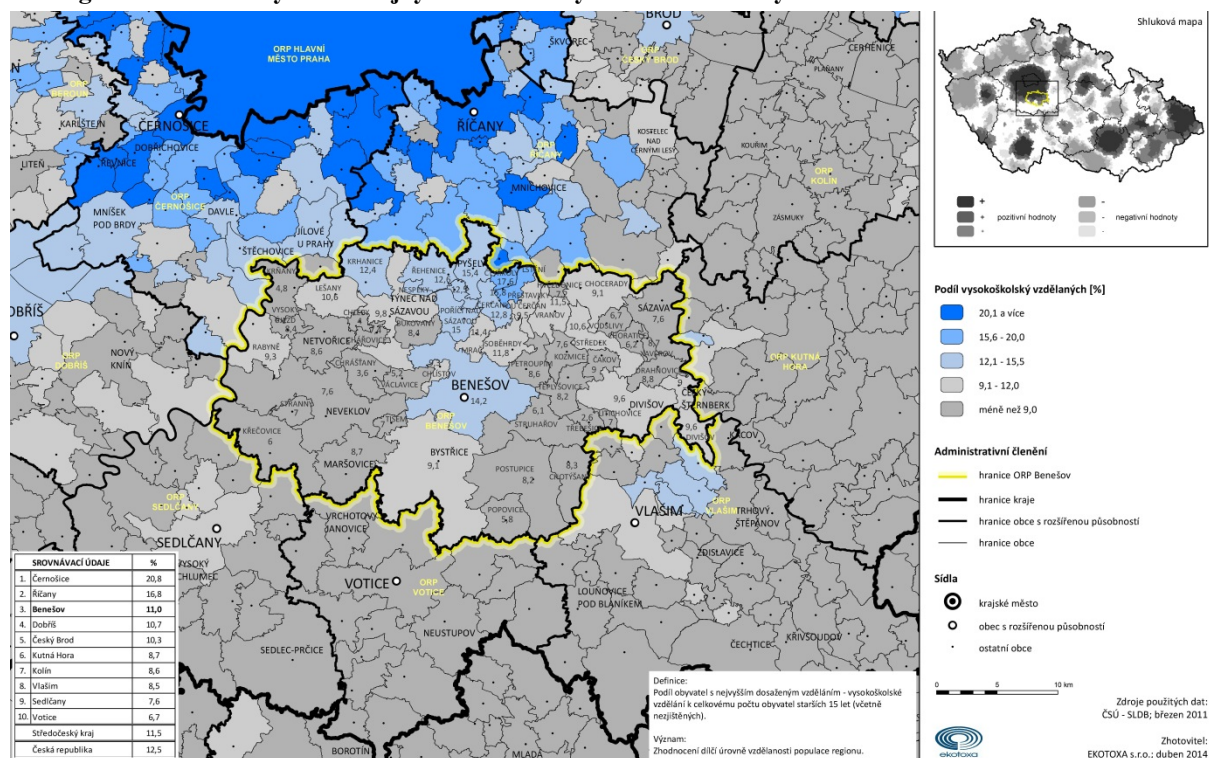
Největší počet obyvatel se základním vzděláním (26,1–29 %) zaznamenáváme ve východní části SO ORP v obcích Čakov a Choratice a pak na Neveklovsku a Netvořicku. V rámci Středočeského kraje se SO ORP Benešov nachází na 8. místě s 19,8 %.

Kartogram 38 Podíl obyvatel s nejvyšším dosaženým vzděláním - středoškolské

Největší počet obyvatel s nejvyšším dosaženým středoškolským vzděláním (58,1 a více %) zaznamenáváme na Netvořicku, v obcích Poříčí nad Sázavou a Mrač, na Choceradsku a v těsném sousedství Benešova. V rámci Středočeského kraje se ORP Benešov umístila na 2. místě s 68,7 %.

Kartogram 39 Podíl obyvatel s nejvyšším dosaženým vzděláním – vysokoškolské

Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných zaznamenáváme v Čakově (15,6–20 %), v obcích Poříčí nad Sázavou, Čerčany, Pyšely, Řehenice, Krhanice a v Benešově (12,1–15,5 %). V rámci Středočeského kraje se ORP Benešov umístila na 3. místě s 13,8 %.

Tabulka 17 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání (Zdroj: ČSÚ)

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Benešov	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
Počet obcí	12	16	11	6	4	1	1				51
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň		1	1	6	4	1	4				17
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		1	3			1					5
Počet MŠ		3	5	9	4	3	6				30
Gymnázia							1				1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		2	3	3	1	1	1				11
Počet jiných zařízení					1		2				3
2011/2012											
Počet obcí	12	17	10	6	4	1	1				51
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň		1	1	6	4	1	4				17
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		2	2			1					5
Počet MŠ		4	5	10	4	1	5				29
Gymnázia							1				1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	2	3	1	1	1				11
Počet jiných zařízení					1		2				3

2010/2011											
Počet obcí	12	18	9	6	4	1	1				51
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň		1	1	6	4	1	4				17
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		2	2			1					5
Počet MŠ		4	5	9	4	1	5				28
Gymnázia							1				1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	2	3	1	1	1				11
Počet jiných zařízení					1		2				3

2009/2010											
Počet obcí	13	17	9	6	4	1	1				51
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň		1	1	6	4	1	4				17
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		2	2			1					5
Počet MŠ		4	5	8	4	1	5				27
Gymnázia							1				1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	2	3	1	1	1				11
Počet jiných zařízení					1		2				3

2008/2009											
Počet obcí	12	19	8	6	4	1	1				51
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň		1	1	6	4	1	4				17
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		2	2			1					5
Počet MŠ		4	4	8	4	1	5				26
Gymnázia							1				1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	2	3	1	1	1				11
Počet jiných zařízení					1		2				3

2007/2008											
Počet obcí	13	18	8	6	4	1	1				51
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň		1	1	6	4	1	4				17
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		2	2			1					5
Počet MŠ		4	4	7	4	1	5				25
Gymnázia							1				1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	2	3	1	1	1				11
Počet jiných zařízení					1		2				3

2006/2007											
Počet obcí	13	18	8	6	4	1	1				51
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň		1	1	6	4	1	4				17
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		2	2			1					5
Počet MŠ		4	4	7	4	1	5				25
Gymnázia							1				1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	2	3	1	1	1				11
Počet jiných zařízení					1		2				3

2005/2006											
Počet obcí	13	18	8	6	4	1	1				51
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň		1	1	6	4	1	3				16

Počet ZŠ – jen 1. stupeň		2	2			1				5
Počet MŠ		4	4	7	4	1	5			25
Gymnázia							1			1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		4	1	3	1	1	1			11
Počet jiných zařízení					1		2			3

Počet základních škol za uplynulé období je stabilní, nedošlo k nárůstu jejich počtu. Oproti tomu došlo k zásadnímu nárůstu u mateřských škol, kdy byl mezi roky 2005/2006 a 2012/2013 zvýšen počet o 5, do školního roku 2013–2014 pak došlo k dalšímu nárůstu především v oblasti soukromých mateřských škol.

Tabulka 18 Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP (Zdroj: Výkazy MŠMT)

SO ORP Benešov		z toho						
Název obce	celkem ředitelství	MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	48	30	19	2	1	1		1
Benešov	13*	5	3	1	1	1		1
Bystřice	2	1	1					
Čerčany	3	1	1	1				
Divišov	2	1	1					
Chocerady	2	3**	1					
Chotýšany	1	1	1					
Krhanice	2	1	1					
Křečovice	1	1	1					
Lešany	1	1	1					
Maršovice	1	1						
Mrač	1	1						
Nespeky	1	1						
Netvořice	2	1	1					
Neveklov	4	1	1					
Petroupim	1	1						
Poříčí nad Sázavou	1	1	1					
Postupice	1	1	1					
Přestavky u Čerčan	1	1						
Pyšely	2	1	1					
Řehenice	1	1						
Sázava	1	1	1					
Teplýšovice	1	1	1					
Týnec nad Sázavou	3	3	1					

Petroupim - byla uvedena 1 církevní škola, počet 2 = 1 církevní a 1 MŠ obecní.

** 13 ředitelství je včetně 3 samostatných školních jídelen*

*** jídelna MŠ je soukromá*

Školství je koncentrováno ve městě Benešov, kde je soustředěn větší počet základních škol a osmileté gymnázium, ale také návazné střední školy (s výjimkou Neveklova se jedná o jediné centrum středoškolského vzdělávání ve SO ORP).

Tabulka 19 Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP (Zdroj: vlastní šetření)

SO ORP Benešov		z toho				
Název obce	celkem ředitelství	MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ

Celkem	3	3	0	0	0	0
Chocerady	1	1				
Mrač	1	1				
Přestavky u Čerčan	1	1				

Tabulka 20 Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP (Zdroj: vlastní šetření)

SO ORP Benešov	celkem ředitelství	z toho				
Název obce		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
Celkem	1	1	1			
Petroupim	1	1	1			

Převážná část předškolního a základního vzdělávání probíhá ve školách zřizovaných obcemi, počet soukromých mateřských škol narůstá, v regionu jsou tři soukromá zařízení.

Tabulka 21 Pracovníci ve školství SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04) U Gymnázia Benešov obsahuje celkový počet pracovníků bez oddělení vyššího gymnázia.

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	192,999	141,472	51,527
základní školy	418,177	332,316	85,861
základní umělecké školy	39,511	33,681	5,830
Gymnázia	53,600	42,850	10,750
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	15,598	12,328	3,270
školní družiny a kluby	45,481	45,481	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,210	5,389	4,821
zařízení školního stravování	277,396	0	277,396
celkem rok 2012/2013	1052,972	613,517	439,455

2011/2012			
mateřské školy	174,603	125,933	48,670
základní školy	413,16	325,434	87,726
základní umělecké školy	38,304	32,365	5,939
Gymnázia	52,730	41,790	10,940
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	16,659	13,604	3,055
školní družiny a kluby	44,866	44,866	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,684	4,892	4,792
zařízení školního stravování	279,142	0	279,142
celkem rok 2011/2012	1029,148	588,884	440,264

2010/2011			
mateřské školy	171,344	122,793	48,551
základní školy	415,380	321,277	94,103
základní umělecké školy	37,800	32,057	5,743
Gymnázia	54,380	42,410	11,970
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	16,966	14,253	2,713
školní družiny a kluby	43,979	43,979	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,300	5,500	4,800
zařízení školního stravování	288,366	0	288,366
celkem rok 2010/2011	1038,515	582,269	456,246

2009/2010			
mateřské školy	165,595	118,15	47,445
základní školy	404,289	313,254	91,035
základní umělecké školy	37,654	32,018	5,636
Gymnázia	53,620	41,650	11,970
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	17,135	14,430	2,705
školní družiny a kluby	41,192	41,192	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,834	5,167	5,667
zařízení školního stravování	284,743	0	284,743
celkem rok 2009/2010	1015,062	565,861	449,201

2008/2009			
mateřské školy	165,765	119,378	46,387
základní školy	405,654	316,593	89,061
základní umělecké školy	35,353	29,657	5,696
Gymnázia	52,98	41,010	11,970
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	15,282	12,943	2,339
školní družiny a kluby	41,733	41,733	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,336	5	5,336
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	277,646		277,646
celkem rok 2008/2009	1004,749	566,314	438,435

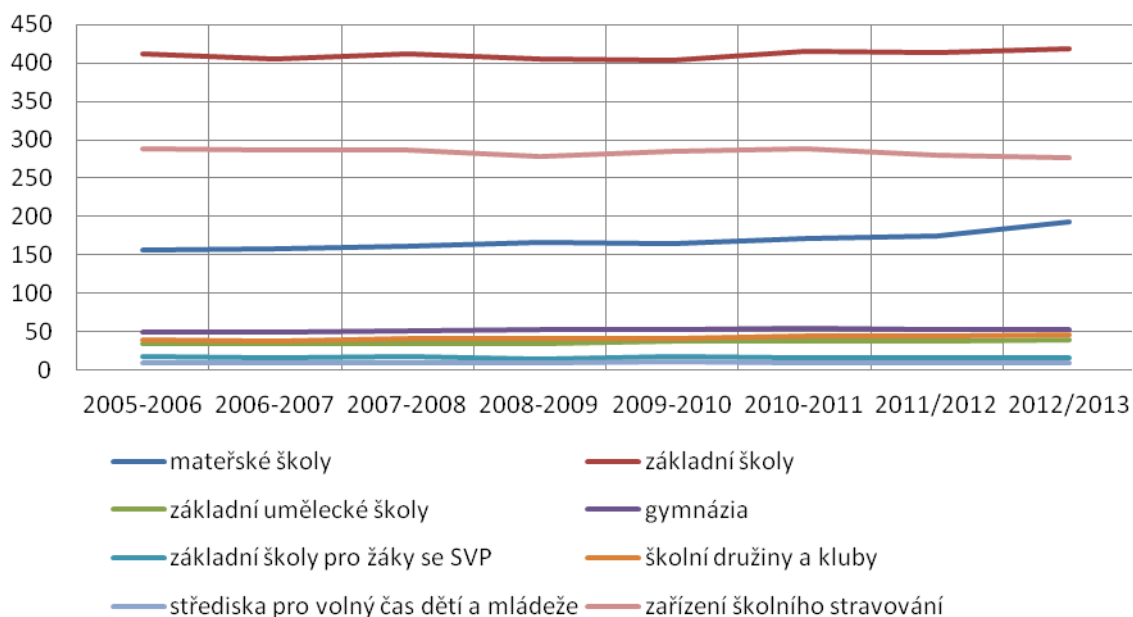
2007/2008			
mateřské školy	161,116	115,931	45,185
základní školy	411,084	317,544	93,540
základní umělecké školy	35,296	29,557	5,739
Gymnázia	52,060	39,400	12,660
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	17,332	15,007	2,325
školní družiny a kluby	40,478	40,478	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,000	5,000	5,000
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	286,192	0	286,192
celkem rok 2007/2008	1013,558	562,917	450,641

2006/2007			
mateřské školy	158,371	112,889	45,482
základní školy	405,429	310,335	95,094
základní umělecké školy	35,127	29,619	5,508
Gymnázia	50,33	39,9	10,43
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	17,001	14,665	2,336
školní družiny a kluby	38,434	38,434	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,222	4	6,222
zařízení školního stravování	286,243	0	286,243
celkem rok 2006/2007	1001,157	549,842	451,315

2005/2006			
mateřské školy	155,702	112,190	43,512
základní školy	411,835	315,081	96,754

základní umělecké školy	34,377	28,528	5,849
Gymnázia	49,480	38,330	11,150
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	17,474	15,138	2,336
školní družiny a kluby	40,181	40,181	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,153	3,820	6,333
zařízení školního stravování	288,130		288,130
celkem rok 2005/2006	1007,332	553,268	454,064

Graf 15 Vývoj počtu zaměstnanců ve školství v období 2005/2006–2012/2013 (Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04)

S ohledem na vývoj počtu škol a školských zařízení dochází k pouze mírnému nárůstu počtu zaměstnanců, a to s výjimkou u mateřských škol, kdy nárůst odpovídá zvýšení počtu těchto zařízení a také zvyšování kapacity dětí v některých MŠ. Největším zaměstnavatelem pak jsou vzhledem k jejich počtu základní školy.

Základní vzdělávání

Tabulka 22 Tabulka č. 23: Počet ZŠ za SO ORP (Zdroj: odbor školství Benešov, Výkaz MŠMT M3) Gymnázium Benešov jako osmileté, kdy třídy prima a kvarta řeší základní vzdělávání, je zařazeno mezi neúplné ZŠ, které chybí nižší stupeň. V regionu není zřízena ani jedna soukromá základní škola. Procentuálně nejrozšířenějším zřizovatelem základní školy jsou obce.

Za SO ORP Benešov	počet základních škol		
	celkem	úplné	Neúplné
2012/2013			
obec	20	16	4
kraj	1		1
církev	1	1	
celkem	22	17	5
2011/2012			
obec	20	16	4
kraj	1		1
církev	1	1	
celkem	22	17	5
2010/2011			
obec	20	16	4
kraj	1		1
církev	1	1	
celkem	22	17	5
2009/2010			
obec	20	16	4
kraj	1		1
církev	1	1	
celkem	22	17	5
2008/2009			
obec	20	16	4
kraj	1		1
církev	1	1	
celkem	22	17	5
2007/2008			
obec	20	16	4
kraj	1		1
církev	1	1	
celkem	22	17	5
2006/2007			
obec	20	16	4
kraj	1		1
církev	1	1	
celkem	22	17	5
2005/2006			
obec	20	16	4
kraj	1		1
církev	1	1	
celkem	22	17	5

Tabulka 23 Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích SO ORP (Zdroj: vlastní šetření u představitelů obcí)

SO ORP Benešov Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
celkem škol	4	0	2	1	0	1	0
Chotýšany	1			1			
Křečovice	1					1	
Lešany	1		1				
Teplýšovice	1		1				

Malotřídní školy jsou v SO ORP zřízeny ve čtyřech obcích.

ZŠ zřizované v SO ORP

Tabulka 24 ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem (Zdroj: Výkaz MŠMT M3, P1-04)

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běž- ných tříd	počet speciál- ních tříd	počet žáků	úv. pe- dag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třidu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	21	16	237	6	4982	384,394	12,961	21,021	237,238
2011/2012	21	16	231	6	4822	377,328	12,779	20,874	229,619
2010/2011	21	16	230	8	4771	374,940	12,725	20,743	227,190
2009/2010	21	16	231	9	4778	366,614	13,033	20,684	227,524
2008/2009	21	16	229	9	4791	367,446	13,039	20,921	228,143
2007/2008	21	16	231	9	4930	367,961	13,398	21,342	234,762
2006/2007	21	16	230	11	5003	359,990	13,898	21,752	238,238
2005/2006	21	16	234	11	5148	364,449	14,125	22,000	245,143

Graf 16 Porovnání vztahu počtu tříd, počtu žáků a úvazků pedagogů v období 2005–2013 (Zdroj: Výkaz MŠMT M3, P1-04)

Počet základních škol byl ve sledovaném období neměnný. I přes kolísání počtu tříd a počtu žáků zůstává počet úvazků pedagogů stabilní.

Tabulka 25 soukromé ZŠ (Zdroj: vlastní šetření u představitelů obcí)

školní rok	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
počet ZŠ	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabulka 26 církevní ZŠ (Zdroj: vlastní šetření u představitelů obcí)

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běž- ných tříd	počet speciál- ních tříd	počet žáků	úv. pe- dag.	počet žáků na 1 pe- dag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	1	1	3	0	20	3,1	6,452	6,667	20
2011/2012	1	1	3	0	17	3,5	4,857	5,667	17
2010/2011	1	1	5	0	20	3,0	6,667	4,000	20
2009/2010	1	1	2	0	17	2,9	5,862	8,500	17
2008/2009	1	1	3	0	16	3,1	5,161	5,333	16
2007/2008	1	1	4	0	18	4,0	4,500	4,500	18
2006/2007	1	1	3	0	20	4,1	4,878	6,667	20
2005/2006	1	1	3	0	13	2,9	4,483	4,333	13

Tabulka 27 Součásti ředitelství základních škol v jednotlivých obcích SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT M3)

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	22	22*	10	20	16	11
Benešov	5	5*	1	5		6
Bystřice	1	1		1	1	1
Čerčany	1	1		1	1	
Divišov	1	1		1	1	
Chocerady	1	1	1	1	1	
Chotýšany	1	1	1	1	1	
Krhanice	1	1		1	1	
Křečovice	1	1	1	1	1	
Lešany	1	1	1	1	1	
Netvořice	1	1		1	1	1
Neveklov	1	1		1	1	
Petroupim	1	1	1			
Poříčí nad Sázavou	1	1	1	1	1	1
Postupice	1	1	1	1	1	
Pyšely	1	1		1	1	
Sázava	1	1	1	1	1**	1
Teplýšovice	1	1	1	1	1	
Týnec nad Sázavou	1	1		1	1	1

* Včetně víceletého gymnázia

** od 1. 9. 2011 není součástí ZŠ – převzal EUREST

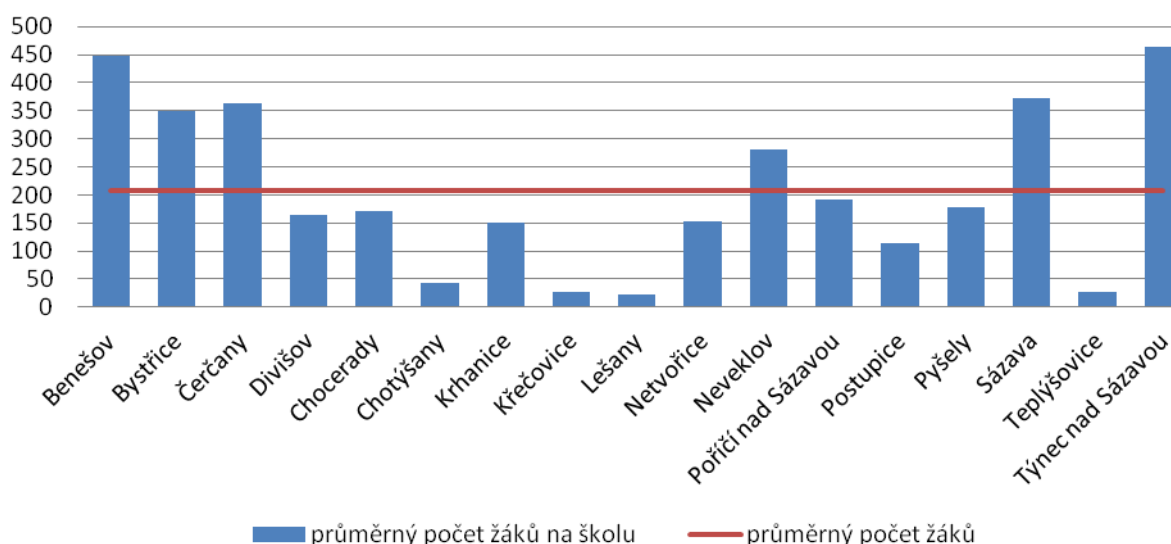
Součástí 45,45 % základních škol je také mateřská škola, 95,45 % škol má jako svou součást školní družinu. U 72,72 % je školní stravování řešeno formou školní jídelny. 50 % základních škol má ještě další součásti (např. tělocvičny, sportoviště apod.).

Tabulka 28 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT M3)

SO ORP Benešov	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	20	239	4859	206,941	17,759
Benešov	4	80	1788	447,000	22,350

Bystřice	1	17	350	350,000	20,588
Čerčany	1	16	363	363,000	22,688
Divišov	1	9	164	164,000	18,222
Chocerady	1	9	171	171,000	19,000
Chotýšany	1	3	44	44,000	14,667
Krhanice	1	8	150	150,000	18,750
Křečovice	1	5	28	28,000	5,600
Lešany	1	2	23	23,000	11,500
Netvořice	1	9	154	154,000	17,111
Neveklov	1	13	280	280,000	21,538
Poříčí nad Sázavou	1	9	191	191,000	21,222
Postupice	1	8	113	113,000	14,125
Pyšely	1	9	178	178,000	19,778
Sázava	1	18	372	372,000	20,667
Teplýšovice	1	2	26	26,000	13,000
Týnec nad Sázavou	1	22	464	464,000	21,091

Graf 17 Průměrný počet žáků na školu ve školním roce 2012–2013 (Zdroj: Výkaz MŠMT M3)

Tabulka 29 Počet úplných a neúplných ZŠ v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT M3)

SO ORP Benešov	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	22	17	5*
Benešov	5	4	1*
Bystřice	1	1	0
Čerčany	1	1	0
Divišov	1	1	0
Chocerady	1	1	0
Chotýšany	1		1
Krhanice	1	1	0
Křečovice	1		1
Lešany	1		1
Netvořice	1	1	0
Neveklov	1	1	0
Petroupim	1	1	
Poříčí nad Sázavou	1	1	0
Postupice	1	1	0
Pyšely	1	1	0

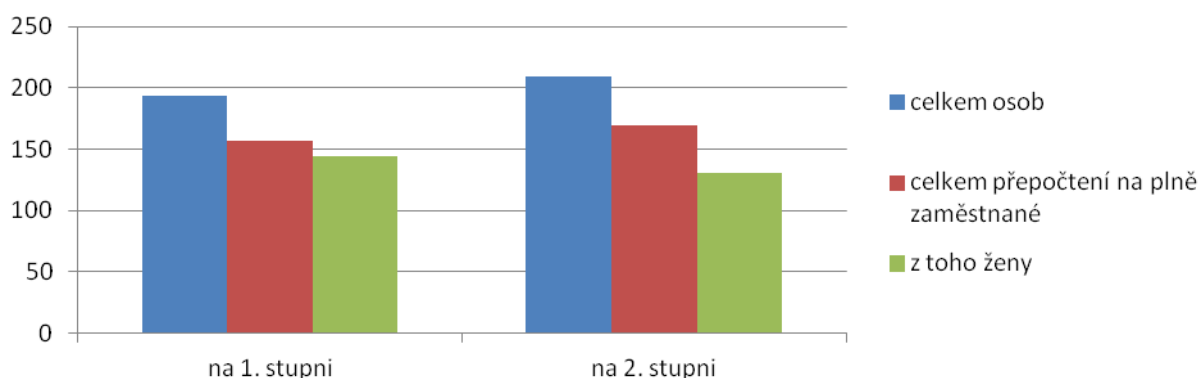
Sázava	1	1	0
Teplýšovice	1		1
Týnec nad Sázavou	1	1	

* Včetně víceletého gymnázia

Tabulka 30 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v SO ORP (Zdroj: Výkaz R 13-01)

SO ORP Benešov		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		402	325,8	274,8
v tom vyučující	na 1. stupni	193	156,6	144,4
	na 2. stupni	209	169,2	130,4

Graf 18 Poměr pracovníků ZŠ zřizovaných obcemi (Zdroj: Výkaz R 13-01)

Tabulka 31 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT R 13-01)

SO ORP Benešov		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	33	33	12,7	12,7
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	3	3	1,0	1,0
psychologové		1	1	0,3	0,3
speciální pedagogové		1	1	0,3	0,3
výchovní poradci		20	19	2,0	2,0

Tabulka 32 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT M3, R 13-01)

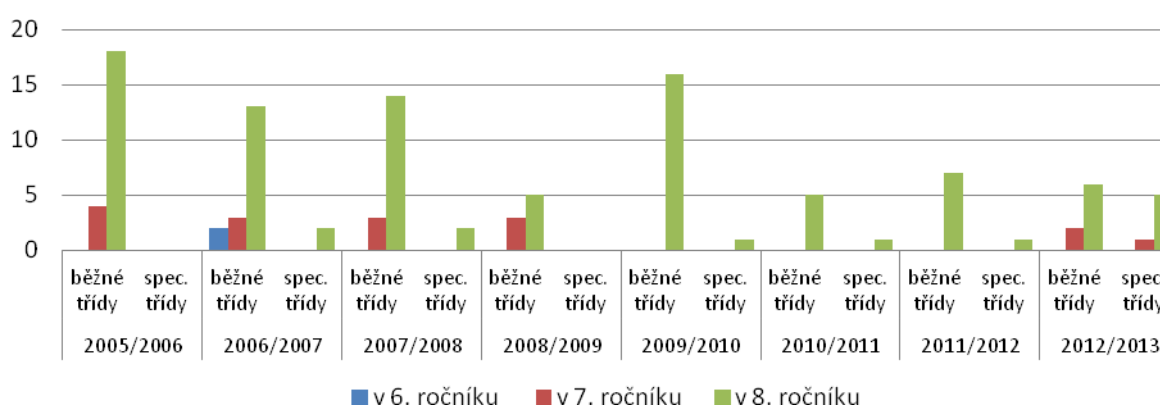
školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	21	5002	387,494	12,909
2011/2012	21	4839	380,828	12,707
2010/2011	21	4791	377,940	12,677
2009/2010	21	4795	369,514	12,977
2008/2009	21	4807	370,546	12,973
2007/2008	21	4948	371,961	13,302
2006/2007	21	5023	364,090	13,796
2005/2006	21	5161	367,349	14,049

Tabulka 33 Počet absolventů ZŠ v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT M3)

žáci, kteří ukončili školní docházku	2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	4	0	3	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	2	1
	v 8. ročníku	18	0	13	2	14	2	5	0	16	1	5	1	7	1	6	5
	v 9. ročníku	655	11	654	16	615	9	498	17	471	12	462	11	428	6	437	1
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ		677	11	672	18	632	11	506	17	487	14	467	14	435	7	445	7
v tom	z 5. ročníku	60	0	29	0	43	0	34	0	35	0	14	0	22	0	37	0
	ze 7. ročníku	3	0	3	0	3	0	2	0	1	0	2	0	4	0	3	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		4	0	5	0	1	0	1	0	0	0	1	0	2	0	0	0

Graf 19 Žáci, kteří ukončili školní docházku (Zdroj: Výkaz MŠMT M3)

Drtivá většina žáků ukončila základní vzdělání v 9. ročníku, v ostatních případech se jedná o jednotlivce.

Tabulka 34 Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT R13-01, odbor školství ORP Benešov)

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	0	1	0	0
základní škola praktická	1		1		

V SO ORP funguje pouze jedna speciální základní škola.

Tabulka 35 Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT M3)

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,33	99,6	
- jinými subjekty	6,67	0,4	

Průměrný počet dětí celkem	20,33	100	
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,17	99,65	
- jinými subjekty	5,67	0,35	
Průměrný počet žáků celkem	20,16	100	
2010/2011			
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,87	99,58	
- jinými subjekty	4,00	0,42	
Průměrný počet žáků celkem	19,72	100	
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,7	99,65	
- jinými subjekty	8,50	0,35	
Průměrný počet žáků celkem	19,81	100	
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,88	99,67	
- jinými subjekty	5,33	0,33	
Průměrný počet žáků celkem	19,95	100	
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,32	99,64	
- jinými subjekty	4,50	0,36	
Průměrný počet žáků celkem	20,28	100	
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,54	99,60	
- jinými subjekty	4,88	0,40	
Průměrný počet žáků celkem	20,59	100	
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,85	99,75	
- jinými subjekty	4,48	0,25	
Průměrný počet žáků celkem	20,81	100	

Tabulka 36 Popis ZŠ v SO ORP k 30. 9. 2013 (Zdroj: výkaz MŠMT R13-01, M3, vlastní šetření)

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za SO ORP		7536	5414	2122
Základní škola Benešov, Dukelská 1818	Benešov	900	598	302
Základní škola Benešov, Jiráskova 888	Benešov	800	732	68
Základní škola a Praktická škola Benešov, Konopištská 386	Benešov	124	49	75
Základní škola a mateřská škola Benešov (Karlovy)	Benešov	540	409	131
Gymnázium, Benešov, Husova 470	Benešov	600	533	67
Základní škola Bystřice	Bystřice	420	350	70
Základní škola Čerčany, okres Benešov	Čerčany	500	363	137
Základní škola Divišov, okres Benešov	Divišov	230	164	66
Základní škola a Mateřská škola Chocerady 267	Chocerady	300	171	129
Základní škola a Mateřská škola, Chotýšany, okres Benešov	Chotýšany	55	44	11
Základní škola Krhanice, okres Benešov	Krhanice	200	150	50
Základní škola Josefa Suka a mateřská škola Křečovice	Křečovice	60	28	32
Základní škola a mateřská škola Lešany, okres Benešov	Lešany	40	23	17
Základní škola Netvořice, okres Benešov, příspěvková organizace	Netvořice	300	154	146
Základní škola Neveklov, okres Benešov	Neveklov	400	280	120

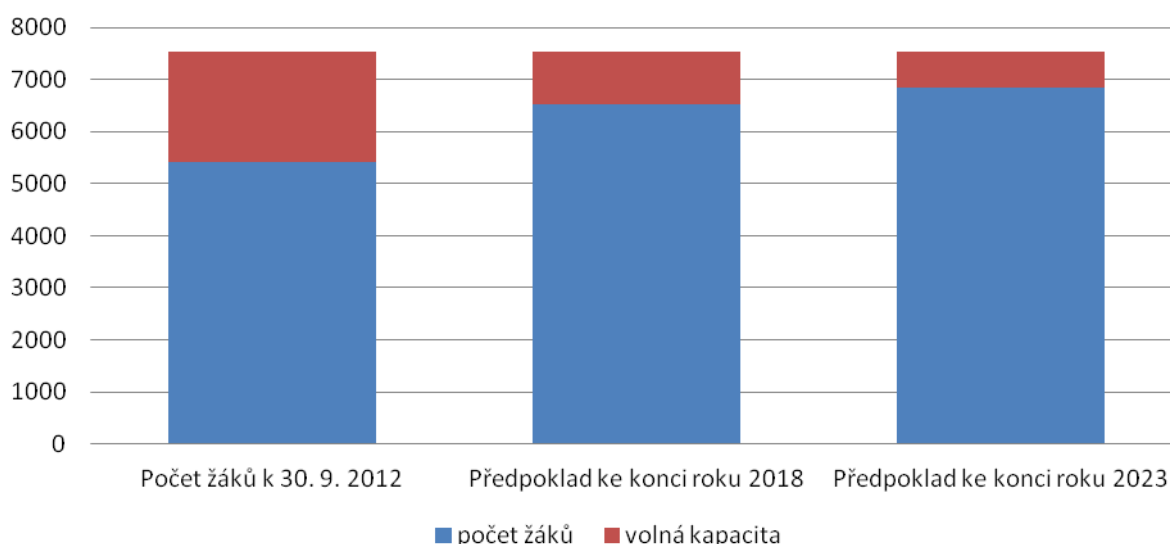
Církevní základní škola a mateřská škola ARCHA, Petroupim, okres Benešov	Petroupim	25	22	3
Základní škola a mateřská škola Poříčí nad Sázavou, okres Benešov, příspěvková organizace	Poříčí nad Sázavou	350	191	159
Základní škola a Mateřská škola Postupice, okres Benešov	Postupice	230	113	117
Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice, okres Benešov	Teplýšovice	32	26	6
Základní škola Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou	650	464	186
Základní škola a mateřská škola Sázava	Sázava	530	372	158
Základní škola T. G. Masaryka	Pyšely	250	178	72

Třídy ve vyšších ročnících nejsou naplněné, takže není možné určit skutečný počet volných míst pouhým rozdílem mezi stanovenou kapacitou a počtem žáků. Záleží na konkrétních podmínkách dané školy a možnosti využití učeben. Počet žáků je uveden bez žáků, kteří se vzdělávají v zahraničí nebo zahraniční škole.

Tabulka 37 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v SO ORP (Zdroj: výkaz MŠMT (R13-01), ČSÚ, sběr dat na SO)

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	7536	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	?	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	?	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	5414	2122	71,84%
Předpoklad ke konci roku 2018	6524	1012	86,57%
Předpoklad ke konci roku 2023	6850	686	90,90%

Graf 20 Očekávaný vývoj volných kapacit v ZŠ v SO ORP (Zdroj: výkaz MŠMT (R13-01), ČSÚ, sběr dat v SO ORP)

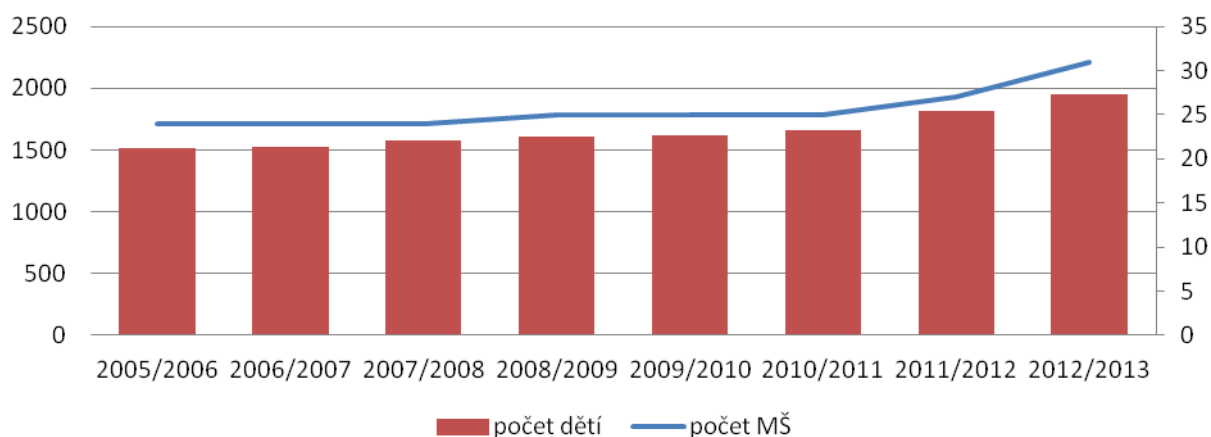

Předškolní vzdělávání

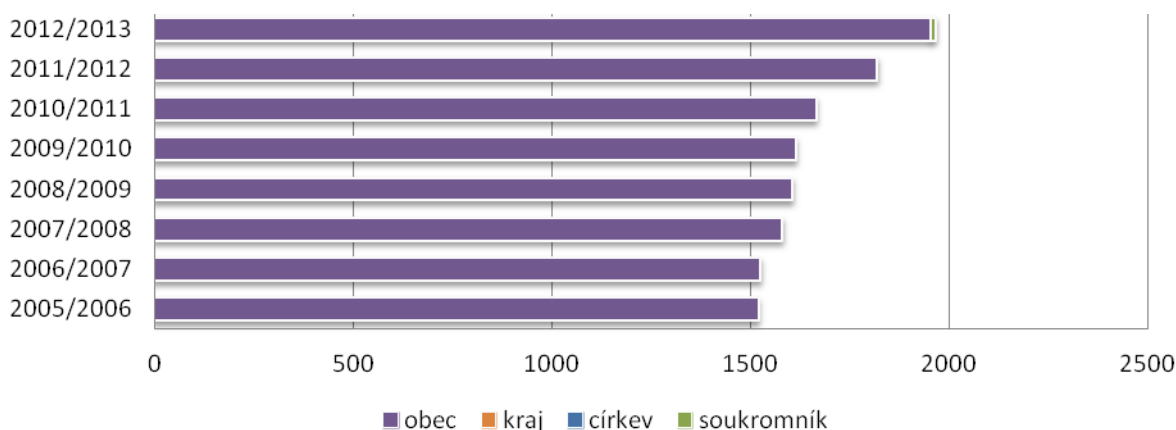
Tabulka 38 Celkové počty MŠ dle zřizovatele v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT SI-01)

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	25	1955	78	1934	2	24
kraj	0	0				
církev	1	24	1	24		
soukromník	5	10	1	10		
celkem:	31	1965	79	1968	2	24
2011/2012						
obec	25	1819	74	1795	2	24
kraj	0	0				
církev	1	24	1	24		
soukromník	1	0				
celkem:	27	1843	74	1819	2	24
2010/2011						
obec	23	1665	68	1642	2	23
kraj	0	0				
církev	1	24	1	24		
soukromník	1	0				
celkem:	25	1689	68	1666	2	23
2009/2010						
obec	23	1614	66	1590	2	24
kraj		0				
církev	1	24	1	24		
soukromník	1	0				
celkem:	25	1634	66	1614	2	24
2008/2009						
obec	23	1605	67	1595	1	10
kraj	0	0				
církev	1	24	1	24		
soukromník	1	0				
celkem:	25	1629	67	1619	1	10
2007/2008						
obec	23	1580	65	1561	2	25
kraj	0	0				
církev	1	24	1	24		
soukromník	0	0				
celkem:	24	1604	65	1585	2	25
2006/2007						
obec	23	1525	64	1514	1	11
kraj	0	0				
církev	1	16	1	16		
soukromník	0	0				
celkem:	24	1541	64	1530	1	11
2005/2006						
obec	23	1520	62	1511	1	9
kraj	0	0				
církev	1	19	1	19		
soukromník	0	0				
celkem:	24	1539	62	1530	1	9

Graf 21 Vývoj počtu MŠ a žáků v nich (Zdroj: Výkaz MŠMT SI-01)

Graf 22 Počet žáků dle jednotlivých zřizovatelů MŠ

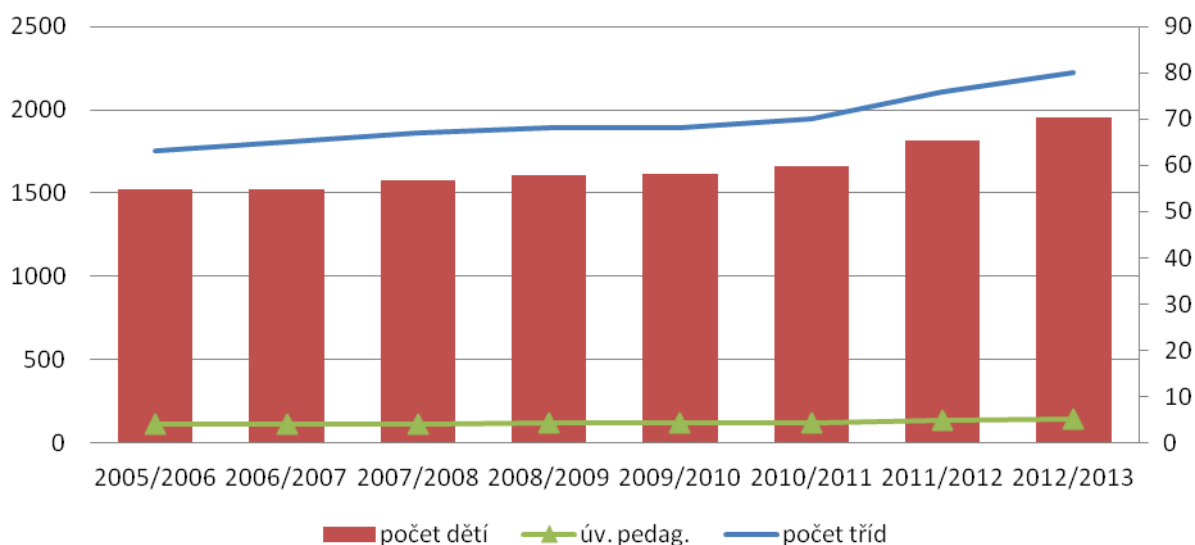
Do školního roku 2012/13 nejsou pro MŠ jiných zřizovatelů než obce (kraj, církev, soukromník) dostupná data o počtu dětí a tudíž je graf nezobrazuje.

MŠ v SO ORP Benešov

Tabulka 39 MŠ zřizované obcí (Zdroj: Výkazy MŠMT SI-01, P1-04, R13-01)

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	25	16	80	1955	144,4	13,539	24,438	78,200
2011/2012	25	16	76	1819	133,0	13,677	23,934	72,7600
2010/2011	23	14	70	1665	122,2	13,625	23,786	72,391
2009/2010	23	14	68	1614	116,8	13,818	23,735	70,174
2008/2009	23	14	68	1605	116,8	13,741	23,603	69,783
2007/2008	23	14	67	1580	116,2	13,597	23,582	68,696
2006/2007	23	14	65	1525	112,5	13,556	23,462	66,304
2005/2006	23	14	63	1520	111,7	13,608	24,127	66,087

Graf 23 Porovnání vztahu počtu tříd, počtu žáků a úvazků pedagogů v období 2005–2013 v MŠ

Tabulka 40 soukromé MŠ (Zdroj: vlastní šetření u představitelů obcí)

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet tříd /z toho spec.	počet dětí	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	1			10	1	10		10
2011/2012	0							

Soukromé mateřské školy začaly vznikat až od roku 2012. V současné době jejich počet stoupá. Viz. Tabulka 46.

Tabulka 41 církevní MŠ (Zdroj: vlastní šetření u představitelů obcí)

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet tříd /z toho spec.	počet dětí	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	1	1	1/0	24	2,0	12,000	24	24
2011/2012	1	1	1/0	24	2,3	10,435	24	24
2010/2011	1	1	1/0	24	1,4	17,143	24	24
2009/2010	1	1	1/0	24	1,5	16,000	24	24
2008/2009	1	1	1/0	24	1,5	16,000	24	24
2007/2008	1	1	1/0	24	1,4	17,143	24	24
2006/2007	1	1	1/0	16	1,2	13,333	16	16
2005/2006	1	1	1/0	19	2,9	6,552	19	19

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v SO ORP

Tabulka 42 zřizované obcemi, popřípadě krajem (Zdroj: Výkaz MŠMT R13-01)

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	144,4	16,9	12%
2011/2012	133,0	14,5	11%
2010/2011	122,2	7,1	6%
2009/2010	116,8	4,1	4%
2008/2009	116,8	5,9	5%
2007/2008	116,2	4,6	4%

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2006/2007	112,5	5,9	5%
2005/2006	111,7	6,4	6%

Tabulka 43 soukromé MŠ (např. firemní školy, atd.) (Zdroj: vlastní šetření u představitelů obcí)

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	1	1	100%
2011/2012	0	0	

Soukromé mateřské školy začaly vznikat až od roku 2012. V současné době jejich počet stoupá. Viz. Tabulka 46.

Tabulka 44 církevní MŠ (Zdroj: vlastní šetření u představitelů obcí)

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	2,0	1,0	50%
2011/2012	2,3	1,3	57%
2010/2011	1,4	0,4	29%
2009/2010	1,5	0,5	33%
2008/2009	1,5	0,5	33%
2007/2008	1,4	0,8	57%
2006/2007	1,2	0,1	8%
2005/2006	1,1	0	0%

Tabulka 45 Popis MŠ v SO ORP k 30. 9. 2013 (Zdroj: Výkaz MŠMT SI-01, vlastní šetření u představitelů obcí)

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		2059	2009	50	
Mateřská škola "Berušky" Benešov, Táborská 350	Benešov	90	87	3	
Mateřská škola "Úsměv" Benešov, Pražského povstání 1711	Benešov	100	100	0	
Mateřská škola "Čtyřlístek" Benešov, Bezručova 1948	Benešov	102	101	1	hygienické maximum 101 dětí
Základní škola a mateřská škola Benešov	Benešov	64	64	0	
Mateřská škola "U kohoutka Sedmipírka" Benešov, Dukelská 1546	Benešov	240	224	16	hygienické maximum 224 dětí
Mateřská škola Bystřice, okres Benešov	Bystřice	130	130	0	
Mateřská škola Čerčany	Čerčany	100	100	0	
Mateřská škola Divišov, okres Benešov	Divišov	72	72	0	
Základní škola a Mateřská škola Chocerady 267	Chocerady	71	71	0	
Základní škola a Mateřská škola, Chotýšany, okres Benešov	Chotýšany	25	25	0	
Mateřská škola Krhanice, okres Benešov	Krhanice	25	25	0	
Základní škola Josefa Suka a mateřská škola Křečovice	Neveklov	27	27	0	
Základní škola a mateřská škola Lešany, okres Benešov	Netvořice	52	28	24	
Mateřská škola Maršovice, okres Benešov	Maršovice	52	52	0	
Mateřská škola Netvořice, okres Benešov	Netvořice	52	52	0	
Mateřská škola Neveklov, okres Benešov	Neveklov	95	95	0	
Církevní základní škola a mateřská škola ARCHA, Petroupim, okres Benešov	Petroupim	24	24	0	
Mateřská škola Petroupim, okres Benešov	Petroupim	24	24	0	
Základní škola a mateřská škola Poříčí nad Sázavou, okres Benešov, příspěvková organizace	Poříčí nad Sázavou	78	78	0	
Základní škola a Mateřská škola Postupice, okres Benešov	Postupice	50	48	2	
Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice, okres Benešov	Teplýšovice	51	51	0	
Mateřská škola Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou	224	222	2	
Základní škola a mateřská škola Sázava	Sázava	130	128	2	
Mateřská škola Řehenice - Pyšely	Řehenice	24	24	0	

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Mateřská škola Nespeky	Nespeky	56	56	0	
Mateřská škola Pyšely, okres Benešov	Pyšely	71	71	0	
Mateřská škola MiniSvět Mrač s.r.o.	Mrač			0	
Mateřská škola Montessori Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou			0	
KOPRETINKA, s.r.o.	Benešov			0	
Sportovní MŠ Človíček Chocerady	Chocerady			0	
Cambridge Garden	Týnec nad Sázavou			0	
Česko-anglická školička Fialka v Choceradech	Chocerady	10	10	0	
Fialka Přestavlky u Čerčan	Přestavlky u Čerčan	20	20	0	

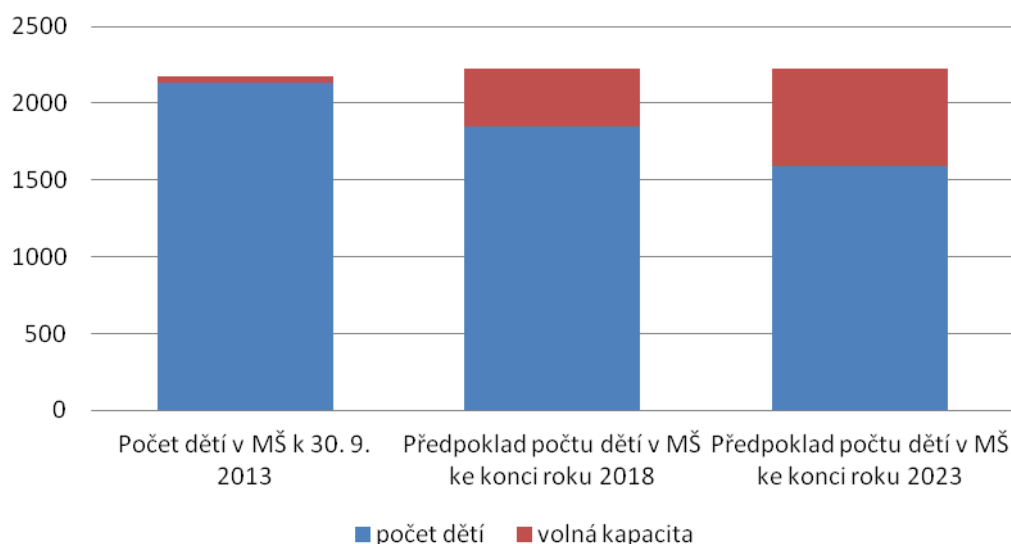
Soukromé mateřské školy, u kterých nejsou uvedena data, nejsou zapsané v rejstříku škol a školských zařízení, a nejsou tedy předmětem této analýzy.

Tabulka 46 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v SO ORP (Zdroj: ČSÚ, Výkaz MŠMT SI-01)

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí/ kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	2173	----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	50	----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	2134	39	98,21%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	1846	377	83,04%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	1587	636	71,39%

Údaj o počtu volných míst je uveden jako rozdíl kapacity MŠ a počtu dětí k uvedenému datu. Děti mohou být přijímány i v průběhu roku dle rozhodnutí ředitele školy.

Graf 24 Vývoj počtu volných kapacit v MŠ v SO ORP (Zdroj: ČSÚ, Výkaz MŠMT SI-01)

Lze konstatovat, že vývoj počtu volných míst vykazuje tendenci jejich zvyšování.

Zařízení jeslového typu

V aktuální době jsou v regionu funkční pouze jedny jesle, a to firemní v Nemocnici Rudolfa a Stefanie v Benešově

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tabulka 47 Školní družiny a školní kluby v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT Z2-01)

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem				0
obcemi	59	1538	87	1625
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	59	1538	87	1625

V tabulce nejsou uvedeni žáci z přípravných tříd, celkový uvedený počet je o cca 12–15 žáků nižší než skutečný vykázaný stav.

2011/2012				
krajem				0
obcemi	57	1458	111	1569
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	57	1458	111	1569
2010/2011				
krajem				0
obcemi	56	1448	112	1560
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	56	1448	112	1560
2009/2010				
krajem				0
obcemi	54	1419	25	1444
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	54	1419	25	1444
2008/2009				
krajem				0
obcemi	52	1344	18	1362
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	52	1344	18	1362
2007/2008				
krajem				0
obcemi	51	1322	23	1345
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	51	1322	23	1345
2006/2007				
krajem				0
obcemi	50	1366	33	1399
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	50	1366	33	1399
2005/2006				
krajem				0
obcemi	50	1316	19	1335
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	50	1316	19	1335

Tabulka 48 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT Z2-01)

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický počet	z toho ženy	fyzický počet	fyzický počet	z toho ženy	fyzický počet
krajem						
obcemi	61	61	1	14	9	0
církví						
soukromou osobou						
celkem	61	61	1	14	9	0

Tabulka 49 Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT S24-01)

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	0
Benešov		1	
Čerčany		1	

Tabulka 50 Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04)

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	50	35,512
Benešov	37	28,869
Čerčany	13	6,643

Tabulka 51 Přehled středisek volného času podle zřizovatele v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT Z15-01)

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Benešov		1	

Tabulka 52 SVČ zřizované obcemi v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT Z15-01)

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	80	1123	42	28	1193
Benešov	80	1123	42	28	1193

Tabulka 53 Údaje o pracovnících SVČ v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT Z15-01)

SVČ v SO ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	72	5	5	67	10	5	4	5
Benešov	72	5	5	67	10	5	4	5

Tabulka 54 Školní jídelny zřizované obcemi v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT Z17-01)

	počet ŠJ a výdej- jen	počet stravova- ných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	37	6750	1791	4233	10028
Benešov	8	2809	515	1707	4194
Bystřice	2	463	129	334	600
Čerčany	2	443	100	343	571

Divišov	2	230	72	158	450
Chocerady	1	240	71	169	450
Chotýšany	1	68	25	43	45
Krhanice	2	180	25	155	425
Křečovice	1	55	27	28	151
Lešany	1	50	28	22	60
Maršovice	1	52	52	0	60
Nespeky	1	57	57	0	56
Netvořice	2	197	52	145	320
Neveklov	2	483	95	271	725
Petroupim	1	71	49		70
Poříčí nad Sázavou	1	267	78	189	350
Postupice	1	153	48	105	160
Pyšely	2	190	71	119	221
Řehenice	1	24	24		24
Teplýšovice	1	76	51	25	120
Týnec nad Sázavou	4	642	222	420	976

Tabulka 55 Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT Z17-01)

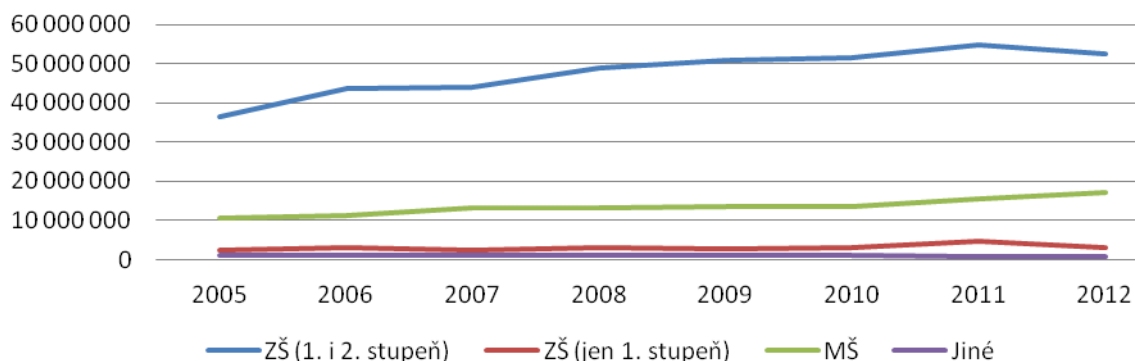
školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem		
obcemi	142	129,46
církví		
soukromé		

Financování

Tabulka 56 Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v Kč (Zdroj: odbor školství ORP, vlastní šetření)

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	36 595 730	43 748 610	43 893 740	48 768 210	50 781 160	51 377 180	54 900 470	52 659 680
ZŠ (jen 1. stupeň)	2 262 580	3 091 160	2 314 680	2 924 300	2 711 920	3 155 670	4 737 680	3 227 870
MŠ	10 459 110	11 284 690	13 171 800	13 133 020	13 533 760	13 510 740	15 464 050	17 017 320
Jiné	1 152 830	1 091 830	1 193 810	1 131 000	1 065 000	972 000	845 000	756 000
celkem	50 470 250	59 216 290	60 574 030	65 956 530	68 091 840	69 015 590	75 947 200	73 660 870

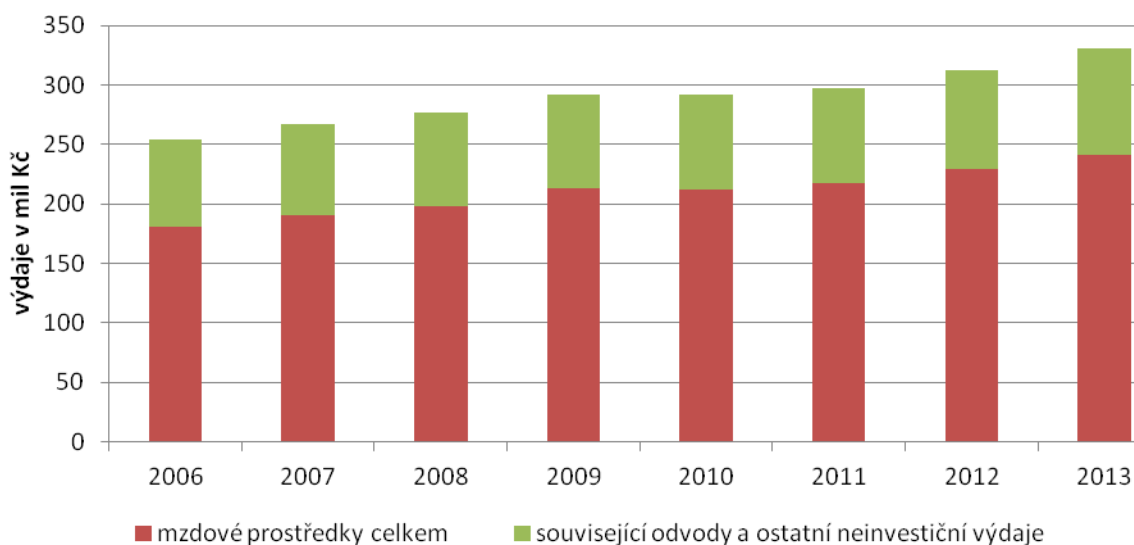
Graf 25 Vývoj financování školských zařízení v SO ORP (Zdroj: odbor školství ORP, vlastní šetření)

Tabulka 57 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v SO ORP v Kč (Zdroj: data MŠMT, vlastní šetření u představitelů obcí)

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	180939485	190564260	198503926	213693838	211900424	216938241	229356292	240819020
z toho	platy	179456940	188717938	196400924	211573426	209598079	214622944	226779803
	ostatní osobní náklady	1482545	1846322	2103002	2120412	2302345	2315297	2576489
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	73315795	76871699	78183991	77998250,87	80280820	79814904	82690966	89645490
neinvestiční výdaje celkem	254255280	267435959	276687917	291692088,9	292181244	296753145	312047258	330464510

Graf 26 Vývoj financování přímých výdajů škol a školským zařízením zřízených obcemi v SO ORP (Zdroj: odbor školství ORP, vlastní šetření u představitelů obcí)

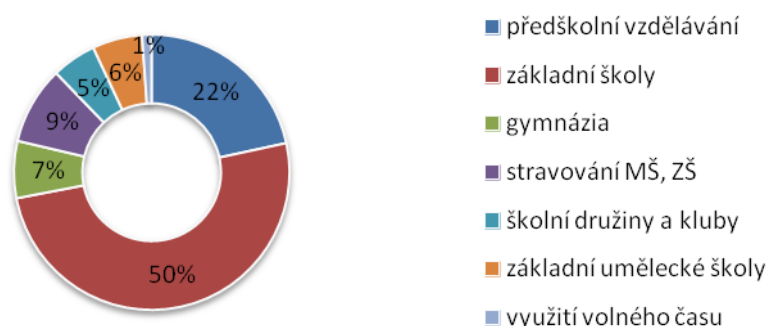

Tabulka 58 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v SO ORP (Zdroj: odbor školství ORP, vlastní šetření u představitelů obcí)

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	74 112 269,00	37 449,35	332,53
základní školy	172 618 631,00	35 358,18	787,04
gymnázia	22 853 392,00	42 877,00	745,00
stravování MŠ, ZŠ	31 278 586,00	4 280,63	64,00
školní družiny a kluby	17 929 453,00	10 919,28	71,93
základní umělecké školy	20 150 297,00	17 311,25	123,95
využití volného času	3 850 798,00	3 386,81	23,11
celkem použité finanční prostředky	342 793 426,00	151 582,50	2 147,56

Rozdíl údajů celkových přímých nákladů na vzdělávání (cca 12 mil. Kč = 3,73 %) oproti údaji o celkových finančních prostředcích poskytnutých ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v SO ORP v roce 2013 (Tabulka 57) je způsoben rozdílnými zdroji údajů. U Tabulky 57 je zdrojem podklad z MŠMT poskytnutý v rámci projektu, kdy odvody z mezd jsou počítány koeficientem *0,365, u Tabulky 58 jsou pak zdrojem informace zjištěné z přesných údajů odboru školství Města Benešov a údajů Gymnázia Benešov.

Graf 27 Podíl nákladovosti dle jednotlivých typů školských zařízení

Výkony

Tabulka 59 Financování z RUD v jednotlivých obcích SO ORP v roce 2013 (Zdroj: vlastní šetření u představitelů obcí)

Název obce	v Kč		
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady	Celkové provozní náklady
Celkem	54 496 000 Kč	170 721 000 Kč	77 628 385 Kč
Benešov	18 912 000 Kč	53 557 000 Kč	26 169 900 Kč
Bystřice	3 840 000 Kč	23 306 000 Kč	4 506 044 Kč
Čerčany	3 704 000 Kč	8 519 000 Kč	5 169 442 Kč
Divišov	1 888 000 Kč	5 977 000 Kč	2 877 976 Kč
Chocerady	1 936 000 Kč	857 000 Kč	857 349 Kč
Chotýšany	552 000 Kč	932 000 Kč	932 357 Kč
Krhanice	1 400 000 Kč	3 597 000 Kč	3 404 358 Kč
Křečovice	224 000 Kč	811 000 Kč	811 116 Kč
Lešany	184 000 Kč	1 394 000 Kč	925 745 Kč
Maršovice	416 000 Kč	508 000 Kč	450 000 Kč
Nespeky	448 000 Kč	1 283 000 Kč	736 787 Kč
Netvořice	1 872 000 Kč	5 688 000 Kč	3 471 926 Kč
Neveklov	3 216 000 Kč	3 803 000 Kč	3 802 818 Kč
Petroupim	176 000 Kč	478 000 Kč	285 094 Kč
Poříčí nad Sázavou	2 152 000 Kč	6 939 000 Kč	3 514 210 Kč
Postupice	1 288 000 Kč	21 037 000 Kč	2 375 265 Kč
Pyšely	1 992 000 Kč	4 086 000 Kč	2 520 599 Kč
Řehenice	192 000 Kč	626 000 Kč	625 666 Kč
Sázava	4 000 000 Kč	6 882 000 Kč	6 881 782 Kč
Teplýšovice	616 000 Kč	3 740 000 Kč	949 798 Kč
Týnec nad Sázavou	5 488 000 Kč	16 701 000 Kč	6 360 153 Kč

Celkové skutečné výdaje obsahují mimo provozních nákladů také investiční náklady do vzdělávání, převážně modernizaci školních budov a snížení jejich energetické náročnosti.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	zajištění dostatečné kvality MŠ a ZŠ	nespokojenost, přesun žáků do jiné školy	osobní ze strany školy	získání dostatečných finančních zdrojů na zvýšení kvality vybavení škol
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	kapacity a kvality MŠ a ZŠ	nespokojenost s volenými zástupci	zpravodaje, zprávy ze strany obcí	zajištění kapacity s ohledem na demografický výhled
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	příjemné prostředí, hodní a pohodoví učitelé	nespokojenost, špatné vzdělávací výsledky		
Pedagogové a další zaměstnanci	dostatečné zázemí pro zajištění kvalitní výuky	odchod ze zaměstnání	osobní ze strany školy	získání dostatečných finančních zdrojů na zvýšení kvality vybavení škol
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	dostatek finančních zdrojů a pozitivní legislativa	neschopnost provozovat školní zařízení	informace ze strany státu, vzdělávání	změna legislativy ve školství, dotační tituly podporující školství
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	zajištění dostatečné kapacity pro děti z obce	nekomunikace s obcemi provozujícími školská zařízení	komunikační platforma na úrovni svazků obcí	příprava spádovost, spolufinancování provozu škol
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	nevstříčná legislativa	ukončení provozu	informace z médií, komunikace s obcemi	společný tlak i se školami zřízenými obcemi
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	kvalitní plánování, uplatňování názorů	konflikt mezi rodiči a školou	osobní ze strany školy	nastavení komunikační platformy, příklady dobré praxe

V zásadě lze konstatovat, že nejvyšší míra odpovědnosti za školství leží na obcích, a to i přesto, že nemají přímé kompetence v oblasti vzdělávání. Finanční dopady na provoz škol jsou ovšem toho charakteru, kdy zásadně ovlivňují provoz školy, její stav a technické vybavení, a tím nepřímě zasahují do kvality výuky.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	spolupráce s okolními obcemi ve spádovém území školy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	5	20	dostatek dotačních zdrojů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	4	5	20	změna přístupu státního rozpočtu	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	3	3	komunikace na úrovni svazků obcí	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	1	4	4	sledování demografického vývoje	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	5	10	koordinace dopravní obsluhy (BENE-BUS)	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	3	9	zlepšení komunikace na úrovni MAS Posázaví	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	5	15	společný potup vedení škol - síťování	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	5	2	10	společný postup obcí v lobingu	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	osvětová činnost	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	4	8	inženýring, projekční činnost	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	4	4	16	dostatečná dotační politika státu	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	2	6	komunikační platforma na úrovni ředitelů škol	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	5	10	vzdělávání pedagogů	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	1	4	4	zvýšení kvality vybavení a kvality výuky	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	1	4	4	vzdělávání pedagogů, zvýšení prestiže učitelského povolání	Konkrétní ZŠ, MŠ

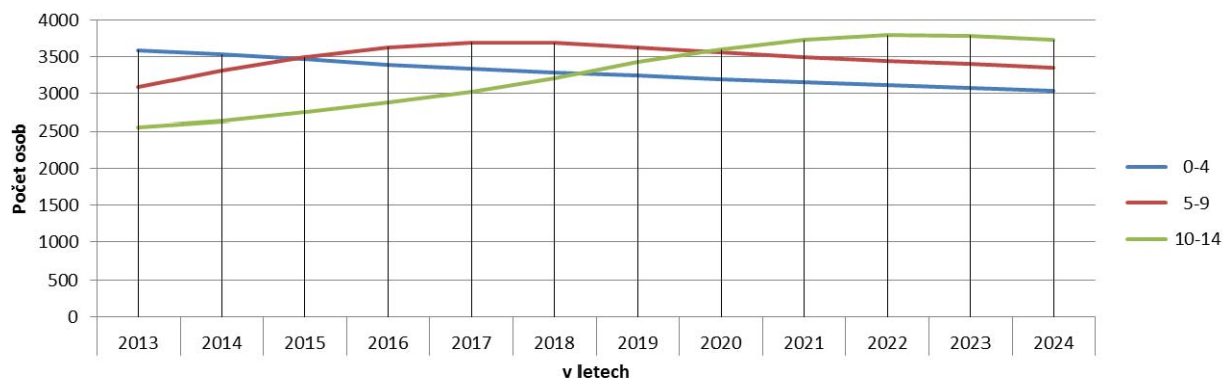
Nejvyšší rizika jsou definována v oblasti financování, což odráží reálný stav vývoje předškolního i základního vzdělávání. Druhým nejvyšším rizikem je oblast legislativních dopadů na vzdělávání, provoz škol a zaměstnávání pedagogických i nepedagogických pracovníků.

c) Další potřebné analýzy

Tabulka 60 Demografická projekce (Zdroj ČSÚ)

Věk	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0-4	100	98,31%	96,49%	94,38%	93,09%	91,64%	90,29%	89,02%	87,83%	86,73%	85,71%	84,75%
5-9	100	107,35%	113,10%	117,52%	119,65%	119,40%	117,50%	115,50%	113,15%	111,71%	110,09%	108,56%
10-14	100	103,03%	107,70%	112,81%	118,30%	125,70%	134,28%	140,95%	146,10%	148,58%	148,22%	145,92%
0-4	3 588	3527	3462	3386	3340	3288	3240	3194	3152	3112	3075	3041
5-9	3 084	3311	3488	3624	3690	3682	3624	3562	3490	3445	3395	3348
10-14	2 551	2628	2747	2878	3018	3207	3425	3596	3727	3790	3781	3722
0-4	0	-61	-65	-76	-46	-52	-49	-46	-42	-40	-37	-34
5-9	0	227	177	136	66	-8	-58	-62	-72	-44	-50	-47
10-14	0	77	119	130	140	189	219	170	131	63	-9	-59
						0-4	-288	90,29%			0-4	-547
						5-9	313	117,50%			5-9	264
						10-14	797	134,28%			10-14	1171
							1110					1436

Graf 28 Demografická projekce (Zdroj ČSÚ)

3.1.4. SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
Dostatečné investice od obcí do školních objektů Obec je ráda, že má školu, a chce ji udržet Spolupráce v obci se spolky Vybavení škol technikou díky evropským fondům Spolupráce školy s unií rodičů = možnost Aktivní lidé – učitelé i rodiče Školy v dobrém prostředí Environmentální vzdělávání Spolupráce mezi základními školami Spolupráce s MAS Posázaví Existence malotřídek Škola jako zaměstnavatel v obci	Financování školství Přebujelá administrativa Odliv šikovných žáků na víceletá gymnázia Financování platů provozních zaměstnanců Tlak státu na obce = přesun povinností Nekoncepčnost řízení školství Podfinancování učitelé na úkor ostatních vysokoškoláků Mnohdy zbytečné nekoncepční investice Vzdělávání není prioritou státu Těžký přístup k asistentům dětí Příprava rušení praktických škol bez návaznosti Financování školních psychologů Nekoncepční projekty (Ovoce do škol) Nefunkční pedagogicko-psychologické poradny Dopravní obslužnost Chybí oficiální setkání ředitelů Způsob přerozdělování financí prostřednictvím krajského úřadu Financování zájmové činnosti Nelze získat dotace na drobné projekty Prevence rizikového chování Špatný vztah rodičů a školy Škola zbytečně supluje rodinu Malá „zodpovědnost“ rodičů Chybí asistenti v zájmovém vzdělávání Nebezpečné prostory kolem objektů Málo prostor pro školu Nedostatek financí na provoz a investice Mnoho organizací, které projektově parazitují na školách
Příležitosti:	Hrozby:
Zateplení objektů, změna vytápění Úzké propojení školy a zřizovatele při přípravě a řízení projektů Propojení škol a svazků obcí Vytvoření etického kodexu chování rodiče ke škole, kodex chování učitele Projekt „Rodiče vítání“ Zakotvení vedlejší činnosti školy v zakladatelské smlouvě Společné akce školy se spolky Využívání internetu pro informace, pozitivní kampaň o úspěších školy Společná setkávání ředitelů = předání dobré praxe a zkušeností Školní autobusy, obecní mikrobus Zaměstnání 1 psychologa pro více škol	Školy nemají manažery na přípravu a řízení projektů rozvoje Úprava areálu v okolí škol Větší volnost při vytváření venkovních volnočasových areálů Nedostatek asistentů, nelze dobrovolnická práce Vysoké provozní náklady školy Nedostatek investic do budov Chybí školní psychologové Přísný normativ financování pracovníků školy Vybavení škol zařízením Nedostatečná prevence rizikového chování „Vyhoření“ učitelů, i aktivních Velké spoluúčasti u dotací Špatný vztah rodič – učitel (škola) Formální fungování školských rad Velký tlak na ředitele jako manažera Výklad pravidla veřejné podpory Málo pozitiv o úspěších školy Zvýšená aktivita = pohyb na hraně Špatná dopravní obslužnost Pedagogické vzdělání osob vedoucích mimoškolní kroužky od 2014 a další nároky (zdravotní způsobilost, rejstřík trestů)

Poznámka: SWOT analýza reflektuje výstupy z komunitního plánování, které se uskutečnilo v roce 2013 na území, které se překrývá s územím SO ORP Benešov. Výstupy jsou podpořeny sběry dat, osobními roz-

hovory a brainstormingovými rozhovory na dané téma. Prioritizace jednotlivých témat je dána pozicí v seznamu – nahoře nejvyšší priority, dole nejnižší.

Výhodou regionu je hustota pokrytí území základními i mateřskými školami, stejně jako ochota a snaha zastupitelstev obcí tyto školy udržet v provozu, investovat do jejich údržby i rozšiřovat a hledat cesty k jejich lepšímu technickému vybavení. Problémem je nedostatek financí v rozpočtu obcí na zabezpečení běžného provozu, vysoké náklady na učitelský sbor a mnohdy také nedostatečné prostory pro rozšiřování a zkvalitňování výuky. Je třeba se zaměřit na oblast spolupráce mezi školami a jejich vedení, hledání cest ke snižování režijních nákladů škol v oblasti energetických úspor i v oblasti optimalizace odborného personálu. Výše pojmenovaná rizika odrážejí reálnou představu možného vývoje z pohledu starostů, kteří se snaží hledat cesty k jejich eliminaci.

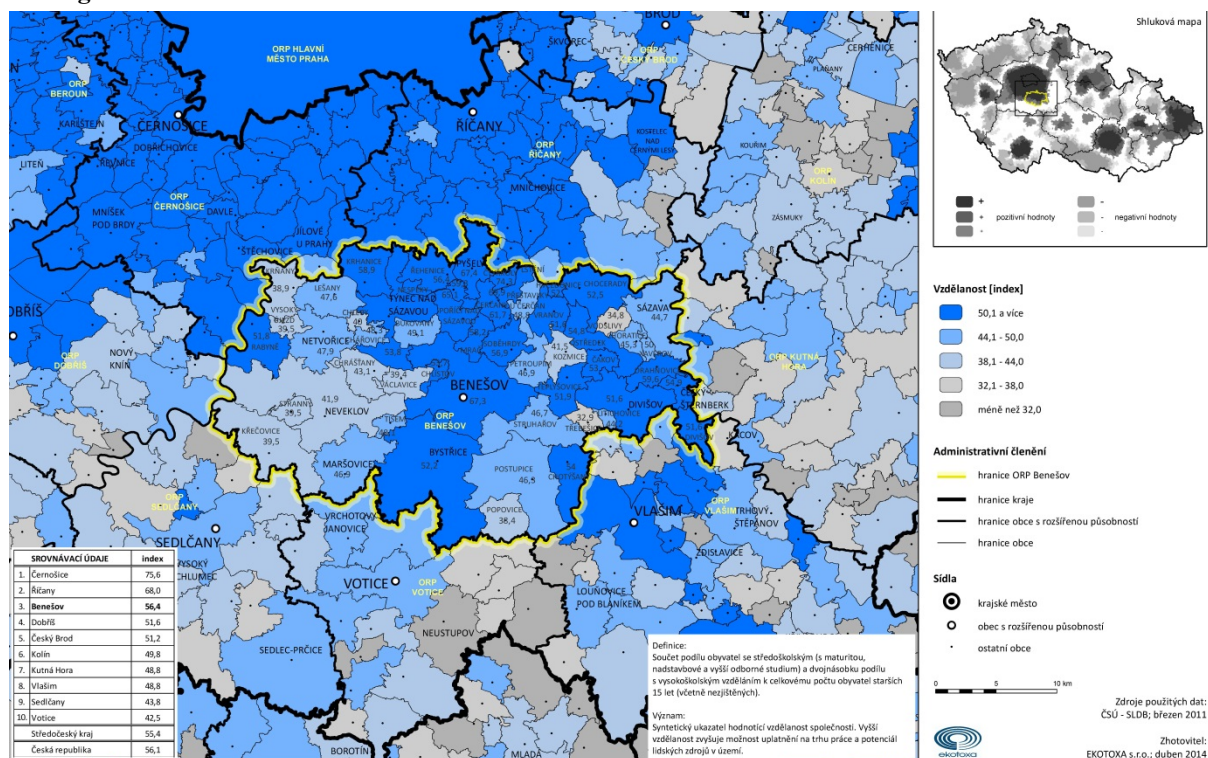
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Nejzásadnější hrozbou pro řešení školství ve formě meziobecní spolupráce je nedostatek schopných manažerů na řízení projektů v rámci škol. Právě tato problematika školy nejvíce zatěžuje a je námětem pro řešení školské problematiky i v následujícím období. Právě zde vidí účastníci rozhovorů i společného setkání příležitost pro propojení škol a svazků obcí. Pro lepší vytíženost škol je vhodnou formou řešení zlepšení dopravní obslužnosti jejím směřováním k nevytíženým školám. Větší důraz je potřeba dát také na propojení aktivit školy s komunitou v obcích a svazcích obcí, kdy je potřeba zajistit vyšší využití školních budov směřující ke snížení nákladů. Vzhledem k současnému systému, financování škol a dále tlaku státu na obce – přesun povinností, lze konstatovat, že ředitelé jsou především vrchní pedagogové a minimálně pak manažeři řešící ekonomický chod školy (což by mělo být jejich prioritou), snižování nákladů, rozvojové projekty nebo dokonce investice. Správa budovy je přenechávána vlastníkově – obci – ovšem bez znalosti potřeb školy pro rozvoj.

Slabé stránky spatřují starostové především v oblasti administrativy a nedostatečném financování provozu škol a odměňování pedagogických i nepedagogických pracovníků. Jako velké pozitivum vidí starostové už existenci školy v obci, která na sebe navazuje další aktivity – udržení a rozvoj školy je pro ně prioritou. Starostové dále vidí velké pozitivum ve spolupráci obec-škola-místní spolky a sdružení.

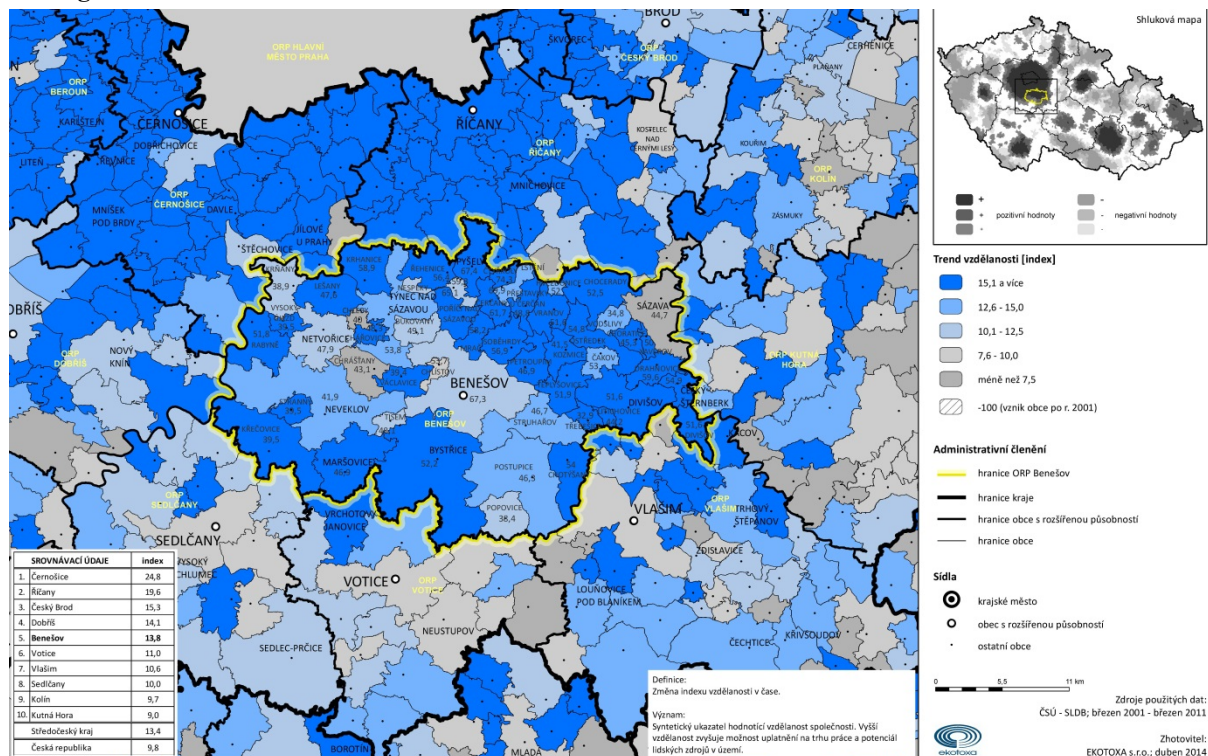
Demografický vývoj v území, vyhodnocený v demografické projekci naznačuje do budoucího období spíše pokles počtu žáků, kdy populační vzestup je v současnosti na svém vrcholu – tedy je nejvyšší obsazenost mateřských škol, která bude trvat ještě dva až čtyři roky, následně se vlna přesune na první stupeň škol a následně přejde na druhý stupeň. Již nyní se starostové připravují na řešení této problematiky, a přestože kapacitně jsou školy dostatečně vybavené, jedná se především o doplnění technického vybavení školních tříd.

Kartogram 40 Index vzdělanosti

Kartogram zobrazuje součet podílu obyvatel se středoškolským vzděláním a dvojnásobku podílu s vysokoškolským vzděláním k celkovému počtu obyvatel starších 15 let. Index vzdělanosti ORP Benešov se na téměř 50 % jejího území pohybuje procentuálním zastoupením v hodnotách 50,1 a více %. Na Postupicku, Netvořicku, v obcích Maršovice, Petroupim a Čerčany se pohybuje index vzdělanosti v rozmezí od 44,1 % do 50 %. V rámci Středočeského kraje se ORP Benešov nachází na 3. místě s výší indexu 56,4.

Kartogram 41 Trend indexu vzdělanosti

Trend indexu vzdělanosti (změna indexu vzdělanosti v čase), syntetický ukazatel hodnotí vzdělanost společnosti, neboť vyšší vzdělanost zvyšuje možnost uplatnění na trhu práce a potenciál lidských zdrojů v území. Trend vzdělanosti v obvodu ORP Benešov se pohybuje ve výši hodnoty 15,1 a více především v části severovýchodní a jihozápadní, opět přibližně na 50 % území jako v indexu vzdělanosti. V rámci Středočeského kraje se ORP Benešov pohybuje na 5. místě s průměrnou hodnotou indexu 13,8 %.

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Domy, chodníky, kanalizace, vodovody, parky hřiště jsou důležitými atributy obcí, ale jen toto obec není. Obec jsou hlavně lidé, kteří zde žijí, a kteří jsou tak spjati s tím určitým místem. Obec tedy není pouze vymezené území, výstavba, ale především základní samosprávné společenství občanů na daném území žijící. Toto společenství bývá často v kontextu sociální politiky a oblasti poskytování sociálních služeb nazýváno komunitou. Z těchto důvodů je právě jedna z kapitol této strategie věnována sociálním službám.

Vzhledem k zaměření této strategie na meziobecní spolupráci je nasnadě zabývat se i tématem obce a sociální služby. Obce mají základní povinnosti v oblasti sociální politiky vymezené zákonem o obcích, a to tak, že „obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů.“ Toto vymezení bývá často interpretováno jako povinnost obcí sociální služby zřizovat, nebo se alespoň na jejich financování podílet. Obce skutečně mohou v rámci samostatné působnosti zřizovat sociální služby různými formami. Může jít o organizační složky obce bez právní subjektivity, nebo příspěvkové organizace, které mají vlastní právní subjektivitu. Otázkou je, zda je toto uchopení této povinnosti reálné i pro malé obce. Příkladem náročnosti uchopení oblasti sociální politiky, potažmo sociálních služeb, může být reforma veřejné správy na počátku tohoto tisíciletí, kdy přešly zřizovatelské povinnosti sociálních služeb z bývalých okresních úřadů na vyšší územně samosprávné celky – na kraje. Přestože obcím bylo rovněž umožněno převzít zařízení sociálních služeb do své kompetence, díky nepřipravenosti celého systému, nedostatečným finančním tokům a nerovnosti přístupu k finančním zdrojům, využilo této možnosti jen velmi málo obcí.

Účinným nástrojem v oblasti sociální politiky obce a aktivním nástrojem v boji proti sociálnímu vyloučení je metoda komunitního plánování sociálních služeb. Tento pojem se v naší republice běžně užívá pro „plánování rozvoje sociálních služeb“, které je zakotveno v zákonu o sociálních službách jako povinnost krajů. Postupy a techniky komunitního plánování lze použít pro všechny oblasti veřejného života, protože slouží k tomu, aby se cílové skupiny a široká veřejnost mohly vyjádřit a zapojit do přípravy podkladů pro strategická rozhodnutí obce. Komunitní plán se svou podstatou, způsobem zpracování a zejména participací jednotlivých aktérů liší od strategického plánování obce, může však být jeho součástí anebo doplňkem.

Metoda komunitního plánování sociálních služeb se tak jeví jako nejvhodnější prostředek k naplnění zmíněných zákonných povinností, jelikož jde prakticky o zjištění stavu poskytování sociálních služeb v dané lokalitě a zároveň potřeb, které nejsou naplněny. Srovnáním těchto dvou základních parametrů a v souladu s množstvím finančních prostředků, které obec a další zadavatelé na sociální služby vynakládají, vzniká v procesu vzájemných konzultací střednědobý plán rozvoje sociálních služeb. Zjišťování potřeb uživatelů a potenciálních uživatelů sociálních služeb je páteří osou procesu komunitního plánování sociálních služeb. Zjištěné potřeby by měly být nosným pilířem každého komunitního plánu. Cílem komunitního plánování sociálních služeb je rovněž vytvořit systém sociálních služeb na místní úrovni, který

odpovídá místním potřebám, reaguje na lokální odlišnosti a zabezpečuje, že se finanční prostředky vynakládají na služby využívají efektivně.

Cílem této analýzy je tedy nejen popsat danou potřebnost ve vymezeném regionu, ale i přenést poselství zajišťování sociální politiky prostřednictvím tvorby strategií i na malé obce v rámci správního území ORP.

Oblast sociální politiky a služeb je oblastí velmi náročnou pro velké obce, natož pro obce malé, čímž se zde otevírá velký prostor pro meziobecní spolupráci a podporu přirozeného rozvoje regionu – místního území.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu

(situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na území ORP Benešov se v rámci sociálních služeb dostávají obce obdobně jako jinde do několika rolí, a to ať již jako zřizovatelé sociálních služeb, či zadavatelé formou peněžitě podpory sociálních služeb prostřednictvím svých Grantových fondů, tvorbou sociální politiky či právě formou plánování. Myšlenka realizovat plánování sociálních služeb má na území ORP Benešov již několikaletou tradici. Prvotní impulzy k takovému uchopení tvorby strategie sociálních služeb se objevují v záměrech města Benešov již v roce 2004. Proces plánování sociálních služeb ve spolupráci měst Benešov, Vlašim, Votice byl fakticky zahájen v červnu 2006. Jako metoda k tvorbě strategie byla zvolena metoda komunitního plánování. První komunitní plán sociálních služeb byl naplánován na květen 2007, kdy také byla zveřejněna a následně schválena jeho finální verze. Správní vymezení území jako okresu zde vychází z historického kontextu spolupráce na úrovni zadavatelů i poskytovatelů sociálních služeb.

V současné době, přesně od 1. dubna 2013, realizuje město Benešov projekt „Podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb na okrese Benešov. Tento projekt tak plynule navázal na skončení pětileté platnosti prvního komunitního plánu sociálních služeb a zahájil 2. cyklus komunitního plánování sociálních služeb na okrese Benešov. V rámci realizace aktuálního procesu bylo dbáno na plynulost přechodu díky vyhodnocení stávajícího KPSS, zachování tradiční spolupráce a reagování na aktuální potřeby měnící se zejména v čase. Tento proces prochází všemi fázemi užití metody

komunitního plánování ve dvouletém harmonogramu. Aktualizovaný plán sociálních služeb pro okres Benešov by měl vzniknout ve finální verzi k 31. 3. 2015.

Tato analýza využívá výstupy právě projektu Komunitního plánování sociálních služeb na okrese Benešov, jehož realizátorem je město Benešov.

Cílem této analýzy je:

- přinést validní informace o situaci sociálních služeb v regionu. O zjištěných potřebách v rámci komunitního plánování sociálních služeb na okrese Benešov a dílčí část SO ORP Benešov,
- implementovat proces plánování sociálních služeb do meziobecní spolupráce,
- podpořit meziobecní spolupráci,
- podpořit tok informací o sociálních službách ve vertikálním směru, tedy od komunity k zástupcům obcí, podpořit horizontální komunikaci o sociálních službách na úrovni zástupců obcí.

K naplnění definovaných cílů vedla spolupráce během tvorby této analýzy v rámci meziobecní spolupráce a spolupráce s městem Benešov v rámci jeho komunitního plánování sociálních služeb na okrese Benešov.

Mimo uvedené spolupráce k naplnění takto definovaných cílů bylo třeba zvolit vhodné metody. Pojem „metoda“ pochází z řeckého slova „methodos“, které lze přeložit jako „cesta k cíli“ nebo „postup zkoumání“. Metodu lze tedy chápat jako určitý návod, jak prakticky postupovat, aby bylo dosaženo nových poznatků.

Metodu lze tedy chápat jako soubor pravidel a doporučení, kterými je nutné se řídit, má-li být dosaženo žádaných cílů.

Užitými metodami byly:

- **Analýza dokumentů**

Tato metoda zahrnuje různé procedury, rozčleněné do dvou skupin. Jednu představují klasické metody, zaměřené na historickou nebo literární analýzu, druhou takzvané nové metody, založené na kvantifikaci. Zatímco klasické metody jsou intenzivní a usilují o analýzu obsahové hloubky zkoumaných dokumentů, kvantitativní jsou extenzivní – snaží se postihnout to, co je v rámci velkého množství dokumentů podstatné.

K této metodě náleží studium právních dokumentů, z nich jsou k tomuto tématu relevantní následující zákony, nařízení, vyhlášky a mezinárodní úmluvy:

- Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení,
- Zákon č. 114/1988 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně Zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a Zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava české republiky,
- Zákon č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky,
- Zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,

- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích,
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje,
- Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí,
- Zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu,
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
- Zákon č. 109/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálních službách,
- Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů,
- Charta základních práv Evropské unie,
- Evropská charta místní samosprávy,

• **Sekundární analýza dat**

Jde o vyhodnocení dat, která byla již dříve shromážděna a mají i vypovídající hodnotu pro dané téma. Sekundární analýzu dat lze také definovat jako zaměření se na již existující materiál v jiném čase, na základě nového vztahu.

- Komunitní plán sociálních služeb okresu Benešov 2007 – 2013, město Benešov, 2007
- Šámalová A., Sociodemografická analýza okresu Benešov, Podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb na okrese Benešov, město Benešov, 2013
- Tichá V., Analýza poskytovatelů na okrese Benešov, Podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb na okrese Benešov, město Benešov, 2013
- Dobiášová P., Analýzy potřeb okresu Benešov, Podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb na okrese Benešov, město Benešov, 2013

• **Komunitní plánování**

Komunitního plánování je metoda, prostřednictvím níž plánujeme rozvoj služeb na daném území pro určité skupiny znevýhodněných osob v určitém čase. Komunitního plánování se účastní uživatelé, poskytovatelé služeb a zadavatelé. Řízení procesů je tudíž závislé na jejich spolupráci a umění shody. Metoda je inovativní tím, že v sobě integruje manažerský přístup, z komerční sféry s psychologickými, sociologickými a psychoterapeutickými přístupy, které se využívají v sociálních službách a je funkční pouze při propojení obou přístupů.

• **Zúčastněné pozorování**

Zúčastněné pozorování je tradiční empirickou technikou sběru informací, při níž je pozorovatel v trvalejším sociálním kontaktu s objektem pozorování (například skupinou).

Výhodou metody je (ve srovnání s metodou dotazování) možnost porozumění situaci a lepší znalost jednotlivých aktérů (jejich postojů, motivace a podobně).

Na druhou stranu je tato technika omezena možnostmi zrakového, sluchového, prostorového a časového vnímání pozorovatelem. Dalšími limity mohou být například (ne)znalost jazyka, zvyků nebo konvencí

objektu. Převzetím určité role ve skupině také vzniká nebezpečí zpětného ovlivňování, ať už pozorovatele skupinou nebo naopak.

- **Konzultace s odborníky**

Konzultace nemá (na rozdíl od standardizovaného rozhovoru) předem danou strukturu, znění otázek, ani jejich pořadí. Je to neformální rozmluva, při níž může být pouze dodržována předem vytvořená osnova. Cílem konzultace není snaha získat od každé dotazované osoby stejnou informaci.

- **Spolupráce s organizacemi, zabývajícími se komunitním plánováním**

Podle Velkého sociologického slovníku spolupráci charakterizuje „vysoká míra výměny informací a snaha informovat se vzájemně co nejpřesněji a nejúplněji“.

- Město Benešov
- Centrum pro komunitní plánování Střední Čechy

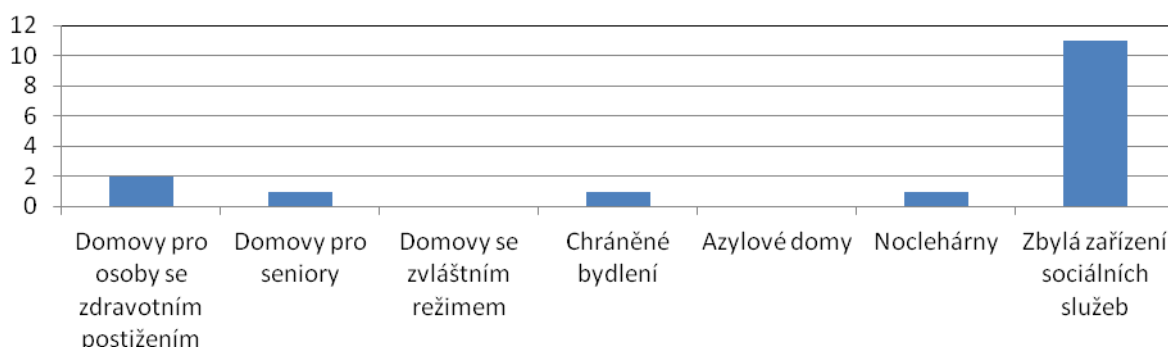
Tabulka 61 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP (Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV k 31. 12. 2013, Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

Druh zařízení sociálních služeb	Registr MPSV	Analýza poskytovatelů
Centra denních služeb	1	1
Denní stacionáře	1	1
Týdenní stacionáře		
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2	
Domovy pro seniory	1	3
Domovy se zvláštním režimem	1	1
Chráněné bydlení	1	1
Azylové domy		
Domy na půl cesty	1	1
Zařízení pro krizovou pomoc		
Nízkoprahová denní centra	1	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1	1
Noclehárny	1	1
Terapeutické komunity		
Sociální poradny včetně odborného sociálního poradenství	3	7
Sociálně terapeutické dílny		2
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1	1
Pracoviště rané péče		
Intervenční centra		1
Služby následné péče		
Ostatní	3	7
celkem	18	29

V porovnání s oficiálními tabulkami MPSV je zde mnoho rozdílů a 40% rozdíl v počtech je alarmujícím zjištěním dokladující nedokonalou evidenci ze strany MPSV.

Počet zařízení poskytujících různé sociální služby je rovnoměrně zastoupen. Chybí azylový dům, a obecně centra sociální prevence. Počet zařízení musí vycházet z komunitního plánování sociálních služeb a korespondovat s průzkumem potřeb. Možným rizikem nedostatku kapacity sociálních služeb mohou být finance, nedostatečná podpora ze strany státu či obce a málo kvalifikovaných pracovníků a řada dalších.

Graf 29 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

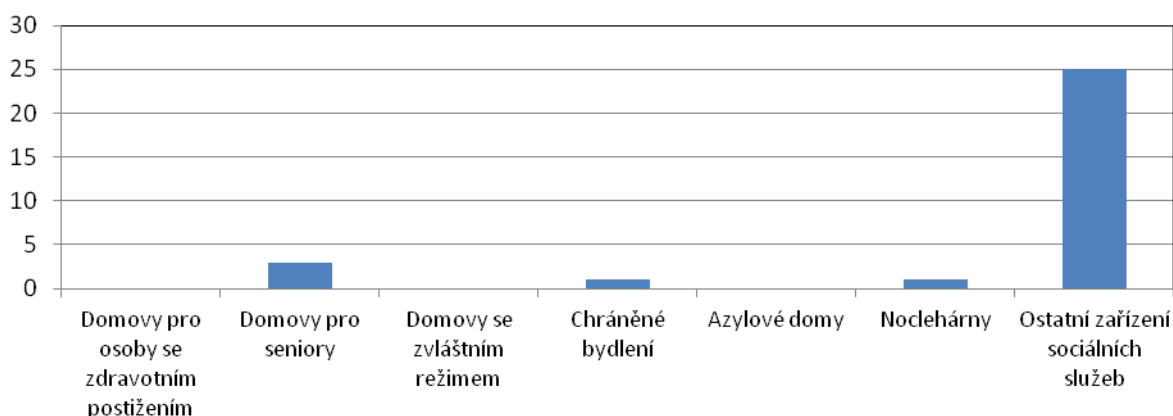

Dle Analýzy poskytovatelů KPSS je občanům SO ORP Benešov, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci, prostřednictvím 16 poskytovatelů nabízeno 13 druhů služeb. Celkem je v nabídce organizací 29 sociálních služeb. Stejně tak jako v rámci celého okresu, i zde patří služba odborné sociální poradenství na první pozici se sedmi poskytovateli, a domov seniorů se 3 poskytovateli.

Sociální služby, které na území SO ORP Benešov nejsou poskytovány:

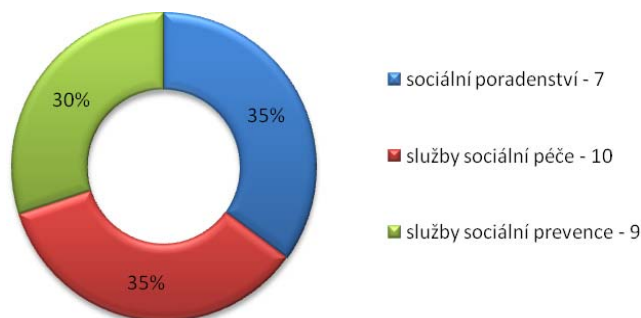
- Azylové domy
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením
- Domovy se zvláštním režimem
- Chráněné bydlení

Graf 30 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci SO ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP) (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

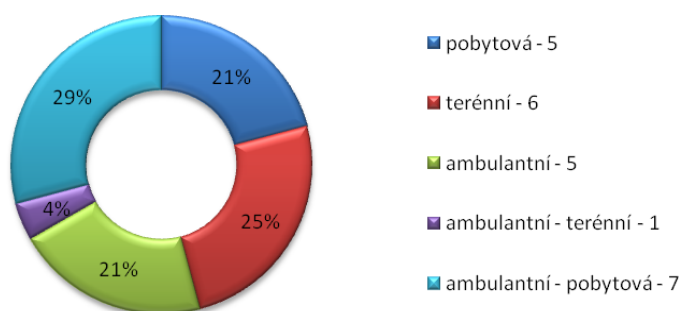
Dle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách rozlišujeme služby sociálního poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Na sledovaném území (okres Benešov) je poskytováno 8 služeb z oblasti sociálního poradenství prostřednictvím 8 poskytovatelů, 26 služeb z oblasti sociální péče (prostřednictvím 15 poskytovatelů) a 11 služeb ze skupiny služeb sociální prevence (prostřednictvím 8 poskytovatelů).

Graf 31 Počet sociálních služeb poskytovaných na území SO ORP Benešov dle zaměření na prevenci, péči a poradenství (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

Dle formy poskytování uživatelům se sociální služby dělí na ambulantní, terénní a pobytové. V některých případech může být forma kombinovaná. Občanům na území SO ORP Benešov jsou v největší míře poskytovány služby kombinované ambulantně-pobytové (7 služeb), dále pak terénní (6 služeb) a služby ambulantní (5 služeb).

Graf 32 Počet poskytovaných sociálních služeb na území SO ORP Benešov dle formy poskytování (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

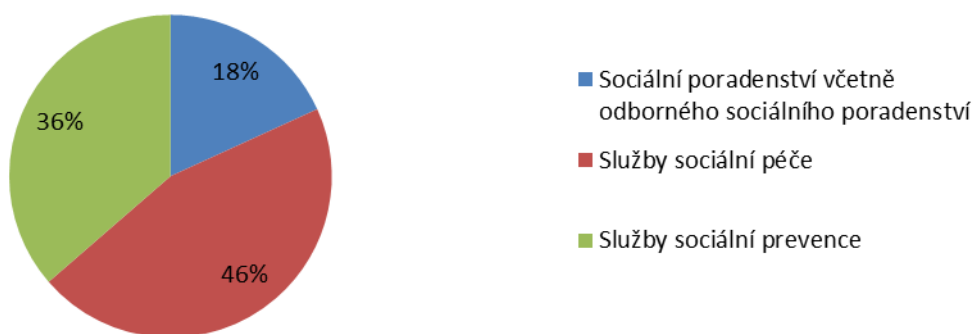
Tabulka 62 Počet jednotlivých typů sociálních služeb na území SO ORP Benešov (Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

	Druh sociální služby	MPSV	Analýza poskytovatelů
	Sociální poradenství včetně odborného sociálního poradenství	2	7
Služby sociální péče	Osobní asistence		4
	Pečovatelská služba		2
	Tísňová péče		
	Průvodcovské a předčitatelské služby		
	Podpora samostatného bydlení		1
	Odlehčovací služby	2	2
	Centra denních služeb	1	1
	Denní stacionáře		1
	Týdenní stacionáře		
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením		
	Domovy pro seniory	1	3
	Domovy se zvláštním režimem	1	
	Chráněné bydlení		1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče		
Služby sociální prevence	Raná péče		
	Telefonická krizová pomoc		

	Druh sociální služby	MPSV	Analýza poskytovatelů
	Tlumočnické služby		
	Azylové domy		
	Domy na půl cesty		1
	Kontaktní centra	1	1
	Krizová pomoc		
	Intervenční centra	1	
	Nízkoprahová denní centra	1	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		1
	Noclehárny	1	1
	Služby následné péče		
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením		
	Sociálně terapeutické dílny		2
	Terapeutické komunity		
	Terénní programy	1	2
	Sociální rehabilitace		1

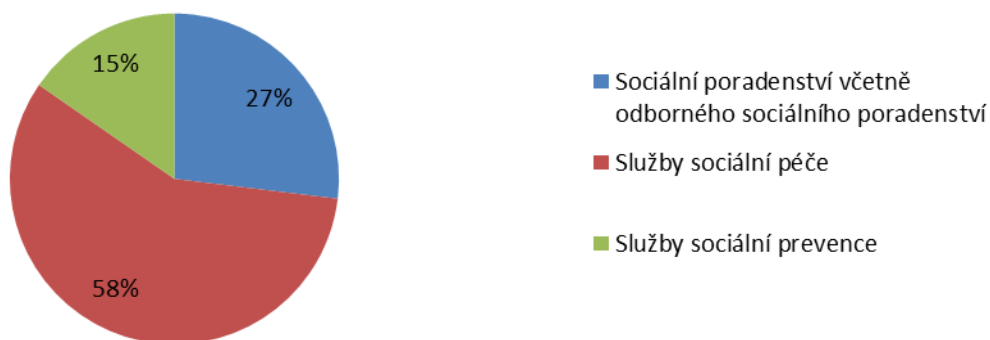
V porovnání s oficiálními tabulkami MPSV je zde mnoho rozdílů dokladující nedokonalou evidenci ze strany MPSV.

Graf 33 Poměr vybraných sociálních služeb dle zaměření v rámci SO ORP dle MPSV (Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV)

Celkový počet služeb dle Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV je 12.

Graf 34 Počet vybraných sociálních služeb dle zaměření působících v rámci SO ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP) (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

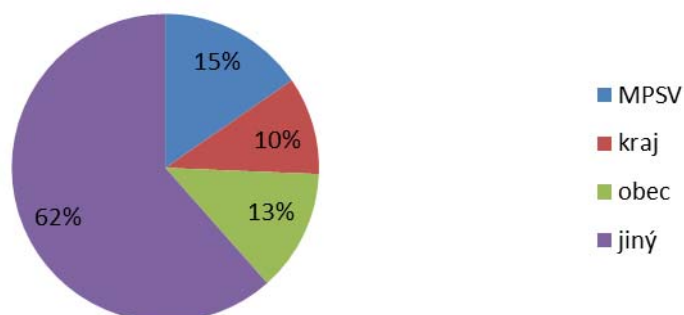
Celkový počet služeb dle zpracované Analýzy poskytovatelů KPSS je 33.

Tabulka 63 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele v SO ORP (Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV)

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	Jiný
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						1
Denní stacionáře						1
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1					
Domovy pro seniory		1				
Domovy se zvláštním režimem						1
Chráněné bydlení	1					
Azylové domy						
Domy na půl cesty	1					1
Zařízení pro krizovou pomoc						1
Nízkoprahová denní centra		1				
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						1
Noclehárny			1			
Terapeutické komunity						
Sociální poradny						7
Sociálně terapeutické dílny						
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1					1
Pracoviště rané péče	1					
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní	1	2	3			10
celkem	6	4	4	0	0	24

Nejčastějším zřizovatelem zařízení sociálních služeb jsou nestátní neziskové organizace, zařazené v sekci Jiné.

Graf 35 Poměr zřizovatelů zařízení sociálních služeb v SO ORP Benešov (Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV)

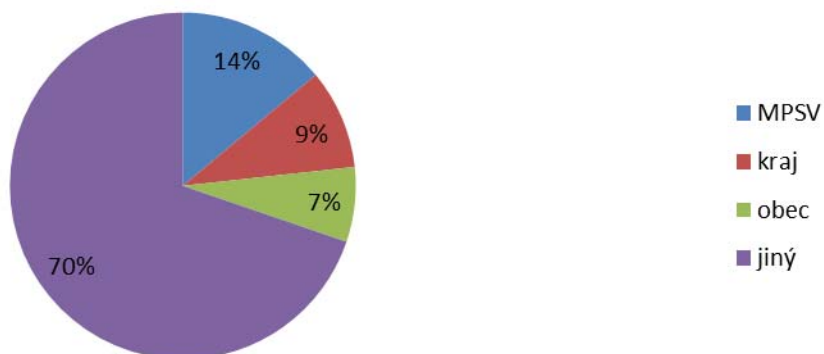

Tabulka 64 Počet sociálních služeb dle zřizovatele v SO ORP Benešov (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

		zřizovatel					
		MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
	typ sociální služby						
	Sociální poradenství						7
Služby sociální péče	Osobní asistence						2
	Pečovatelská služba			1			1
	Tísňová péče						
	Průvodcovské a předčitatelské služby						
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby	1	1				4
	Centra denních služeb						7
	Denní stacionáře						1
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1					
	Domovy pro seniory		1	1			1
	Domovy se zvláštním režimem						1
	Chráněné bydlení	1					
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče		1				
Služby sociální prevence	Raná péče	1					
	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy						
	Domy na půl cesty	1					1
	Kontaktní centra						1
	Krizová pomoc						1
	Intervenční centra						
	Nízkoprahová denní centra		1				
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						1
	Noclehárny			1			
	Služby následné péče						
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						2
	Sociálně terapeutické dílny						

		zřizovatel					
		MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy						
	Sociální rehabilitace	1					1
	celkem	6	4	3	0	0	30

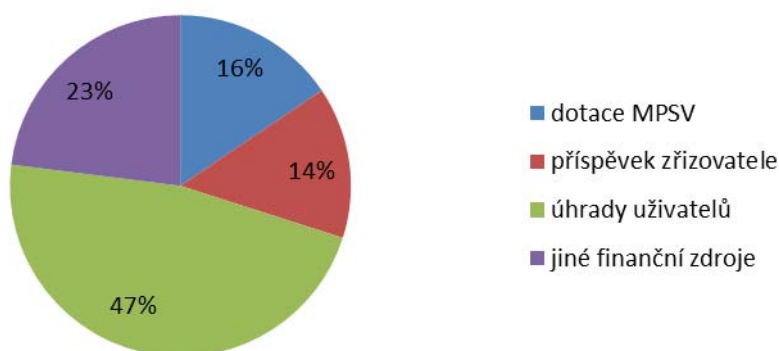
Graf 36 Podíl sociálních služeb v SO ORP Benešov dle zřizovatele (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

Tabulka 65 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012 (Zdroj: databáze MPSV)

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	Benešov						
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb							
Denní stacionáře							
Týdenní stacionáře							
Domovy pro osoby se zdravotním postižením							
Domovy pro seniory	5 657 285			6 120 089	22 032 660		8 171 582
Domovy se zvláštním režimem							
Chráněné bydlení	579 667			1 045 608	1 114 345		37 261
Azylové domy							
Domy na půl cesty	961 000				322 620		8 230
Zařízení pro krizovou pomoc							
Nízkoprahová denní centra							
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež							
Noclehárny							
Terapeutické komunity							
Sociální poradny	563 000						611 424
Sociálně terapeutické dílny							
Centra sociálně rehabilitačních služeb							2 645 211
Pracoviště rané péče							
Intervenční centra							
Služby následné péče							
Ostatní	2 500 000						
celkem za všechna zařízení	7 760 952	0	0	7 165 697	23 469 625	0	11 473 708

Graf 37 Poměr zdrojů financování zařízení sociálních služeb (Zdroj: databáze MPSV)

Kapacity a počty klientů u poskytovaných sociálních služeb dle Analýzy poskytovatelů KPSS okresu Benešov

Přehled kapacity a počtu klientů služeb vychází především z realizovaného dotazníkového šetření (poskytovatelé byli požádáni o uvedení počtu klientů, lůžek či kontaktů), popř. z dat uvedených v Registru poskytovatelů sociálních služeb. Poskytovatelé měli možnost v rámci dotazníku uvést kapacitu lůžek, počet klientů, kontaktů či intervencí a to za roky 2010 – 2013. Vzhledem ke skutečnosti, že k uvádění dat o kapacitách a počtu klientů/kontaktů není zpracována žádná metodika a údaje pro různé druhy služeb se liší, jsou zpracované grafy a tabulky pouze orientačním přehledem kapacit a využití služeb občanů okresu Benešov. Uvedená data nelze samostatně vyhodnotit a jsou brána jako podklad pro další práci v rámci procesu plánování sociálních služeb na daném území.

Právě z důvodu rozdílného pojetí kapacit u pobytových, terénních a ambulantních služeb jsou pro potřeby analýzy relevantní zejména údaje o počtu klientů u jednotlivých služeb. Kapacity zařízení (kapacity lůžek) nejsou ve sledovaném období výrazně proměnné, proto nemají potřebnou vypovídací hodnotu.

Některé organizace neeviduje rozdělení evidence na klienty z území jednotlivých SO ORP mnohdy s odůvodněním, že toto není uloženo zákonem.

Tabulka 66 Kapacita zařízení sociálních služeb v SO ORP Benešov (Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV)

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb															
Denní stacionáře															
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením				193											
Domovy pro seniory				161											
Domovy se zvláštním režimem				70											

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Chráněné bydlení				11											
Azylové domy															
Domy na půl cesty				12											
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra						20									
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						60					100				
Noclehárny						12									
Terapeutické komunity															
Sociální poradny						1080		209				30	50		
Sociálně terapeutické dílny															
Centra sociálně rehabilitačních služeb															
Pracoviště rané péče															
Intervenční centra															
Služby následné péče															
Ostatní							30	14							

Tabulka 67 Počty klientů evidovaných u sociálních služeb na území SO ORP Benešov v letech 2010– 2013
(Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

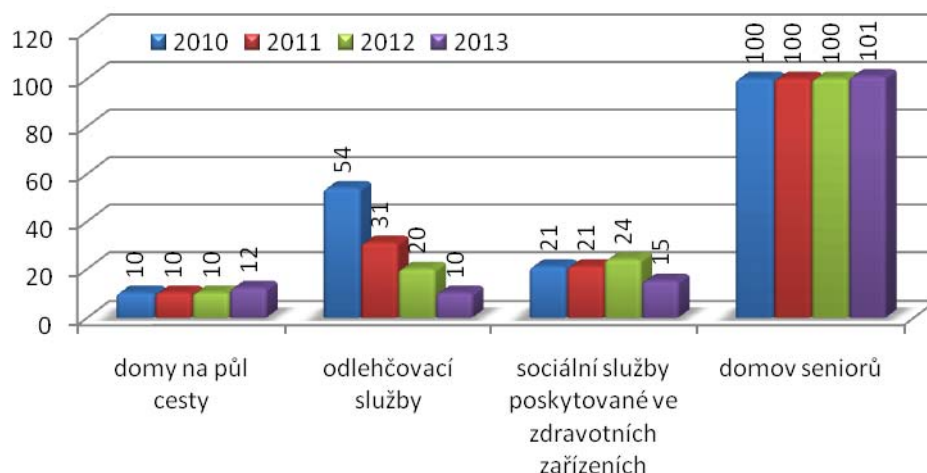
Sociální služba	2010	2011	2012	2013
Azylové domy	33	29	37	39
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	124 (okr. BN)	124 (okr. BN)	124 (okr. BN)	2
Domovy pro seniory	60	67	69	113
Domovy se zvl. režimem	0	2	4	6
Domy na půl cesty	10	8	5	8
Chráněné bydlení	39 (okr. BN)	39 (okr. BN)	39 (okr. BN)	39 (okr. BN)
Kontaktní centra	83 (okr. BN)	134 (okr. BN)	125 (okr. BN)	73 (okr. BN)
Nízkoprahová denní centra	x	x	122 (okr. BN)	27
Noclehárny	x	x	865 (okr. BN)	1301 (okr. BN)
Odborné sociální poradenství	1289 (okr. BN)	1536 (okr. BN)	303	270
Odlehčovací služby	81 (okr. BN)	58 (okr. BN)	47 (okr. BN)	27
Osobní asistence	5	7	6	34
Pečovatelská služba	583	622	642	621
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	3	3	3	6
Sociální rehabilitace	21	22	25	30
Sociální služby poskytované ve zdravotních zařízeních ústavní péče	0	0	0	0
Terénní programy	40 (okr. BN)	54 (okr. BN)	22	25

Vysvětlivky: /-/ - údaj nebyl uveden; x – údaje nebyly evidovány (služba nebyla poskytována)

Nejvíce klientů je vykazováno v rámci domovů seniorů, které souběžně s tím patří na první příčku v počtu neuspokojených klientů.

Graf 38 Kapacita pobytových sociálních služeb na území SO ORP Benešov (počet klientů)

(Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

V rámci grafu nejsou zaneseny níže uvedené pobytové sociální služby, a to z důvodu, že nejsou na území SO ORP Benešov poskytovány. Jedná se o služby:

- azylové domy;
- domov pro osoby se zdravotním postižením;
- domov se zvláštním režimem;
- chráněné bydlení.

Celému území okresu Benešov v počtu neuspokojených zájemců dominují domovy pro seniory. Ve sledovaném období jejich počet mírně klesá, ale i přesto jsou stále významně nad všemi ostatními, které byly ze strany poskytovatelů uvedeny. Je zde ale nutné podotknout, že se nemusí jednat o reálnou potřebu kapacit. Uvedený počet neuspokojených zájemců může být ovlivněn několika faktory, např. jeden žadatel podá žádost o umístění u poskytovatelů v rámci všech SO ORP nebo je možné potřebu zájemce uspokojit jinak, ale ten o této možnosti neví. Toto konstatování je shodné pro údaje za jednotlivé SO ORP.

Tabulka 68 Přehled sociálních služeb, které ve SO ORP Benešov evidují vyšší počet neuspokojených zájemců
(Zdroj: Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

Sociální služba	2010	2011	2012	2013
Domov pro seniory	16	14	17	21
Sociální rehabilitace	4	7	8	3

Dobrovolnická služba

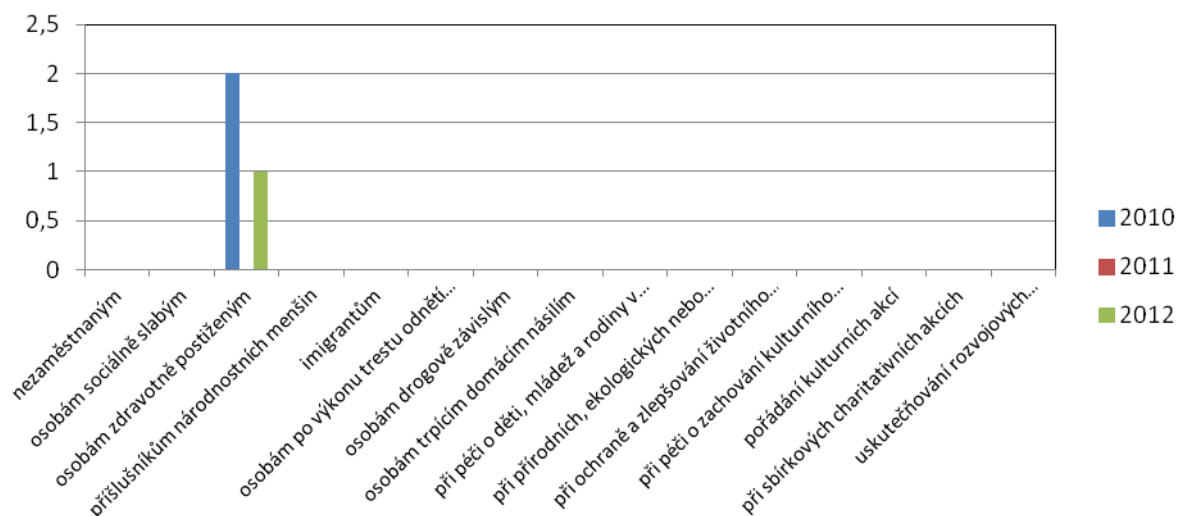
Tabulka 69 Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012 v SO ORP Benešov (Zdroj: databáze MPSV)

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v SO ORP	2	0	1	2		1
z toho Občanská sdružení	1					
z toho Církevní právnické osoby						
z toho Obecně prospěšné společnosti			1			
Z toho krátkodobá	1					
Z toho dlouhodobá			1			
Z toho krátkodobá i dlouhodobá						

Tabulka 70 Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012 v SO ORP Benešov (Zdroj: databáze MPSV)

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
nezaměstnaným			
osobám sociálně slabým			
osobám zdravotně postiženým	2		1
příslušníkům národnostních menšin			
imigrantům			
osobám po výkonu trestu odnětí svobody			
osobám drogově závislým			
osobám trpícím domácím násilím			
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase			
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách			
při ochraně a zlepšování životního prostředí			
při péči o zachování kulturního dědictví			
pořádání kulturních akcí			
při sbírkových charitativních akcích			
uskutečňování rozvojových programů			

Graf 39 Typy dobrovolnických projektů v SO ORP Benešov (Zdroj: databáze MPSV)

Dobrovolnická činnost probíhá i mimo režim akreditovaných projektů. Organizace CERPOS využívá dobrovolníků v domu na půl cesty, Domov pro seniory v rámci odlehčovací služby, RUAH využívá dobrovolníky při pomoci zdravotně postiženým. V oblasti ochrany a zlepšování životního prostředí je dlouhodobě realizován projekt Čistá řeka Sázava postavený na účasti dobrovolníků.

Cílové skupiny poskytovaných sociálních služeb dle Analýzy poskytovatelů KPSS okresu Benešov

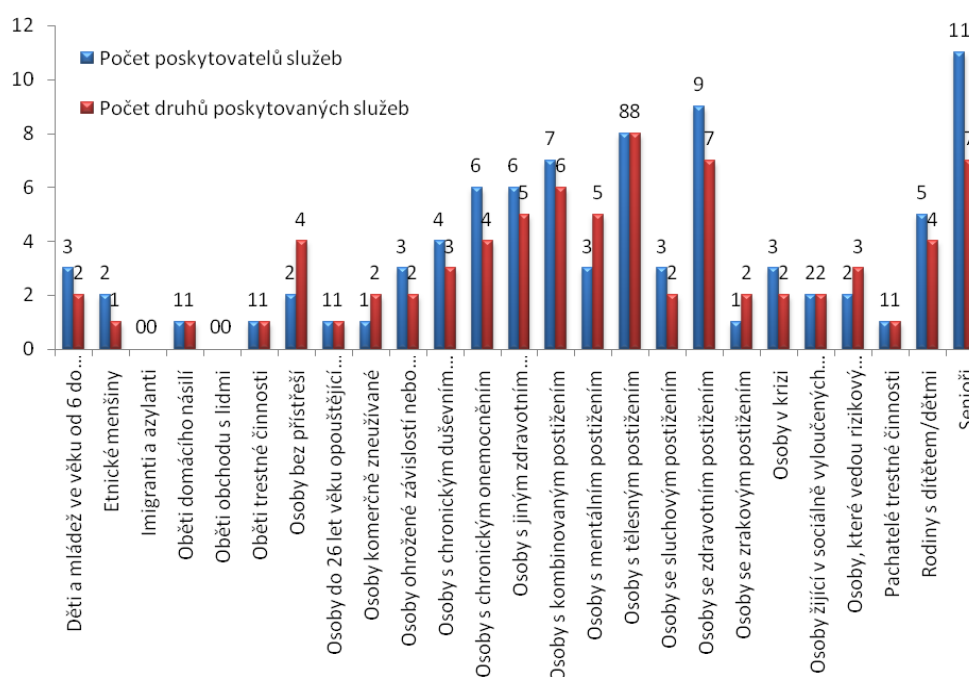
Na území SO ORP Benešov jsou sociální služby poskytované všem cílovým skupinám definovaných zákonem o sociálních službách. Výjimku zde tvoří skupina imigrantů a azylantů a stejně tak jako ve všech sledovaných SO ORP i cílová skupina obětí obchodu s lidmi.

V rámci níže uvedené grafu lze vyčíst, že nejvíce poskytovatelů je soustředěno na cílovou skupinu seniorů, kde 11 poskytovatelů nabízí uživatelům 7 služeb. Dalšími početně významnými skupinami jsou osoby se zdravotním postižením (9 poskytovatelů nabízejících 7 služeb) a osoby s tělesným postižením (8 poskytovatelů s nabídkou 8 služeb).

Mezi cílové skupiny uživatelů, kterým jsou na SO ORP Benešov nabízeny služby pouze 1 poskytovatelem patří:

- oběti domácího násilí;
- oběti trestné činnosti;
- osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče;
- osoby komerčně zneužívané;
- osoby se zrakovým postižením;
- pachatelé trestné činnosti.

Graf 40 Počet poskytovatelů a druhů sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů na území SO ORP Benešov (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

Tabulka 71 Přehled poskytovatelů pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů na území SO ORP Benešov (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

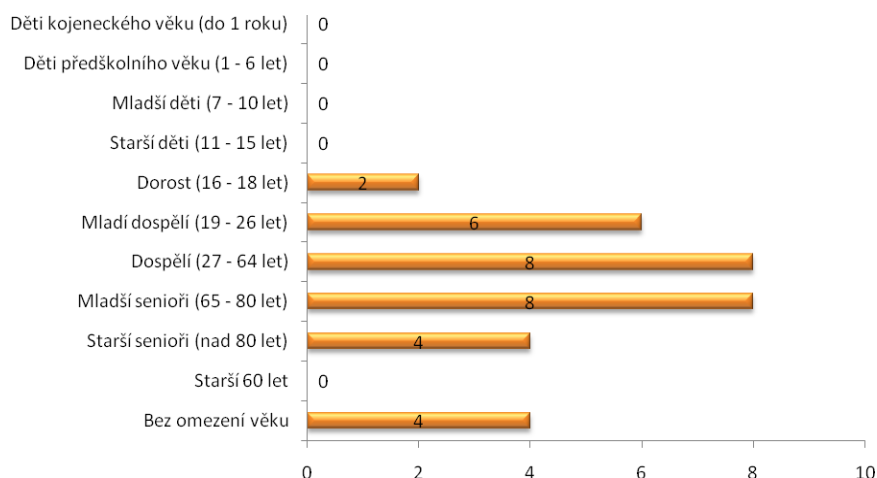
Cílová skupina	Poskytovatel služby
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	Občanské sdružení Rozum a Cit
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
	RUAH o.p.s.
Etnické menšiny	Občanské sdružení Rozum a Cit
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
Oběti domácího násilí	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
Oběti trestné činnosti	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
Osoby bez přístřeší	Pečovatelská služba okresu Benešov
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
Osoby do 26 let věku pouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	CERPOS
Osoby komerčně zneužívané	RUAH o.p.s.
Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	Magdaléna, obecně prospěšná společnost
	Centrum adiktologických služeb Magdaléna Benešov
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
Osoby s chronickým duševním onemocněním	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Benešov
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Kutná Hora
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
	RUAH o.p.s.
Osoby s chronickým onemocněním	Pečovatelská služba okresu Benešov
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
	Občanské sdružení TŘI, Hospic Dobrého Pastýře
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
	RUAH o.p.s.
	Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. nemocnice Středočeského kraje
Osoby s jiným zdravotním postižením	Pečovatelská služba okresu Benešov (do 31. 12. 2013)
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Benešov
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Kutná Hora
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
	Občanské sdružení TŘI, Hospic Dobrého Pastýře
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
	Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. nemocnice Středočeského kraje
Osoby s kombinovaným postižením	Regionální sdružení zdravotně postižených Benešovska
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Benešov
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Kutná Hora
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
	Občanské sdružení TŘI, Hospic Dobrého Pastýře
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
	RUAH o.p.s.
Osoby s mentálním postižením	Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. nemocnice Středočeského kraje
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Benešov
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Kutná Hora
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
Osoby s tělesným postižením	RUAH o.p.s.
	Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Benešov
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Kutná Hora
	Občanské sdružení TŘI, Hospic Dobrého Pastýře
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
	Svaz tělesně postižených v ČR o. s., okresní organizace Benešov
	RUAH o.p.s.

Cílová skupina	Poskytovatel služby
	Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. nemocnice Středočeského kraje
Osoby se sluchovým postižením	Pečovatelská služba okresu Benešov (do 31. 12. 2013)
	Regionální sdružení zdravotně postižených Benešovska
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
Osoby se zdravotním postižením	Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	Občanské sdružení Rozum a Cit
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Benešov
	Rytmus Benešov o.p.s. - pracoviště Kutná Hora
	SEN pro SEN, s.r.o.
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
	RUAH o.p.s.
	Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. nemocnice Středočeského kraje
Osoby se zrakovým postižením	Pečovatelská služba okresu Benešov
Osoby v krizi	Pečovatelská služba okresu Benešov
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
	Cesta integrace o.p.s.
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	Pečovatelská služba okresu Benešov
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
Pachatelé trestné činnosti	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
Rodiny s dítětem/děti	Pečovatelská služba okresu Benešov (do 31. 12. 2013)
	Občanské sdružení Rozum a Cit
	VLTAWIA s.r.o., Rodinná psychologická poradna
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
	RUAH o.p.s.
Senioři	Domov seniorů Benešov, poskytovatel sociálních služeb
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	Regionální sdružení zdravotně postižených Benešovska
	Občanské sdružení Rozum a Cit
	Občanské sdružení TŘI, Hospic Dobrého Pastýře
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje o.p.s.
	SEN pro SEN, s.r.o.
	Svaz tělesně postižených v ČR o. s., okresní organizace Benešov
	RUAH o.p.s.
	Domov pro seniory Pyšely
	Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. nemocnice Středočeského kraje

Poskytované sociální služby dle věkových skupin uživatelů dle Analýzy poskytovatelů KPSS

Uvedený graf zobrazuje fakt, že nejvíce sociálních služeb na území SO ORP Benešov se soustřeďuje na věkovou skupinu uživatelů od 27 do 80 let, kterým je poskytováno 8 druhů sociálních služeb.

Graf 41 Věkové skupiny klientů a počet druhů sociálních služeb, které jsou jim poskytovány na území SO ORP Benešov (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

Jak je z výše uvedeného grafu patrné nejvyšší počet sociálních služeb se s ohledem na věk uživatelů zaměřuje na věkovou kategorii dospělých, tj. 27–80 let, které je poskytováno celkem 8 druhů sociálních služeb.

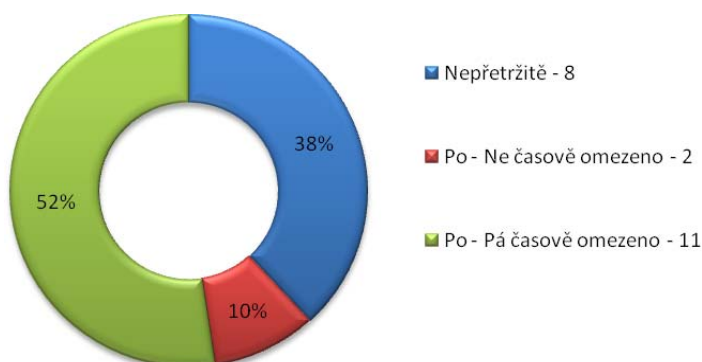
Časová dostupnost poskytovaných sociálních služeb

Pro časovou dostupnost jednotlivých služeb platí, že se liší dle formy dané služby. Některé jsou poskytovány v pracovních dnech ve stanovených provozních hodinách a jiné vyžadují provoz nepřetržitý. Přehledová tabulka služeb poskytovaných 24 hodin denně 7 dní v týdnu je uvedena níže.

Tabulka 72 Přehled druhů pobytových a terénních sociálních služeb, které jsou na SO ORP Benešov poskytovány nepřetržitě. (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

Pobytová služba	Terénní služba
Domov na půl cesty	Odlehčovací služby
Domov pro seniory	Osobní asistence
Sociální služby poskytované ve zdravotních zařízeních	

Graf 42 Časová dostupnost sociálních služeb na území SO ORP Benešov (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

Územní působnost poskytovaných sociálních služeb

Územní působnost poskytovaných sociálních služeb je z převážné většiny orientována na oblast benešovského regionu. 5 poskytovatelů rozšiřuje svou působnost na celý Středočeský kraj a nejbližší hlavní město Praha. Celkově lze říci, že to, kde organizace působí je také z velké části ovlivněno druhem a formou sociální služby, která je poskytována.

4.1.3. Osoby v nepříznivé sociální situaci

dle Sociálně-demografické analýzy KPSS okresu Benešov

Cílem této kapitoly je nastínit aktuální situaci v sociální oblasti na území SO ORP Benešov s důrazem na kvantitativní údaje o sociálně potřebných obyvatelích regionu.

Osobám v nepříznivé sociální situaci, která je chápána jako oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříhodného zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením, je poskytována pomoc a podpora prostřednictvím sociálních služeb a sociálních dávek.

Oblast dětí, mládež a rodiny s dětmi

Informace o domácnostech a rodinách jsou statisticky sledovány jednou za deset let v rámci Sčítání lidu, domů a bytů, poslední údaje tedy vycházejí z roku 2011.

V roce 2011 žilo v SO ORP Benešov dle sociálně-demografické analýzy 2,2x více domácností tvořených 1 a více rodinami než domácností jednotlivců, žilo zde 43 % rodin se závislými dětmi. Domácnosti tvořené 2 a více rodinami tvořily 2,2 % všech hospodařících domácností SO ORP Benešov.

Tabulka 73 Struktura rodin a domácností v SO ORP Benešov v roce 2011 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Území	Hospodařící domácnosti ¹ celkem	v tom						
		domácnosti rodinné tvořené 1 rodinou				tvořené 2 a více rodinami	domácnosti jednotlivců	vícečetné nerodinné domácnosti ²
		úplné ³		neúplné ⁴				
		bez závis- lých dětí ⁵	se závis- lými dětmi	bez závis- lých dětí	se závis- lými dět- mi			
Město Benešov	6 730	1 863	1 318	451	561	105	2 073	359
SO ORP Benešov	23 223	6 861	4 833	1 425	1 638	509	7 000	957

¹ Hospodařící domácnost - tvoří osoby, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření se vztahuje i na děti, které do příslušné domácnosti patří, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívají.

² Domácnost nerodinná vícečlenná - dvě nebo více osob příbuzných i nepříbuzných, společně hospodařících, které netvoří rodinnou domácnost; mezi nerodinné vícečlenné domácnosti patří také domácnost prarodiče/prarodičů s vnoučaty.

³ Domácnost rodinná tvořená 1 úplnou rodinou - manželský pár, neformální soužití druha a družky – tzv. faktické manželství, registrované partnerství, příp. neformální soužití osob stejného pohlaví – tzv. faktické partnerství, a to ve všech případech s dětmi nebo bez dětí.

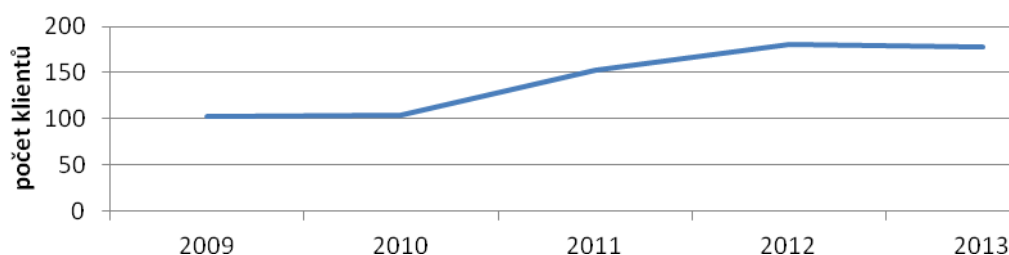
⁴ Domácnost rodinná tvořená 1 neúplnou rodinou - jeden z rodičů s alespoň jedním dítětem.

⁵ Závislé dítě - je každá osoba v domácnosti tvořené 1 rodinou, která má k osobě v čele vztah „syn/dcera“, je ekonomicky neaktivní a je ve věku 0–25 let.

Podkladem ke zmapování celkového objemu sociální potřeby dětí a mládeže, tedy zjištění počtu evidovaných dětí a mladých lidí nacházejících se v tíživé sociální situaci, je výkaz o výkonu sociálně právní ochrany dětí.

V evidenci kurátora pro děti a mládež bylo v roce 2013 v SO ORP Benešov vedeno 178 klientů, z čehož 40 % tvořily děti do 15 let. Chlapci celkově tvořili 66 % všech klientů. V posledních 5 letech počet klientů narůstal, s výjimkou posledního roku, kdy mírně poklesl, nejvíce narostl v roce 2011 o 50 osob. Zatímco počet dětí do 15 měl stejný trend, počet mládeže v evidenci stále stoupá.

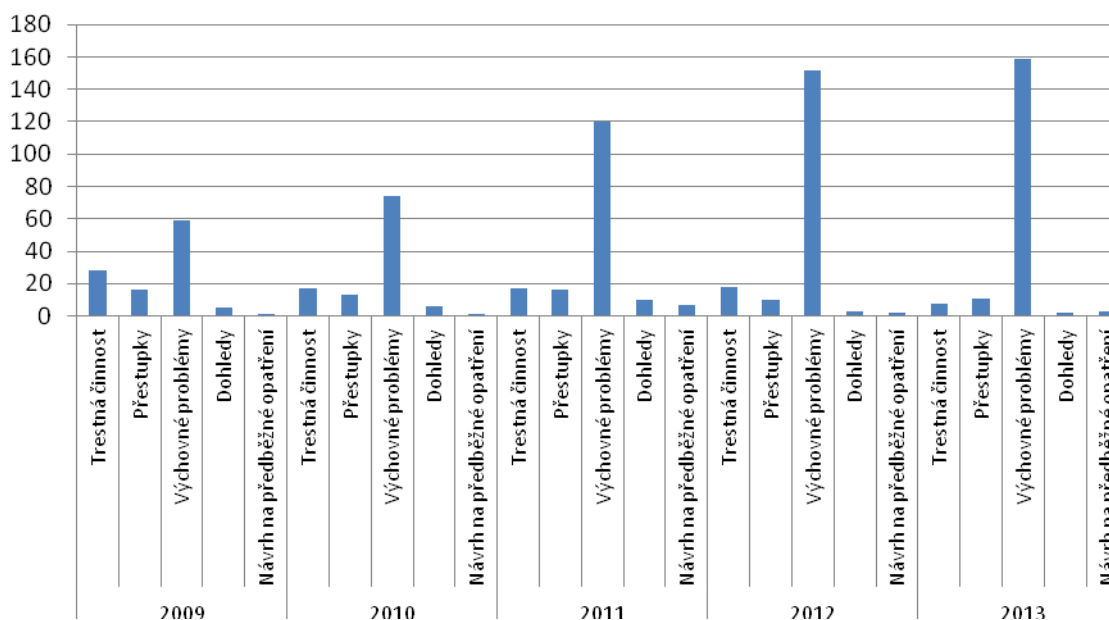
Graf 43 Vývoj celkového počtu klientů kurátora pro děti a mládež na území SO ORP Benešov v letech 2009 až 2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Většina klientů z Benešovska ve všech sledovaných letech pocházela z neúplných rodin.

Nejčastějšími problémy, které sociální kurátor pro děti a mládež se svými klienty řeší, jsou výchovné problémy, trestná činnost a přestupky. Kurátor rozhoduje také o výchovných opatřeních na ochranu dětí (napomenutí, dohledy, omezení) a mimo jiné podává soudům návrhy na nařízení předběžného opatření a ústavní výchovu dítěte.

Graf 44 Problémy řešené kurátorem pro děti a mládež a navrhovaná opatření v rámci SO ORP Benešov v letech 2009 až 2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

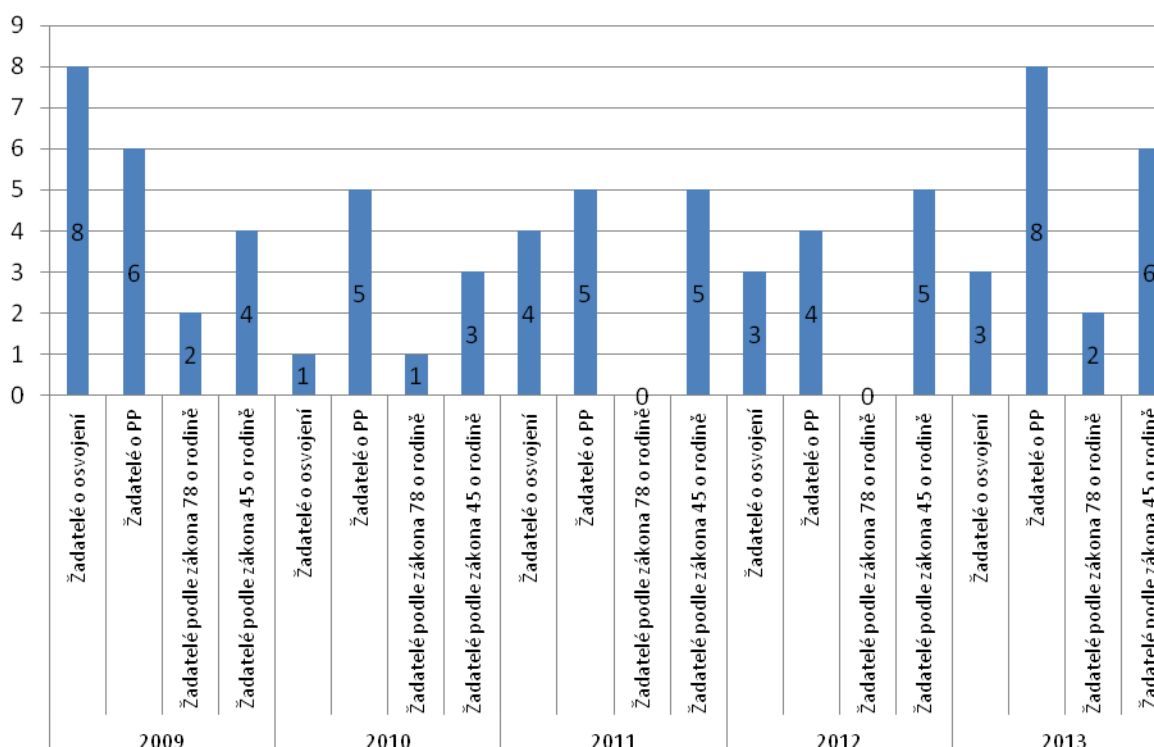

Dětem bez rodiny či dětem, které nemohou být z různých důvodů vychovávány ve své vlastní rodině, je poskytována náhradní rodinná péče. V této péči žilo na konci roku 2013 v SO ORP Benešov celkem

57 dětí. Ve sledovaném období bylo do náhradní rodinné péče v celém SO ORP Benešov umístěno celkem 100 dětí, z toho 1 zdravotně postižené. Nejvíce dětí bylo umístěno do pěstounské péče (67 %), která je všeobecně nejobvyklejší typem náhradní rodinné péče, dále do výchovy jiné osoby než rodiče (22 %) a do poručenství s osobní péčí poručníka (11 %). Zánik pěstounské péče (PP), poručenství nebo svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče nastal nejčastěji z důvodu zletilosti dítěte.

Mezi žadateli o náhradní rodinnou péči byli nejčastěji zastoupeni žadatelé o osvojení (34 žádostí) a žadatelé o pěstounskou péči (33 žádostí). Bohužel se však ne všechny žádosti vždy podaří do konce daného roku vyřídit.

Graf 45 Vývoj počtu žadatelů o náhradní rodinnou péči v rámci SO ORP Benešov v letech 2009 až 2013
(Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

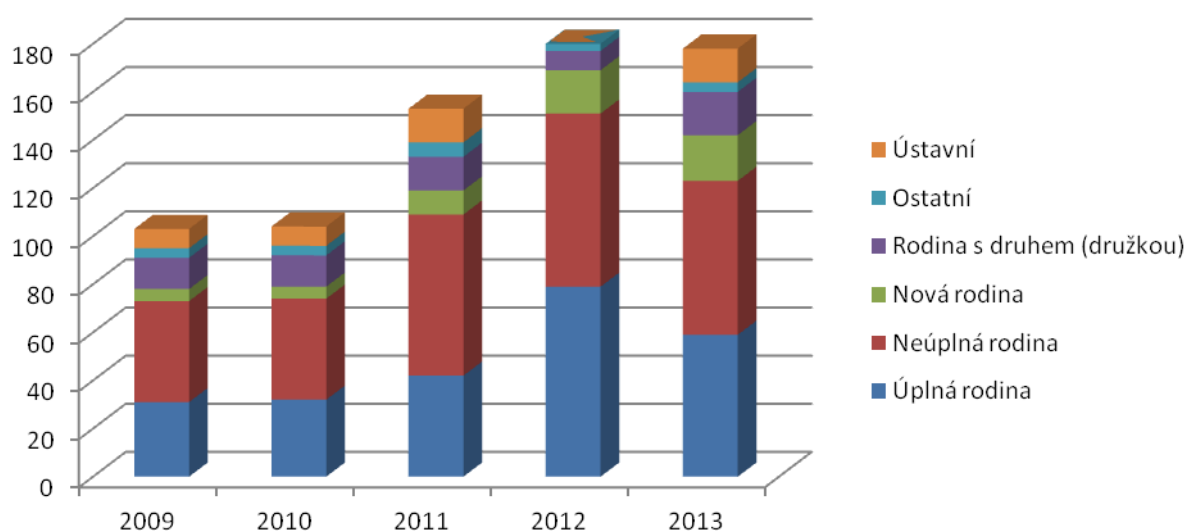
Tabulka 74 Počet klientů kurátora pro děti a mládež na území SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Rok	Benešov				
	Celkem	z toho			
		děti do 15 let	z toho dívek	mladistvých	z toho dívek
2009	103	34	15	69	8
2010	104	47	17	57	17
2011	153	71	31	82	28
2012	180	76	19	104	24
2013	178	72	12	106	49

Tabulka 75 Rodinné zázemí klientů kurátora pro děti a mládež v rámci SO OPR Benešov v letech 2009–2013
(Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Rok	Benešov					
	Úplná rodina	Neúplná rodina	Nová rodina	Rodina s druhem (družkou)	Ostatní	Ústavní
2009	31	42	5	13	4	8
2010	32	42	5	13	4	8
2011	42	67	10	14	6	14
2012	79	72	18	8	3	0
2013	59	64	19	18	4	14

Graf 46 Porovnání rodinného zázemí klientů kurátora pro děti a mládež v rámci SO OPR Benešov (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Tabulka 76 Problémy řešené kurátorem pro děti a mládež a navrhovaná opatření v rámci SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Rok	Problémy	Benešov				
		Celkem	z toho		z toho	
			děti	z toho dívek	Mladiství	z toho dívek
2009	Trestná činnost	28	8	1	20	2
	Přestupky	16	0	0	16	2
	Výchovné problémy	59	26	14	33	4
	Dohledy	5	4	1	1	0
	Návrh na předběžné opatření	1	0	0	1	0
2010	Trestná činnost	17	2	0	15	0
	Přestupky	13	0	0	13	4
	Výchovné problémy	74	45	17	29	17
	Dohledy	6	4	0	2	1
	Návrh na předběžné opatření	1	1	0	0	0
2011	Trestná činnost	17	3	0	14	1
	Přestupky	16	0	0	16	3
	Výchovné problémy	120	68	31	52	24
	Dohledy	10	3	0	7	3
	Návrh na předběžné opatření	7	2	0	5	3
2012	Trestná činnost	18	2	0	16	1

Rok	Problémy	Benešov				
		Celkem	z toho		z toho	
			děti	z toho dívek	Mladiství	z toho dívek
	Přestupky	10	0	0	10	1
	Výchovné problémy	152	74	19	78	22
	Dohledy	3	0	0	3	0
	Návrh na předběžné opatření	2	1	1	1	0
	Trestná činnost	8	3	0	5	1
2013	Přestupky	11	0	0	11	4
	Výchovné problémy	159	53	12	106	44
	Dohledy	2	0	0	2	1
	Návrh na předběžné opatření	3	0	0	3	0

Tabulka 77 Počet dětí v náhradní rodinné péči v rámci SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Rok	Náhradní rodinná péče	Benešov							
		Počet umístě- ných dětí za sledovaný rok		Počet dětí k 31.12.		Zánik PP, poručenství nebo svě- ření dítěte do výchovy jiné fyzic- ké osoby než rodiče			
		Celkem	z toho OZP	celkem	z toho OZP	z toho zrušená na návrh (pod- nět)		zletilostí dítěte	jinak
						pěs- touna	OSPO D		
2009	Pěstounská péče	4	0	17	0	0	0	3	0
	Poručenství s osobní péčí poručníka	0	0	15	0	0	0	1	0
	Výchova jiné osoby než rodiče	1	0	10	0	0	0	1	2
2010	Pěstounská péče	6	0	22	0	0	0	1	0
	Poručenství s osobní péčí poručníka	1	0	13	0	0	0	3	0
	Výchova jiné osoby než rodiče	7	0	35	0	0	0	4	0
2011	Pěstounská péče	6	0	20	0	0	0	2	0
	Poručenství s osobní péčí poručníka	0	0	11	0	0	0	2	0
	Výchova jiné osoby než rodiče	7	0	35	0	0	0	4	0
2012	Pěstounská péče	10	0	31	0	0	1	4	0
	Poručenství s osobní péčí poručníka	0	0	8	0	0	0	3	0
	Výchova jiné osoby než rodiče	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	Pěstounská péče	6	0	33	0	0	0	3	1
	Poručenství s osobní péčí poručníka	2	0	7	0	1	0	1	1
	Výchova jiné osoby než rodiče	5	0	17	0	0	0	0	0

V případě neuvedení hodnoty není počet znám.

Tabulka 78 Žadatelé o náhradní rodinnou péči v rámci SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Rok	Žadatelé	Benešov					
		Počet podaných žádostí o náhradní rodinnou péči		První kontakt s dítětem za sledo- vaný rok	Vztah k dítěti		
		podaných za sledovaný rok	nevyřízených k 31.12.		prarodič	jiný příbuzný	cizí
2009	Žadatelé o osvojení	8	17	0	0	0	0
	Žadatelé o PP	6	2	4	2	0	3
	Žadatelé podle zákona 78 o rodině	2	0	0	0	0	0
	Žadatelé podle zákona 45 o rodině	4	3	1	4	0	0

Rok	Žadatelé	Benešov					
		Počet podaných žádostí o náhradní rodinnou péči		První kontakt s dítětem za sledovaný rok	Vztah k dítěti		
		podaných za sledovaný rok	nevýřízených k 31.12.		prarodič	jiný příbuzný	cizí
2010	Žadatelé o osvojení	1	16	3	0	0	3
	Žadatelé o PP	5	3	4	3	1	0
	Žadatelé podle zákona 78 o rodině	1	0	1	1	0	0
	Žadatelé podle zákona 45 o rodině	3	0	0	3	0	0
2011	Žadatelé o osvojení	4	16	2	0	0	2
	Žadatelé o PP	5	1	5	0	2	3
	Žadatelé podle zákona 78 o rodině	0	0	0	0	0	0
	Žadatelé podle zákona 45 o rodině	5	0	0	0	2	3
2012	Žadatelé o osvojení	3	12	1	0	0	1
	Žadatelé o PP	4	5	0	0	0	0
	Žadatelé podle zákona 78 o rodině	0	0	0	0	0	0
	Žadatelé podle zákona 45 o rodině	5	0	0	4	1	0
2013	Žadatelé o osvojení	3	14	3	-	-	3
	Žadatelé o PP	8	12	0	0	0	0
	Žadatelé podle zákona 78 o rodině	2	1	2	2	0	0
	Žadatelé podle zákona 45 o rodině	6	0	6	5	1	0

V případě neuvedení hodnoty není počet znám.

Osoby se zdravotním postižením a senioři dle Sociálně-demografické analýzy KPSS

Počet osob se zdravotním postižením nelze vzhledem k neexistenci žádného oficiálního přehledu na úrovni měst a obcí přesně vyčíslit. Dle celorepublikového šetření tvoří tyto osoby 10 % z celkové populace ČR, z čehož lze při vědomí určité nepřesnosti za předpokladu, že by výskyt tohoto jevu odpovídal právě průměrným hodnotám dosaženým v ČR, odhadovat, že na území SO ORP Benešov žije 9 627 osob se zdravotním postižením.

Dle informací získaných od představitelů obcí SO ORP Benešov, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření v rámci přípravy Komunitního plánu sociálních služeb, žije na jejich území 1 196 až 1 246 seniorů se sníženou soběstačností, zhruba 445 osob s mentálním postižením, 1 444 osob s tělesným postižením a 114 osob s dlouhodobým duševním onemocněním. Získané údaje nejsou reálným počtem daných ukazatelů, jedná se o odhad oslovených respondentů, u kterých lze předpokládat, že vycházeli ze znalosti území a aktuální situace. Tyto odhady slouží pouze pro představu o tom, jak početné jsou tyto sledované skupiny obyvatel v daných obcích. Vzhledem k počtu obcí zapojených do dotazníkového šetření nemá daný vzorek vypovídající hodnotu za jednotlivé SO ORP ani za okres Benešov.

Tabulka 79 Odhad počtu osob se zdravotním postižením a sníženou soběstačností v obcích SO ORP Benešov, které se zúčastnily dotazníkové šetření v roce 2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Obec	Osoby s mentálním postižením	Osoby s tělesným postižením	Osoby se zrakovým postižením	Osoby se sluchovým postižením	Osoby s kombin. postižením	Osoby s dlouhodob. duševním onemocn.	Senioři se sníženou soběstačností
Bystřice u Benešova	100	900	20	350	20	80	800
Nespeky	3	5	-	-	-	-	4
Neveklov	200	-	-	-	-	-	-
Sázava	10-15	20-25	20-25	10	5	10	150-200

Obec	Osoby s mentálním postižením	Osoby s tělesným postižením	Osoby se zrakovým postižením	Osoby se sluchovým postižením	Osoby s kombin. postižením	Osoby s dlouhodob. duševním onemocněním	Senioři se sníženou soběstačností
Týnec nad Sázavou	100	500	4	5	30	-	200

V případě neuvedení hodnoty není počet znám.

O situaci osob se zdravotním postižením ve spádovém obvodu obce s rozšířenou působností Benešov lze ze získaných dat od Městského úřadu vyčíst pouze některé základní informace.

Osoby, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné osoby, mají dle zákona o sociálních službách nárok na příspěvek na péči, jehož výše je odvozována dle stupně závislosti na pomoci. Příspěvek je určen zejména k zajištění sociální péče příjemci příspěvku, a to pomocí sociálních služeb nebo rodinným příslušníkem či jiné osoby. Příspěvek je přiznáván nebo jeho výše je měněna na základě místního šetření a posouzení posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení.

Tyto příspěvky pobíralo na území SO ORP Benešov celkem 1 339 osob, z toho 86 osob do 18 let věku (6,4 %). Z celkového počtu příspěvků připadlo na 1. stupeň závislosti 38,9 % příspěvků, na 2. stupeň 27,7 %, na 3. stupeň 20,7 % a na 4. stupeň závislosti 12,7 % všech poskytnutých příspěvků. V roce 2012 došlo ke změně systému poskytování příspěvků. V roce 2013 oproti předchozímu roku došlo v SO ORP Benešov k mírnému snížení počtu poskytnutých příspěvků. Trend však vzhledem k nedostatku dat v jednotlivých letech nelze přesně určit.

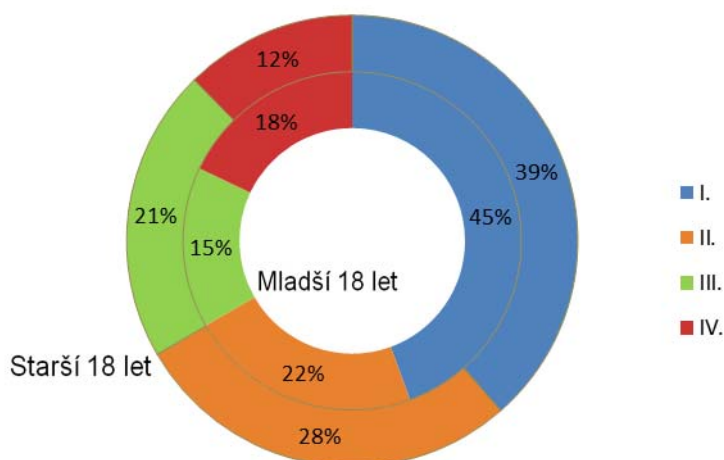
Tabulka 80 Počet poskytnutých příspěvku na péči v SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Rok	Počet PnP celkem	Osoby mladší 18 let věku				Osoby starší 18 let				Osoby starší 65 let			
		I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012*	1 381	43	23	16	13	495	386	260	145	-	-	-	-
2013*	1 339	40	17	14	15	530	350	250	123	-	-	-	-

**Počty osob starších 18 let jsou uvedeny pro všechny osoby starší 18 let, včetně osob starších 65 let.*

V případě neuvedení hodnoty není počet znám

Graf 47 Počet poskytnutých příspěvku na péči v SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Osobám starším jednoho roku s těžkým zdravotním postižením, které podstatně omezuje jejich pohybovou nebo orientační schopnost, se podle druhu a stupně postižení poskytují mimořádné výhody I. (průkaz TP – Občan s těžkým zdravotním postižením), II. (průkaz ZTP – Občan se zvlášť těžkým zdravotním postižením) nebo III. stupně (průkaz ZTP/P – Občan zvlášť těžce zdravotně postižený s průvodcem). Přiznání mimořádných výhod pro zdravotně postižené vychází z posouzení posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení.

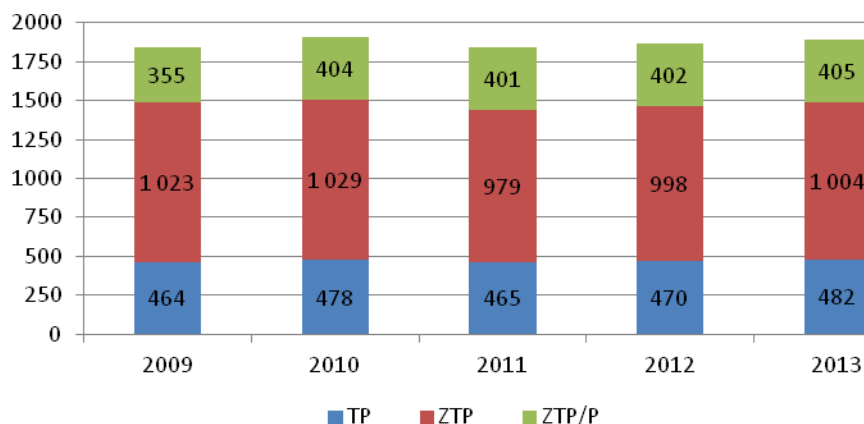
V SO ORP Benešov počet 658 držitelů průkazů mimořádných výhod stoupá od roku 2011, kdy se po menším navýšení v roce 2010 navrátil na hodnotu roku 2009. V posledních 5 letech zde počet narostl pouze o 49 osob.

Tabulka 81 Počet držitelů průkazů mimořádných výhod v SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

	Druh průkazu	2009		2010		2011		2012		2013	
		Počet držitelů	z toho ve věku 1-18 let	Počet držitelů	z toho ve věku 1-18 let	Počet držitelů	z toho ve věku 1-18 let	Počet držitelů	z toho ve věku 1-18 let	Počet držitelů	z toho ve věku 1-18 let
Pouze nově přiznané od 1. 1. 2012	TP	464	7	478	6	465	6	470	7	482	8
	ZTP	1 023	4	1 029	8	979	7	998	7	1 004	7
	ZTP/P	355	45	404	44	401	40	402	45	405	44
	Celkem	1 842	56	1 911	58	1 845	53	1 870	59	1 891	59

V případě neuvedení hodnoty není počet znám.

Graf 48 Počet držitelů průkazů mimořádných v SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Osoby ohrožené sociálním vyloučením dle Sociálně-demografické analýzy KPSS

Osoby ohrožené sociálním vyloučením jsou osoby mimo běžný život společnosti, které nemají možnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace.

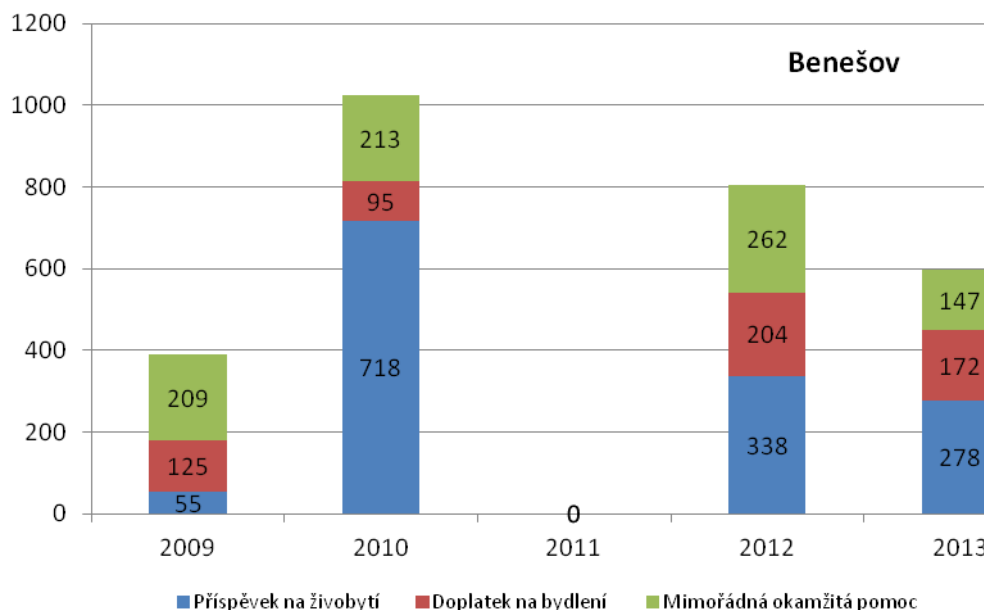
Osobám s nedostatečnými příjmy je, jako opatření napomáhající řešení některých nárazových životních situací, poskytována pomoc v hmotné nouzi. Jedná se o příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc. Přehled vyplacené pomoci je patrný v tabulce 31. V roce 2013 bylo na území SO ORP Benešov vyplaceno 597 těchto dávek, z nichž 278 příspěvků na živobytí, 172 doplateků na bydlení a 147 mimořádných okamžitých pomocí.

Tabulka 82 Počet příjemců dávek hmotné nouze v SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Rok	Příspěvek na živobytí		Doplatek na bydlení		Mimořádná okamžitá pomoc	Dávky hmotné nouze celkem
	rodiny	jednotlivci	rodiny	jednotlivci		
2009	555		125		209	889
2010	718		95		213	1 026
2011	-	-	-	-	-	-
2012	148	190	114	90	262	804
2013	120	158	100	72	147	597

V případě neuvedení hodnoty není počet znám.

Graf 49 Počet příjemců dávek hmotné nouze v SO ORP Benešov v letech 2009–2013 (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Podkladem pro tuto kapitolu jsou také údaje získané dotazníkovým šetřením v rámci přípravy komunitního plánu sociálních služeb. Získané údaje nejsou reálným počtem daných ukazatelů, jedná se o odhad oslovených respondentů, u kterých lze předpokládat, že vycházeli ze znalosti území a aktuální situace. Tyto odhady slouží pouze pro představu o tom, jaké skupiny obyvatel jsou v daných obcích registrovány či považovány za problémové. Vzhledem k počtu obcí zapojených do dotazníkového šetření nemá daný vzorek vypovídající hodnotu za jednotlivé SO ORP ani za okres Benešov.

Tabulka 83 Odhad počtu osob ohrožených sociálním vyloučením v roce 2013 v některých obcích SO ORP Benešov (Zdroj: Zpracovaná Sociálně-demografická analýza KPSS, květen 2014)

Obec	Uživatelé drog	Osoby nakažené HIV a osoby nemocné AIDS	Osoby ohrožené prostitucí	Pachatelé trestné činnosti, osoby propuštěné ze škol- ských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné vý- chovy po dosažení zletilosti	Oběti násilí	Osoby bez přístřeší	Etnické men- šiny	Cizinci
Bystřice u Benešova	50	-	-	-	-	10	20	-
Nespeky	-	-	-	0	0	3	10 (Romové)	2
Neveklov	-	-	-	-	-	0	6 (Romové)	-
Sázava	100-150	-	10	30	5	1	0	50
Týnec nad Sázavou	50	-	3	100	-	2	20	300

V případě neuvedení hodnoty není zřejmé, zda se dané osoby v obci nevyskytují, či zda jejich počet není znám nebo jej není možné odhadnout.

4.1.4. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Opatření
Uživatelé sociálních služeb	Zajištění přístupnosti sociálních služeb, možnost začleňování do komunity, co nejmenší koncentrace služeb	Vytvoření systému terénních služeb s dostupností v nejmenších obcích území a zajištění všech poptávaných služeb na celém území > DSO, ORP
Poskytovatelé	Zajištění dlouhodobé perspektivy financování poskytování služeb a tím i jejich udržitelný rozvoj	Vytvoření systému vícezdrojového financování složeného z dotací na provoz od státu (kraje), příspěvky od obcí (DSO) a od klientů > ORP, DSO
Pečující osoby	Více informací a začleňování do skupin osob obdobně pečujících	Vytvoření systému poskytování informací a prezentace, vytváření diskusních skupin a speciálních internetových stránek s uvedením postupů > poskytovatelé, ORP, DSO
Zaměstnanci v sociálních službách	Stabilizace sociálních služeb a s tím i perspektiva pracovních poměrů	Vytvoření systému vícezdrojového financování složeného z dotací na provoz od státu (kraje), příspěvky od obcí (DSO) a od klientů > ORP, DSO
Zřizovatelé	Zjednodušení a přehlednost podpory sociálních služeb, vyjasnění způsobu financování sociálních služeb	Stabilizace financování a kompetencí ve financování a definice zákonné povinnosti v oblasti sociálních služeb > stát (kraj)
Obce	Zajištění sociálních služeb pro obyvatele obce	Vytvoření systému terénních služeb s dostupností v nejmenších obcích území a zajištění všech poptávaných služeb na celém území > DSO, ORP
Kraj	Zjednodušení a přehlednost podpory sociálních služeb, vyjasnění způsobu financování sociálních služeb	Stabilizace financování a kompetencí ve financování a definice zákonné povinnosti v oblasti sociálních služeb, zapojen obcí do systému poskytování sociálních služeb > stát, DSO, ORP
Stát	Snížení nákladů a garance sociálních služeb	Vytvoření systému vícezdrojového financování složeného z dotací na provoz od státu (kraje), příspěvky od obcí (DSO) a od klientů > ORP, DSO

Kompletní zpřesnění cílových (dotčených) skupin v oblasti uživatelů sociálních služeb je součástí Komunitního plánu sociálních služeb (verze březen 2014), stejně jako podrobné návrhy způsobů komunikace. Lze je definovat následujícím způsobem:

Základní potřeby seniorů v regionu

Základní struktura potřeb seniorů je stejná jako u všech ostatních lidí ve společnosti. Po uspokojení základních fyziologických potřeb jsou pro seniory důležité pocity bezpečí a s tím související životní jistoty, potřeba sociálních kontaktů a sociální interakce, potřeba respektu a v neposlední řadě potřeba seberealizace v mezích, které věk a zdravotní stav přináší.

Pocit bezpečí

- Ekonomické bezpečí.
- Fyzické bezpečí.
- Psychická pohoda, pocity jistoty a důvěry.

Potřeba sounáležitosti a uznání

- Sociální vazby a sociální kontakty.
- Začlenění do komunity.
- Překonání negativních stereotypních postojů společnosti ke stáří.
- Důstojnost a respekt.

Volnočasové aktivity

- Dostatek informací.
- Potřeba seberealizace.

Senioři chtějí co nejdéle setrvat ve svém přirozeném prostředí, umožní jim to:

- Bezpečný domov.
- Dostupnost služeb.
- Dostupnost zdravotní péče.
- Podpora rodiny, přátel, komunity.
- Dostatečná nabídka terénních a ambulantních sociálních služeb.

Preferovaným způsobem „institucionální péče“ jsou bývalé domy s pečovatelskou službou.

Potřebnost pobytových zařízení pro osoby, které potřebují nepřetržitou 24 hodinovou péči (dle zákona o sociálních službách)

- Domovy pro seniory.
- Domovy zvláštního určení.

Základní potřeby osob pečujících o seniory

- Dostatek informací.
- Vstřícnost ze strany poskytovatelů sociálních služeb, úřadů státní správy a samosprávy, zdravotnických pracovníků.
- Bezbariérovost zdravotnických zařízení.
- Kvalitní a dostupné pečovatelské služby.
- Dostatečná nabídka služeb respitní (odlehčovací) péče.
- Dostupnost kompenzačních a zdravotních pomůcek.

Osoby se zdravotním a mentálním postižením (Zdroj: Zpracovaná Analýza potřeb KPSS)

Oblast informovanosti

- Důraz na kvalitu sociálního poradenství.

- Provázanost informací mezi poskytovateli, uživateli a zadavateli sociálních služeb (např. pravidelná setkávání prostřednictvím procesu komunitního plánování).
- Podpora svépomocných rodičovských skupin (zprostředkování kontaktů na rodiny s podobnými problémy).
- Spolupráce s komunitami pečujících rodin.
- Podpora informovanosti lékařů (lékaři jako první komunikují s rodiči, seznamují je s diagnózou, měli by tedy umět v těchto situacích podat i první informace o možné pomoci, a to nejen té léčebné).

Oblast školství

- Podpora integrace dětí se zdravotním postižením do běžných škol (bezbariérovost, školení pedagogů, spolupráce pedagogů apod.).
- Problematika práce osobní asistence v práci asistenta pedagoga.

Oblast zaměstnanosti

- Systematické poradenství a podpora osob se zdravotním postižením.
- Publicita aktivit.
- Podpora poskytovatelů sociálních služeb z oblasti podporovaného zaměstnávání.
- Podpora sociálního podnikání.
- Komunikace s potencionálními zaměstnavateli osob se zdravotním postižením.
- Systematické poradenství a podpora osob pečujících.
- Motivace osob se zdravotním postižením k vyhledávání práce.
- Důraz na pracovní rehabilitaci.
- Podpora práce z domova.
- Podpora osob pečujících.
- Podpora sociálních dovedností osob se zdravotním postižením.
- Nácvik pracovních návyků.
- Kvalitní sociální poradenství.
- Placené zaměstnání v běžném pracovním prostředí.
- chráněná pracovní místa.
- Sociálně terapeutické dílny.
- Podpora zaměstnanosti pečujících osob (zkrácené úvazky, práce z domova).

Oblast bydlení

- Zvážit potřebu bezbariérových malometrážních bytů pro osoby s tělesným postižením mimo Dům s pečovatelskou službou.
- Navázat úzkou spolupráci s poskytovateli, kteří na daném území poskytují sociální služby chráněného bydlení a podporovat samostatné bydlení (možnosti spolupráce ve formě využití nemoovitostí města, zvážit úpravu nájemních podmínek pro poskytovatele sociálních služeb v oblasti bydlení apod.).

Oblast sociálních služeb

- Důraz na dostatečnou nabídku odlehčovacích sociálních služeb.

- Na základě konkrétních požadavků pečujících rodin zvážit ve spolupráci s poskytovateli podobných sociálních služeb zřízení denního stacionáře pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením.
- Na základě konkrétních požadavků pečujících rodin zvážit ve spolupráci s poskytovateli podobných sociálních služeb vybudování nové, případně rozšíření stávající, sociálně terapeutické dílny.
- Zmapovat zájem o vícegenerační sociální služby (např. ve formě chráněného bydlení, pobytového zařízení apod.).
- Spolupráce poskytovatelů sociálních služeb s komunitami pečujících rodin.

Oblast bezbariérovosti města

- Úprava veřejných prostranství a budov.
- Podpora místních provozovatelů kulturních a restauračních zařízení v architektonických úpravách.
- Zajistit konzultace odpovědného pracovníka stavebního úřadu na problematiku bezbariérovosti s osobami se zdravotním postižením.

Sociálně vyloučené rodiny s dětmi (Zdroj: Zpracovaná Analýza potřeb KPSS)

Potřeba individuálního přístupu - Ke každé rodině je třeba přistupovat individuálně.

Navázání blízkého a důvěrného vztahu s rodinou, hlubší proniknutí do problému prostřednictvím sociální práce.

Potřeba zvýšení finanční gramotnosti sledovaných rodin

- Pomoc i při postupném vyrovnávání rodinného rozpočtu, pomoc při finančním plánování.
- Zajištění splátkových kalendářů s reálnou perspektivou splácení dluhů.
- Pomoci s problematikou zadlužení a exekucí.
- Pomoci s porozuměním textu úředních dokumentů a písemných smluv.

Potřeba řešení problémů v souvislosti s bydlením

- Podpory a motivace vedoucí ke změně životních návyků ve vztahu k bydlení.
- Zajištění splátkového kalendáře s reálnou perspektivou splácení dluhů v případě dluhu na nájemném.

Potřeba uplatnění se na pracovním trhu

- Pomoci zorientovat se na trhu práce.
- Pomoci při vyhledávání a udržitelnosti zaměstnání.
- Podpory konkurenceschopnosti sledovaných jedinců na trhu práce.
- Podpory při obnově pracovních návyků u dlouhodobě nezaměstnaných.
- Dostupnosti mateřských škol v souvislosti se zvýšením šance pracovního uplatnění matek.

Potřeba podpory dětí ve vzdělání, jejich smysluplného trávení volného času a mimoškolních aktivit

- Zařazení dětí ze sledovaných rodin do předškolních zařízení.

- Finančně dostupných a zajímavých mimoškolních aktivit, které by děti vedly ke smysluplnému trávení volného času.
- Podpory starších dětí v motivaci ke školní docházce a plnění svých školních povinností.
- Pomoci s doučováním.
- Zajištění financí na školní potřeby.

Potřeba sociálních služeb a služeb návazných

- Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež.
- Rodinné terapie.
- Finanční a právní poradenství.
- Psychologicko-sociálního poradenství.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí u poskytovatelů na běžný provoz	4	5	20	Vytvoření systému financování a optimalizace sociálních služeb	Obce, poskytovatelé služeb
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	Využívání dotačních prostředků	Poskytovatelé služeb
Netransparentnost poskytování dotací poskytovatelů služeb	2	5	10	Nastavení systému vykazování poskytnutých dotací	obce
Organizační riziko					
Informovanost o sociálních službách a jejich rozmístění	5	5	25	Vytvoření systému toku informací, prezentace informačních zdrojů, zefektivnění přístupu k informacím	DSO, ORP
Špatné rozmístění služeb	2	3	6	KPSS	obce
Nedostatek poskytovatelů služeb	3	5	15	KPSS	obce
Nezapojení všech obcí do systému sociálních služeb	2	3	6	KPSS	obce
Neakceptace poptávky po specifických službách (domácí péče, stacionáře apod.)	4	5	20	Zajištění rozsahu služeb	DSO. ORP
Technické riziko					
Špatný technický stav budov	2	2	4	Využívání dotačních prostředků	Poskytovatelé služeb
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	1	3	Využívání dotačních prostředků	Poskytovatelé služeb
Věcné riziko					
Nedostatečná informovanost uživatelů	4	2	8	Informační portál, publikační	Obce, poskyto-

o poskytovaných službách				činnost	vatelé služeb
Nízká kvalita služeb	3	4	12	Vzdělávání poskytovatelů, nastavení standardů	poskytovatelé služeb
Špatné zacílení služeb	4	3	12	KPSS	Obce, poskytovatelé služeb
Personální rizika (dostatečné vzdělání se specifickým zaměřením na danou oblast poskytované služby, fluktuace, věk, ...)	5	4	20	Vzdělávání poskytovatelů, KPSS	poskytovatelé služeb

Podkladem pro tuto oblast byla Analýza poskytovatelů sociálních služeb, Sociálně-demografická analýza a Analýza potřeb KPSS okresu Benešov. V rámci Analýzy potřeb dochází v otázce na informovanost o sociálních službách v SO ORP Benešov k zajímavému zjištění. 74 % respondentů se cítí neinformováno, ovšem 62 % respondentů ví, kde informace o poskytovaných sociálních službách hledat. Neinformovanost tedy nepramení z nemožnosti získat informace o sociálních službách, ale z momentální nepotřebnosti služeb. Nejvíce neinformovanou věkovou skupinou se cítí respondenti ve věku do 18 let a od 45 do 60 let, pouze 24 % z každé skupiny uvádí, že má dostatek informací o sociálních službách, ovšem 63 % respondentů z obou skupin uvádí, že ví, kde si informace obstarat. Nejdůležitějším zdrojem informací je pro více než třetinu respondentů internet, na druhém místě jsou to úřady následované místním tiskem. Internet se stal nejpoužívanějším zdrojem informací pro respondenty mladší 18 let až po respondenty do 60 let.

Co se týká přímého využití některé ze sociálních služeb v minulosti, jednalo se především o dávky státní sociální podpory, dále pak o pečovatelskou službu a zdravotní péči. Důvodem ukončení využívání sociálních služeb je převážně jejich momentální nepotřebnost. Nejvíce uváděným sdělením k sociálním službám je, aby lépe o svých poskytovaných službách informovali veřejnost.

Jako služby, které by mohly být respondentům (uživatelé, poskytovatelé, provozovatelé) užitečné, zazněly ve větší míře četnosti – funkční domácí péče a stacionář pro seniory. Z dotazníkového šetření také vyplynulo, že respondenti (uživatelé) jsou ochotni si za potřebnou službu platit.

Všeobecně lze konstatovat, že většinu rizik lze eliminovat zajištěním kvalitního systému vícezdrojového financování a organizací koordinace poskytovatelů služeb. Možností je převedení těchto aktivit na DSO v rámci posílení meziobecní spolupráce.

Finanční analýza výdajů obcí

Tabulka 84 Finanční analýza výdajů obcí (Zdroj rozpočty obcí v území SO ORP)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Benešov	24 899 270	23 983 390	25 392 610	30 034 460	91 928 360	94 166 580	96 793 160	91 246 010	89 821 830	5 135 490
Bukovany	1 500	1 500	1600	1850	17 100	1 600	1 000	1 000	0	0
Bystřice	498 530	545 780	521 960	539 620	746 940	778 600	837 410	889 330	920 580	842 050
Čerčany	186 370	197 300	131 000	142 000	472 040	1 074 250	647 790	817 170	582 440	585 000
Český Šternberk	86 020	11 610	39 800	67 730	76 420	81 900				
Divišov	119 000	123 000	2 150 150	1 728 010	1 376 740	1 602 150	1 582 840	1 789 770	1 851 490	1 813 790
Drahňovice	86 870	96 710	42 490	52 860	38 650		83 330	80 400	92 440	81 210
Maršovice							15 000	15 000	15 000	15 000
Netvořice									1 500	
Neveklov	287 860	290 010	306 840	763 960	2 117 480	481 230	453 490	443 130	493 960	531 280
Poříčí nad Sázavou	15 000	8 000	8 000			2 030				
Pyšely	10 400			66 000	90 000	132 000	116 000	99 000	90 000	38 000
Rabyně	6 910						7 290			3 000
Sázava	2 562 490	2 749 280	3 041 330	3 149 830	1 015 110	607 600	602 260	774 310	916 730	275 000
Týnec nad Sázavou	13 930 940	4 571 660	4 908 390	5 044 110	1 636 920	1 344 680	1 347 640	1 774 650	2 671 510	850 000
Vranov					2 000	2 000	59 720	22 000	2 000	2 000
Celkem	42 691 160	32 578 240	36 544 170	41 590 430	99 517 760	100 274 620	102 546 930	97 951 770	97 459 480	10 171 820

V období 2003 až 2011 vyplácela města Benešov, Sázava, Týnec nad Sázavou dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým občanům a ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení. Reálnou částku výdajů na sociální služby lze odečíst až v roce 2012. Jen dvě obce - Český Šternberk a Drahňovice – rozpočtovaly v rámci výdajů na sociální služby aktivní politiku zaměstnanosti, kdy v daném období zaměstnávaly pracovníky na veřejně prospěšné práce.

Pouze 16 obcí z 51 (31 %) rozpočtuje a realizuje své výdaje směrem k sociálním službám. U nízkých částek v řádech jednotek tisíc se jedná především o příspěvky na činnost neziskovým organizacím realizujícím sociální služby.

4.1.5. SWOT analýza sociální oblasti

Silné stránky:	Slabé stránky:
Sociální služby jsou významným zaměstnavatelem Existence komunitního plánu sociálních služeb v rámci okresu Benešov Spolupráce obcí i poskytovatelů v rámci KPSS na úrovni okresu Neexistence velkých koncentrovaných lokalit s vyloučenými skupinami Hodně příkladů dobré praxe Hodně firem, které podporují a využívají zaměstnávání postižených Zájem obcí o výstavbu sociálního bydlení Funkční pečovatelská služba Funkce veřejného opatrovníka ze strany obcí Existence nemocnice v Benešově Velký potenciál lidí pracujících (zaměstnanci i dobrovolníci) v sociálních službách Benešov – dobře fungující sociální odbor = primárně terénní služby Prostor pro prezentaci poskytování sociálních služeb v obecních médiích Podpora ze strany obcí (některých) Region pozitivně vnímán co do kvality sociálních služeb Existence Hospice Čerčany Fungování domácí zdravotní péče Kvalitní mobilní hospicová péče Dobře fungující dotační systém od města Benešov	Nedostupnost služeb na malých obcích Pocit uživatelů „nemám na to“ Strach ze zneužití informací = stigmatizace („viděli mě tam jít“) Špatný systém financování sociálních služeb Nejistota v dlouhodobém plánování sociálních služeb Ohrožení financování sociálních a zdravotních služeb politickým rozhodnutím = nestabilita Absence služeb při nárůstu nízkopříjmových skupin obyvatel Neexistence dlouhodobého rozhodnutí státu (liberální x sociální stát) Chybí azyl pro jednotlivce (muže i ženy) Chybí pobytová sociální rehabilitace Klesá význam rodiny Chybí program vzdělávání v oblasti sociálních problémů ve školách Chybějící služba sanace rodiny Nedostatek prostor pro zázemí pro poskytování služeb (sociálních, zdravotních) Stárnutí populace (demografický vývoj) Nedostatečná funkce rodiny Lidé neumí fungovat v rodině Chybí návaznost rodina => pobytové zařízení, pobytové zařízení => rodina Chybí komunitní model péče Chybí finance na všechno Negativní vnímání sociálně vyloučených skupin (staří, postižení apod.) Nedostatek informací o fungování systému Malá prezentace příkladů dobré praxe Finanční negramotnost Pro řešení problému v roztroušených dílčích sociálně vyloučených lokalitách není v regionu zapojena agentura sociálního začleňování
Příležitosti:	Hrozby:
Využití analýzy potřeb sociálních služeb v regionu Meziobecní spolupráce Inspirace první republikou = varianty „pastoušek“ a „chudobinců“, „vejminek“ – tedy dekoncentrace sociálních služeb do jednotlivých obcí Využití prázdných objektů na vesnicích Větší informování – „povinné“ kurzy pro zastupitele v rámci zajištění jejich vzdělávání (model Vzdělaný zastupitel) Semináře na úrovni svazků obcí Vzdělávání poskytovatelů Společná setkání zastupitelé / poskytovatelé Bezbariérové přístupy do zdravotnických zařízení na venkově	Malé vnímání důležitosti sociálních služeb Neexistence podpory rodiny v systému Rozšíření sociálních služeb Chybí specifické služby – chudobinec, pastoušky Malá vzdělanost samosprávy v oblasti sociálních služeb – co to vlastně je? Financování provozu sociálních služeb V centru zájmu všech služeb musí být člověk/klient Vyřešení problému návaznosti služeb Malá komunikace obec x poskytovatel V regionu není záchytka Modernizace venkovských zdravotnických zařízení Neexistuje dostatek domovů seniorů Nedostatek prostor pro sociální služby Domy s pečovatelskou službou řeší bytovou otázku Neexistuje priorita – co raději: DPS x mobilní péče Propojování odpovědnosti obce a sociální služby Neexistence poskytování návazných služeb pro náhradní rodiče (pěstouny) Nedostatek mobilní zdravotní péče

Pozn.: SWOT analýza reflektuje výstupy z komunitního plánování, které se uskutečnilo v roce 2013 na území, které se překrývá s územím SO ORP Benešov. Výstupy jsou podpořeny sběry dat, osobními rozhovory a brainstormingovými rozhovory se starosty obcí na dané téma. Prioritizace jednotlivých témat je dána pozicí v seznamu – nahoře nejvyšší priority, dole nejnižší.

Mezi pozitivně hodnocené silné stránky patří bezesporu existence Komunitního plánu sociálních služeb. Tento dokument definuje vazby mezi financováním, poskytovateli a uživateli a naplňování potřeb jednotlivých skupin. V rámci slabých stránek se pak objevují oblasti, které i přesto, že je KPSS definuje a navrhuje řešení, doposud vyřešit nepodařilo především s ohledem na malou informovanost a zapojení obcí. Velkým nedostatkem je nízká informovanost zastupitelů v této oblasti. Příležitostí je naplňování KPSS formou meziobecní spolupráce a koordinací aktivit a financování. Důležitou roli může hrát systém informování a vzdělávání volených zástupců. Velkou hrozbou je nízké vnímání důležitosti sociálních služeb především s ohledem na zvyšující se počet seniorů jako uživatelů sociálních služeb. Stejně rizikovým se jeví také neakceptace potřeb rodin.

4.1.6. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Souhrn analýzy je zpracován jako kvalitativní šetření mezi poskytovateli sociálních a návazných služeb formou dotazníku, který dal osloveným poskytovatelům prostor pro vyjádření daných skutečností, problémů či vizí do budoucna. Výsledek tohoto šetření je zpracován do kapitol dle jednotlivých dotazovaných okruhů.

Spolupráce poskytovatelů a jiných subjektů

Jak je tomu zřejmě na celém území ČR, tak také na SO ORP Benešov, že mezi poskytovateli sociálních, potažmo návazných služeb, existuje vzájemná interakce. Oslovení poskytovatelé jsou velmi otevření a dozajista se nebrání nové spolupráci s dalšími organizacemi. Můžeme říci, že již samotným zapojením do procesu komunitního plánování vyjadřují jednotlivé organizace svůj zájem o spolupráci.

Poskytovatelé z celého SO ORP Benešov často spolupracují s organizacemi zaměřenými na stejné či podobné cílové skupiny uživatelů a to především za účelem sdílení a předávání odborných informací, konzultací a v neposlední řadě případného využívání služeb návazných.

Tento způsob spolupráce vztahený k individuálnímu přístupu k potřebám jednotlivých klientů služby dozajista přispívá k ucelené formě pomoci, která je pro klienta v dané situaci potřebná.

Z odpovědí poskytovatelů je patrné, že spolupráce přesahuje u několika z nich hranice SO ORP Benešov a zasahuje v širším pásmu na území hlavního města Prahy a do dalších regionů ČR. Důvodem se stává vzájemná informovanost o potencionálních zájemcích o službu, výměna kontaktů nebo samotné zprostředkování služby dle zájmu klienta.

Zaměříme-li se na působení dobrovolníků v jednotlivých organizacích, je dle uvedených údajů poměrně rozvinutá. Celkem se do ní zapojuje 14 organizací z celkového počtu 25 oslovených.

Problémy spojené s poskytováním služeb

Pro rozvoj sociálních a návazných služeb a jejich plánování je velmi významná znalost aspektů, které pro poskytovatele představují potíže nebo překážky omezující zajištění kvalitní pomoci klientům v potřebné ucelené formě. Poskytovatelé se v šetření vyjadřovali, s jakými potížemi se při zajišťování svých služeb nejčastěji potýkají. V popředí všech ostatních problémů se opět objevuje finanční aspekt v několika podobách:

- Financování, popř., dlouhodobá finanční nejistota:
 - zajištění chodu a rozvoj organizace,
 - systém financování na nižší i vyšší úrovni (kraj, MPSV),

- neproplacení některých úkonů zdravotní pojišťovnou,
- nutné snížení personálu.
- Problematika dopravní dostupnosti služeb na malých obcích.
- Motivace klientů.
- Personální stránka, především nedostatek kvalifikovaného personálu.
- Prostory pro poskytování služby.
- Nedostatek návazných služeb.

Služby, které dle poskytovatelů na území SO ORP Benešov chybí

Získání dat o službách, které na SO ORP Benešov dle poskytovatelů chybí, je jedním z hlavních zjištění provedeného šetření a pro proces komunitního plánování rozvoje sociálních a návazných služeb se stává velmi podstatným. Je pravdou, že názor poskytovatelů nelze považovat za plnohodnotnou náhradu informací, které lze získat přímo od zájemců či klientů služeb, ale tito lidé jsou v nejužším kontaktu s klienty v aktuální životní situaci. Na základě této práce získávají přehled o tom, které subjekty či služby chybí nebo je jejich nabídka nedostatečná.

Názory poskytovatelů jsou do značné míry ovlivněny i jejich územním rozložením a zaměřením působností a je nutné i zde zdůraznit, že údajná nedostupnost služby nemusí znamenat její potřebnost.

Zaměříme-li se na konkrétní vyjádření oslovených poskytovatelů:

- chráněná pracovní místa pro mladé lidi;
- sociálně terapeutické dílny a osoby s mentálním postižením;
- služby pro osoby mladšího věku po úrazech nebo celkově nesoběstačné;
- týdenní a denní stacionáře pro různé cílové skupiny jako např. zdravotně postižené, děti či seniory;
- dluhové poradny;
- systém postupného bydlení pro osoby v tíživé životní sociální situaci;
- podpora bydlení;
- terénní programy pro rodiny s dětmi;
- sanace rodiny;
- intenzivnější práce s biologickými rodinami;
- sociální služby pro starší rodiče s postiženými dětmi;
- odlehčovací služby pro různé cílové skupiny;
- asistenční služby;
- domovy pro seniory;
- poradny jako kanál poskytující informace občanům;
- sociální služby speciálně zaměřené na lidi s duševním onemocněním;
- edukace pro oběti domácího násilí;

V rámci dotazníků poskytovatelé mnohdy vyzdvihovaly především problém nedostatku či neexistence at již denních či týdenních stacionářů pro děti, osoby se zdravotním postižením či seniory.

Plány poskytovatelů do budoucna

Tak jako každý podnikatel či firma mají i poskytovatelé sociálních a návazných služeb své vize a plány do budoucna v různých časových horizontech. Ty mnohdy reflektují aktuální dění v oblasti sociálních a návazných služeb, problematiku financování, vývoj a rozložení zájemců o služby i samotné počty klientů. V rámci zpracovaného šetření jsme se dotazovali na časový horizont 1 – 5 let.

Použijme zde i citaci jednoho z poskytovatelů, která vystihuje mnohých oslovených organizací:

„Plánování v horizontu delším než 1 rok znemožňuje u služby (která je plně závislá na státní dotaci a pro klientelu zdarma) financování na období pouze jediného roku. Některé plány jsme proto nemohli uskutečnit z důvodu nedostatečného financování služby, což možnosti poradny limituje.“

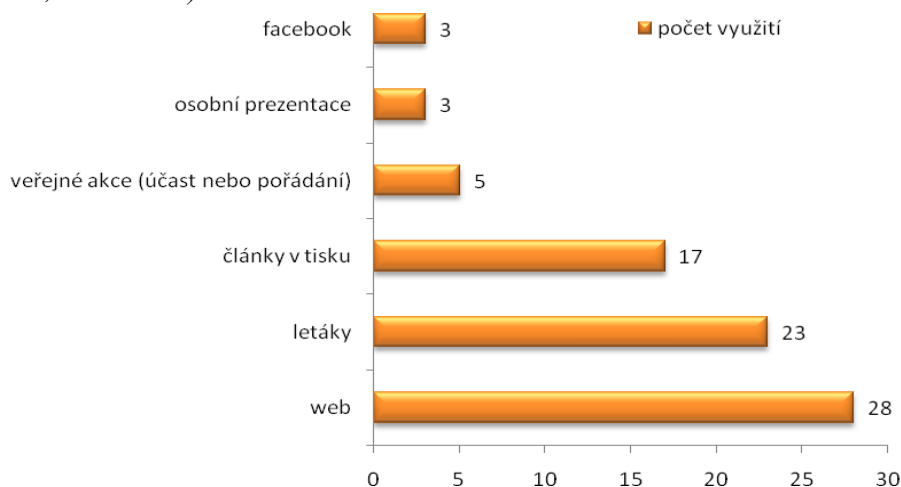
Pro přehlednost shrňme plány aktivit do několika bodů:

- Rozšíření služeb a rozvoj těch stávajících;
- Rozvoj spolupráce s dobrovolníky;
- Zřízení nových kontaktních míst a pracovišť;
- Rozšíření časové dostupnosti vybraných služeb;
- Nábor nových zaměstnanců (závislé na finančních prostředcích);
- Získání nových prostor;
- Rozvoj PR a fundraisingu jako nových cest k získání finančních zdrojů;

Způsob informování občanů o poskytovaných sociálních a návazných službách

Z údajů poskytnutých ze strany jednotlivých organizací jasně vyplývá, že nejrozšířenějším způsobem prezentace a poskytování dat je prostředí internetu a webových stránek ať již samotných poskytovatelů či spřízněných organizací. Dalšími významnými kanály je forma šíření letáků a publikace článků v tisku. V uvedeném grafu jsou uvedeny formy prezentace, které se u většiny poskytovatelů shodují a mají tak nejvyšší zastoupení, ale je nutné podotknout, že nejsou jedinými způsoby. Mnoho organizací má svůj specifický způsob, jak informovat své klienty o nabízených službách a své činnosti (např. výroční zprávy, nástěnky, čekárny lékařů apod.).

Graf 50 Formy prezentace poskytovatelů sociálních a návazných služeb (Zdroj: Zpracovaná Analýza poskytovatelů KPSS, březen 2014)

Očekávání poskytovatelů vůči městu a okolním obcím

Organizace zapojené do šetření očekávají pro zabezpečení a rozvoj svých aktivit podporu především v následujících oblastech, přičemž oblast finanční podpory a zajištění prostor pro poskytování služeb byly zmiňovány nejčastěji:

- Vzájemná informovanost a pomoc s PR.
- Financování ať již jednorázové příspěvky či dlouhodobá podpora, která by ulehčila plány do budoucna.
- Pomoc při zajištění adekvátních prostor a řešení otázky nájemného.
- Vzájemná spolupráce nebo její rozšíření.
- Podpora opomíjených skupin občanů („Uvítali bychom zájem měst a obcí o služby sociální prevence řešící problémy osob bez přístřeší a jejich ochotu podílet se finančně na provozu těchto služeb.“).
- Zajištění chybějících sociálních služeb a zajištění potřebných soc. služeb pro hospitalizované občany.

Hlavní zjištění

- Některé ze služeb jsou poskytovány v omezeném počtu a pouze na území jednoho SO ORP (v rámci společného KPSS), tudíž se zákonitě objevují v přehledu chybějících služeb a neuspokojených klientů (např. sociální rehabilitace poskytována pouze jednou organizací na území SO ORP Benešov).
- Počet poskytovatelů a spektrum poskytovaných služeb se také odvíjí od velikosti území jednotlivých SO ORP.
- V mnohých případech je nebo může být „chybějící“ služba zajišťována organizacemi z blízkého okolí, které svou územní působností mnohdy překračují celý benešovský region.
- Rozlehlost celého sledovaného regionu, rozprostření služeb není rovnoměrné a lidé musí mnohdy dojíždět, což u starších občanů může znamenat problém – naopak mnoho poskytovatelů je „mobilních“ a se svými službami přichází za klientem (terénní a ambulantní služby).
- Vyjma poskytovatelů na území SO ORP Votice, kteří nabídku svých služeb směřují pouze na několik cílových skupin klientů, je na zbylém území rozpětí poskytovaných sociálních služeb zacíleno téměř na celé spektrum cílových skupin uživatelů definovaných odpovídajícím zákonem. Průřezově je nejvíce služeb nabízeno cílové skupině seniorů a osoby se zdravotním postižením.
- V rozdělení dle věkových kategorií uživatelů služeb je napříč jednotlivými částmi SO ORP Benešov dominantní skupina obyvatel od 27 do 80 let (dospělí, mladší a starší senioři);
- Obecně lze říci, že se vzrůstajícím věkem klientů se počet nabízených služeb ze strany poskytovatelů zvyšuje.
- Návazné služby nabízené poskytovateli, kteří se zúčastnili tohoto šetření, se paradoxně zaměřují na mladší věkové kategorie klientů (děti a dospělí) oproti zanalyzovaným sociálním službám, kterým dominuje kategorie seniorů.
- K problematice zmapování kapacit jednotlivých organizací bylo přistoupeno z pohledu zhodnocení počtu registrovaných klientů. V tomto ohledu jednoznačně do-minují na celém území domovy pro seniory, které jsou zároveň (a možná i proto) v popředí seznamu sociálních služeb s nejvyšší počet neuspokojených klientů. Je nutné ale poznamenat několik faktů. Jednak že právě

tento druh služby má jeden z nejednoznačnějších způsobů registrace počtu klientů a dále pak, že samotný počet neuspokojených zájemců nemusí odrážet reálnou potřebu navýšení kapacit.

- Oblast vzájemné spolupráce organizací poskytujících sociální či návazné služby na celém SO ORP Benešov lze označit za dobrou a fungující.
- Hlavní problém napříč celým spektrem spolupracujících poskytovatelů je oblast financí, organizace upozorňují na dlouhodobou nejistotu, která je důsledkem současné formy financování tohoto sektoru.
- Otázka plánů jednotlivých poskytovatelů do budoucna byla velmi silně ovlivněna již výše uvedenou finanční nejistotou. Jako hlavní položky plánovaných akcí uvedme rozšíření již nabízených služeb či registrace nových, rozšíření časové dostupnosti služeb, řešení otázky prostor pro poskytování služeb.
- Jako hlavní informační kanály pro veřejnost a potenciální klienty se ukázaly být webové stránky, letáky a publikování v regionálním tisku.
- Z vyjádření jednotlivých organizací lze mezi řádky vyčíst, že se snaží zlepšovat své PR a dbají na dobrou a širokou prezentaci své činnosti a nabídky služeb.
- Očekáváním poskytovatelů sociálních služeb na SO ORP Benešov dominuje zlepšení finanční oblasti/podpory a zlepšení otázky prostor, kde jsou služby poskytovány (problematika nájemného).
- Jedním z hlavních zjištění tohoto šetření se stává otázka potenciálně chybějících služeb na daném území. Na tuto otázku bychom mohli odpovědět na základě fakticky uvedených dat od poskytovatelů a z těch plynoucího seznamu služeb, které fakticky na SO ORP Benešov chybí. Druhý úhel pohledu je ze strany samotných poskytovatelů, kteří se k této otázce volně vyjadřovali. Z obou proudů by vznikl poměrně dlouhý výčet, ovšem jak zmiňujeme mnohokrát v textu samotné analýzy – domnělá „nepřítomnost“ služby nemusí nutně znamenat její nezbytnou potřebnost. Vytvoření odpovídající skupiny služeb, jejichž absence na SO ORP Benešov je skutečně problémem by mělo být jedním z výstupů procesu komunitního plánování, které právě probíhá.

Závěrem konstatujeme, že hlavním výstupem provedené analýzy a následných činností celého komunitního plánování by mělo být udržení popřípadě rozšíření sociálních služeb již poskytovaných a snaha o nalezení cesty jak uspokojit poptávku po službách, které na daném území dle výše uvedených údajů chybí.

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další.

Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění

- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Během analýzy odpadového hospodářství nebyly zjištěny zásadní problémy, které by byly neřešitelné. Každá obec řeší odpadové hospodářství systémově a má uzavřené smlouvy se svozovými společnostmi. Budoucím problémem může být zákaz skládkování od roku 2024 a s tím spojený možný převoz odpadu na velké vzdálenosti.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území SO ORP a typ spolupráce

V oblasti odpadového hospodářství na území SO ORP nespolupracují žádné svazky obcí. Dotazníkové šetření naznačuje, že obce chtějí spolupracovat v oblasti odpadového hospodářství.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu

(situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Konkrétní přehled tato analýza neuvádí z důvodu citlivosti dat. Pro úplnost informací lze však uvést, že území SO ORP Benešov vyváží z 47% odpad prostřednictvím společností mimo území SO ORP Benešov. Ve 27 obcích SO ORP Benešov působí svozová firma Technické služby Benešov, s.r.o., dále:

13 obcí - Marius Pedersen a.s., 5 obcí - AVE CZ, 2 obce - A.S.A., spol. s r.o., 2 obce –Technické služby Vlašim s.r.o., a 2 obce Technické služby Týnec s.r.o.

Lze se domnívat, že při vstupu konkurenčních firem na trh s odpady, došlo k výraznému odklonu odstranění odpadu skládkováním mimo území SO ORP Benešov.

Dále bylo zjištěno, že:

- 28 obcí vybírá poplatek vztažený ke konkrétní službě a za známku,
- průměrná hodnota tohoto poplatku činí 609 Kč/dospělou osobu,
- nejvyšší poplatek na dospělou osobu činí 800 Kč,
- nejnižší poplatek na dospělou osobu činí 400 Kč,
- 23 obcí přenáší na obyvatele skutečně vynaložené náklady na svoz odpadu, jedná se o tak zvanou cenu za službu vycházející z ceny za nádobu a rok,
- svoz odpadů probíhá v pravidelných intervalech - 1 x týdně svoz SKO, 1 x za 2 týdny svoz tříděného odpadu, 2 x ročně svoz nebezpečného odpadu,
- sběr železného odpadu není řešen systémově, v obcích do 4 000 obyvatel je svážen sbory dobrovolných hasičů, část tohoto odpadu je odvážena občany přímo do sběrných surovin,
- ve školách v území SO ORP Benešov jsou tříděna drobná elektrozařízení, která jsou následně odvážena k dalšímu zpracování mimo území SO ORP,

- svozové společnosti účtují za 1 t svezeného směsného komunálního odpadu (SKO) v rozmezí od 1 089 Kč do 3 684 Kč,
- průměrná cena za 1 t svezeného směsného komunálního odpadu (SKO) je 1 377 Kč,
- svozové společnosti účtují cenu za 1 t svezeného (včetně dopravy) tříděného/separovaného komunálního odpadu v rozmezí od 1 512,50 Kč do 4 700 Kč,
- průměrná cena za 1 t svezeného tříděného/ separovaného odpadu je 2 490 Kč.

Zařízení k nakládání s odpady

V této kapitole jsou uvedena zařízení k nakládání s odpady na území ORP a v jeho blízkosti. Dále jsou uvedena sběrná místa a bioplynové stanice.

Tabulka 88 Sběrné dvory na území SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a popisné číslo	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Benešov, s.r.o.	Na Spořilovské 1371	Benešov	529303	1500,00	1500,00	S/O	-
2.	Obec Struhařov	-	Struhařov	530689	400,00	400,00	O	Průměrnou kapacitu nelze v současné době ověřit - v provozu od 1. 1. 2014.
3.	SITA Bohemia a.s.	Křižíkova 19590, p. č. 2284/2 a 2284/23	Benešov	529303	-	-	S	provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou
4.	SITA CZ a.s.	ul. Jana Nohy	Benešov	529303	-	-	S	provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou
5.	Technické služby Týnec s.r.o.	Brodce 47	Týnec nad Sázavou	530841	-	-	O	provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou
6.	ECO - F Systém a.s.	ul. J. Nohy 1441	Benešov	529303	-	-	S	provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou
7.	Obec Neveklov	Neveklov	Neveklov	530310	500,00	500,00	O	-

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Sběrné dvory jsou důležitým prvkem odpadového hospodářství obcí, který může sloužit nejen občanům obce, ve které je situován, ale také občanům dalších obcí, když tento vztah bude smluvně zajištěn. Ošetřením smluvních vztahů mezi obcí, která vlastní a zajišťuje provoz sběrného dvora a obcemi, které jej využívají, lze dosáhnout např. spolufinancováním provozních nákladů. V území SO ORP Benešov je několik sběrných dvorů. 27 obcí SO ORP Benešov využívá sběrný dvůr v Benešově, jehož provozovatelem jsou Technické služby Benešov, s.r.o. Tabulka č. 147 uvádí seznam odpadů, které se v konkrétním sběrném dvoře soustřeďují. Ostatní obce jsou závislé na svozových společnostech. V rámci meziobecní spolupráce vznikl v roce 2012 sběrný dvůr v obci Neveklov a v roce 2014 menší sběrný dvůr v obci Struhařov. Kapacitu u některých sběrných dvorů se nepodařilo zjistit. Připravovaná legislativa plánuje povinnost obcí třídit kovy. Obce se v současné době nezabývají tříděním kovů. Přesto dochází k pravidelným sběrům

kovů prostřednictvím dobrovolných sborů hasičů. Pro tyto složky je výtěžek ze sběru kovů důležitým příjmem vlastních rozpočtů.

Tabulka 89 Svoz odpadů v návaznosti na sběrné dvory na území SO ORP, současný stav

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Sběrný dvůr	Mobilní svoz 2 x ročně	Sběr do velkoobjemových kontejnerů
Benešov	16541	10001–20000 ob.	ano	ano – pouze místní části patřící pod území Města Benešov	ano, pravidelně v určených lokalitách - rekreační území, firmy apod.
Bukovany	753	501–1000 ob.	ne	ano	ne
Bystřice	4338	4001–10000 ob.	ne	ano	ano, v určených lokalitách - rekreační území
Čakov	126	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Čerčany	2745	1001–4000 ob.	ne	ano	ano, v určených lokalitách - rekreační území
Český Šternberk	152	≤ 500 ob.	ne	ano	ano, v určených lokalitách - rekreační území
Čtyřkoly	586	501–1000 ob.	ne	ano	ano, v určených lokalitách - rekreační území
Divišov	1584	1001–4000 ob.	ne	ano	ne
Drahňovice	79	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Hvězdonice	309	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Chářovice	186	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Chleby	59	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Chlístov	333	≤ 500 obyv.	ne	ano	ne
Chocerady	1217	1001–4000 ob.	ne	ano	ano, v určených lokalitách - rekreační území
Choratice	74	≤ 500 obyv.	ne	ano	ne
Chotýšany	515	501–1000 obyv.	ne	ano	ne
Chrástany	229	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Kozmice	286	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Krhanice	916	501–1000 ob.	ne	ano	ne
Krňany	388	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Křečovice	753	501–1000 ob.	ne	ano	ne
Lešany	704	501–1000 ob.	ne	ano	ne
Litichovice	63	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Lštěň	390	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Maršovice	729	501–1000 ob.	ne	ano	ne
Mrač	781	501–1000 ob.	ne	ano	ne
Nespeky	636	501–1000 ob.	ne	ano	ne
Netvořice	1090	1001–4000 ob.	ne	ano	ne
Neveklov	2524	1001–4000 ob.	ne	ano	ano, v určených lokalitách - rekreační území
Ostředek	372	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Petroupim	306	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Popovice	286	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Poříčí nad Sázavou	1167	1001–4000 ob.	ne	ano	ne
Postupice	1200	1001–4000 ob.	ne	ano	ne
Přestavlky u Čerčan	328	≤ 500 ob.	ne	ano	ne

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Sběrný dvůr	Mobilní svoz 2 x ročně	Sběr do velkoobjemových kontejnerů
Pyšely	1752	1001–4000 ob.	ne	ano	ne
Rabyně	2524	1001–4000 ob.	ne	ano	ne
Řehenice	407	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Sázava	3769	1001–4000 ob.	ne	ano	ano, v určených lokalitách - rekreační území
Soběhrdy	384	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Stranný	105	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Struhařov	796	501–1000 ob.	ne	ano	ne
Teplýšovice	468	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Tisem	214	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Třebešice	81	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Týnec nad Sázavou	5581	1001–4000 ob.	ne	ano	ne
Václavice	541	501–1000 ob.	ne	ano	ne
Vodslivý	100	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Vranov	368	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Vysoký újezd	194	≤ 500 ob.	ne	ano	ne
Xaverov	58	≤ 500 ob.	ne	ano	ne

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka popisuje svoz odpadů, zejména nebezpečných odpadů v návaznosti na sběrné dvory. Většina obcí nemá sběrný dvůr a je závislá na pravidelných svozech v určený den. Ten bývá zpravidla na jaře a na podzim. Občané ve sjednaný den a čas odkládají nebezpečný odpad a elektroodpad do speciálních kontejnerů. Některé obce disponují sběrným místem, na které je odkládán odpad průběžně. Následující tabulce je uveden seznam sběrných míst v obcích.

Tabulka 90 Sběrná místa na území SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrné využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Týnec nad Sázavou	-	Týnec nad Sázavou	530841	-	-	O	sběrné místo pro občany, provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou
2.	Městys Divišov	-	Divišov	529621	-	-	O	sběrné místo pro občany, provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Sběrná místa plní v obci funkci sběrného dvora, ale nejsou povoleným zařízením dle zákona o odpadech. Mají tedy v systému odpadového hospodářství také podobný význam. Z hlediska využití sběrného místa pro více obcí by bylo nutno dořešit legislativní překážky z hlediska evidence odpadů (evidovat množství odpadu zvlášť za občany jednotlivých obcí, tak jak je tomu u sběrného dvora). Dále pak je potřeba ošetřit

odevzdání nebezpečných odpadů od občanů ostatních obcí, protože toto je ze zákona nemožné. Sběrná místa v Neveklově a Soběhrdech jsou provozována komerčně. V tomto případě jde o sběrný autovraků a objem odpadu je závislý na nabídce a poptávce. Soukromé provozy kapacitu neuvádí. Ostatní sběrná místa jsou neregistrovaná, slouží převážně ke krátkodobému shromažďování odpadu před pravidelným svozem. Občané do sběrných míst odkládají převážně nebezpečný odpad.

Tabulka 91 Výkupny odpadů na území SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Oto Stojánek - OTOS	Úročnice 69	Benešov	529303	-	-	S	provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou zde se vykupují olověné akumulátory
2.	SITA CZ a.s.	ul. Jana Nohy	Benešov	529303	-	-	S	provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou jedná se o provoz fungující na principu sběrného dvoru
3.	Martin Jirků	par. č. 2361/1 k. ú. Benešov	Benešov	529303	-	-	S	provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou zde se vykupuje železo
4.	Auto S.V.A. spol. s r.o.	9	Soběhrdy	530638	-	-	S	provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou jde o autovrakoviště

(Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí)

Výkupny odpadů mohou být po dohodě s provozovatelem, zařazeny obcí do jejího systému nakládání s komunálními odpady obce. Jedná se ale o nestabilní prvek v odpadovém hospodářství, protože odpad vykupují pouze, když je o něj zájem na trhu (příklad krize druhotných surovin 2008 - 2009). Mají z hlediska odpadového hospodářství obcí diskutabilní význam. Bohužel ve stále větší míře vykupují věci/odpady, které pocházejí z trestné činnosti (rozkrádání a ničení soukromého a veřejného majetku, ukradeného

vybavení obcí). Část odpadů (např. papír) je také vykrádána z obecní sběrné sítě, což v konečném důsledku vede k nárůstu nákladů obcí za provoz odpadového hospodářství (snížení odměn za vytríděný papír). Výkupny odpadů jsou provozovány komerčně. Z tohoto důvodu nebylo možné zjistit jejich kapacitu.

K největší koncentraci odpadů dochází konkrétně u železa ve firmě Martin Jirků. Společnost SITA CZ a.s. vykupuje hlavně plasty a další odpady spadající do kompetencí sběrných dvorů a společnost Oto Stojánek se specializuje na výkup olovených akumulátorů.

Tabulka 92 Třídící linky na území SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o.	Příbyšice	Neveklov	530310	20000,00	16000,00	S	v třídící lince se odděluje BRKO od ostatního odpadu
2.	Technické služby Benešov, s.r.o.	k. ú. Příbyšice	Neveklov	530310	2500,00	1500,00	O/S	v třídící lince se třídí odpady kategorie O a N

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Přítomnost třídící linky v blízkosti území má pro obce velký význam, a to z hlediska úpravy odpadů k jejich dalšímu využití. Z hlediska provozních nákladů je nutno dimenzovat třídící linku pro obsluhu většího území (především většího počtu obyvatel), než je území SO ORP. Rentabilní se jeví zařízení dimenzovaná pro spádovou oblast 70-100 tisíc obyvatel (Zdroj: Strategie rozvoje odpadového hospodářství měst a obcí ČR, aktualizace 2011 (SMO ČR)). Významná třídící linka je vázána na skládku v Příbyšicích. Je zde třídící linka na směsný komunální odpad a třídící linka na BRKO. Třídí se zde prakticky veškerý odpad, který sem byl svezem z území při pravidelných svozech. Data byla získána na základě osobního rozhovoru s provozovatelem třídící linky.

Tabulka 93 Třídící linky v blízkosti území SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S) - poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	AMT s.r.o. Příbram	k.ú. Dolní Hbity	Dolní Hbity	540129	-	-	S v třídící lince se třídí sklo a skleněné obaly
2.	Pražské služby, a.s.	k.ú. Chrášťany, 378/5,6,8	Chrášťany	539295	-	-	O/S v třídící lince se třídí papír, plast, kovy, kompozitní obaly
3.	A.S.A., spol. s r.o.	areál skládky Regios	Úholičky	571351	-	-	S v třídící lince se třídí papír, plast
4.	EUROPLAST - ch.d., s.r.o.	Vítězná 183	Kutná Hora	533955	-	-	v třídící lince se třídí papír, plast, sklo, kovy, kompozitní obaly
5.	AHV ekologický servis, s.r.o.	Svojšovice 40	Stránčice	538809	-	-	S v třídící lince se třídí odpady papír, plast, kompozitní obaly
6.	Plast Plus s.r.o.	Kaňkovská 56	Kutná Hora	533955	-	-	S v třídící lince se třídí papír, sklo, plas, kovy, kompozitní obaly

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Téměř polovina municipalit tj. 21 obcí vyváží odpad prostřednictvím externích firem mimo území SO ORP Benešov. Je těžké vysledovat, do jakých třídících zařízení se odpad nakonec dostane. Výše uvedené třídící linky byly vybrány s ohledem na vzdálenost od města Benešov, tj. do 50 km.

Tabulka 94 Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území SO ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území SO ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Technické služby Benešov, s r.o.	k.ú. Příbyšice	Neveklov	530310	30	O/S
2.	ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o.	Příbyšice	Neveklov	530310	30	S

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Koncovými zařízeními v území SO ORP Benešov jsou provozy uvnitř areálu skládky v Příbyšicích. Zde dochází k třídění odpadů kategorií O a N. Prostřednictvím této třídící linky dochází i k přetřídění odpadů již uložených na skládce v minulých letech. Tím dochází k uvolňování kapacity pro skládkování a k oddálení definitivního nasycení skládky. Mimo toto území je vyvážen odpad do území poblíž Říčán, Jílového, Trhového Štěpánova. Jde převážně o koncová zařízení. Lze uvést předpoklad, že více jak polovina odpadu SO ORP Benešov končí v koncovém zařízení provozovaném společností TS Benešov, s.r.o. v Příbyšicích. Tvzení lze opřít o skutečnost, že zde končí odpad minimálně od 27 obcí SO ORP včetně Města Benešov, které je co do počtu obyvatel největším původcem odpadu z domácností.

Tabulka 95 Zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Město Pyšely	k.ú. Pyšely	Pyšely	538680	-	-	O	Kompostárna, provozní kapacitu město neuvádí
2.	OBSED a.s.	parc. č. 90, k.ú. Neštětice	Neveklov	530310	-	-	O/S	Kompostárna, provozní kapacitu nelze zjistit, je řízena nabídkou a poptávkou
3.	Technické služby Benešov, s r.o.	k.ú. Příbyšice	Neveklov	530310	-	-	O/S	Třídící linka se skládkou, BRO se pouze sváží do areálu skládky v Příbyšicích
4.	ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o.	Příbyšice	Neveklov	530310	20000,00	16000,00	S	Jde o bioplynovou stanici.
4.	Obec Struhařov	Struhařov	Struhařov	530689	149,94	149,94	O	Kompostárna. Průměrnou kapacitu nelze v současné době ověřit - v provozu od 1. 1. 2014.

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Z hlediska zařízení pro nakládání s BRKO mají význam kompostárny, které jsou schopny zpracovat vytríděné bioodpady od obcí (především rostlinné zbytky z domácností a z údržby zahrad) a dále bioodpady z údržby veřejné zeleně. Komunitní/obecní kompostárna není zařízením pro nakládání s odpady ve smyslu zákona o odpadech a nemůže sloužit více než jedné obci. Zemědělské bioplynové stanice většinou nemohou přijímat odpady z komunální sféry, zpracovávají pouze zemědělské odpady, tudíž nejsou prvkem, který lze využít v odpadovém hospodářství obcí. Nicméně může být pro některé obce vhodným řešením. Významným subjektem zpracovávajícím BRO v SO ORP Benešov je společnost ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o. V roce 2014 byla dokončena malá kompostárna s kapacitou téměř 150 tun ročně. Tento provoz slouží dvěma sousedícím obcím.

Tabulka 96 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)/poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.	k.ú. Jílové u Prahy	Jílové u Prahy	539333	-	-	S kompostárna - kompostuje se zde biologicky rozložitelný odpad kategorie O
2.	EKOSO Trhový Štěpánov s.r.o.	Lhotská 372	Trhový Štěpánov	530816	-	-	S kompostárna - kompostuje se zde biologicky rozložitelný odpad kategorie O
3.	KOMUNÁLNÍ SLUŽBY HOŘOVICE s.r.o.	p.č. 2388/1-11, 2389 k.ú.Hořovice	Hořovice	531189	-	-	kompostárna - kompostuje se zde biologicky rozložitelný odpad kategorie O
4.	DOKAS Dobříš, s.r.o.	311/1	Svaté Pole	541389	-	-	kompostárna - kompostuje se zde biologicky rozložitelný odpad kategorie O
5.	SVZ Centrum s.r.o.	šachta č. 10 - kalové pole 10	Dubno	564508	-	-	kompostárna - kompostuje se zde biologicky rozložitelný odpad kategorie O
6.	Služby městyse Jince	469/1, 469/2, 469/4	Jince	540404	-	-	kompostárna - kompostuje se zde biologicky rozložitelný odpad kategorie O
7.	K .R. K. Hájek s.r.o.	areál Diamo Mydlovary	Bytíz - Dubno	564214	-	-	kompostárna - kompostuje se zde biologicky rozložitelný odpad kategorie O
8.	Zemědělské družstvo Sádek	Bratkovice	Příbram	539911	-	-	kompostárna - kompostuje se zde biologicky rozložitelný odpad kategorie O

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Některá z výše uvedených zařízení využívají obce z území SO ORP Benešov. Jde zejména o skládku a kompostárnu v Trhovém Štěpánově. Do tohoto zařízení je svážen odpad, který z části končí na skládce SKO. Vytříděná složka v tomto případě biologicky rozložitelná je po zkompostování předána k dalšímu materiálovému využití. Tento stav byl ověřen metodou osobních rozhovorů.

Tabulka 97 Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území SO ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území SO ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Obec Struhařov	Struhařov	Struhařov	530689	2 obce - Struhařov, Teplýšovice	O kompostárna
2.	Technické služby Benešov, s r.o.	Příbyšice	Neveklov	530310	30	O/S skládku navázaná na bioplynovou stanici
3.	ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o.	Příbyšice	Neveklov	530310	30	S bioplynová stanice
4.	EKOSO Trhový Štěpánov s.r.o.	Lhotská 372	Trhový Štěpánov	530816	2	kompostárna

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Koncovým zařízením s největší kapacitou pro nakládání s BRO v území SO ORP Benešov je ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o. v Příbyšicích. Jde o zařízení, které zpracovává biologicky rozložitelný odpad a zároveň vyrábí elektrickou energii. Ve Struhařově vznikla kompostárna až v roce 2014 a slouží pouze pro potřeby obcí Struhařov a Teplýšovice. V Trhovém Štěpánově je kompostárna, kterou využívají v současné době dvě obce.

Tabulka 98 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o.	Příbyšice	Neveklov	530310	20000,00	16000,00	zařízení pro energetické využití odpadu	O/S

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Ze spaloven odpadů mají pro obce potenciální význam jen ty, určené pro spalování nebezpečných odpadů. Nebezpečných odpadů ale obce produkují minimum. Zařízení pro energetické využití odpadů má pro obce klíčový význam, a to proto, že tímto způsobem lze řešit nakládání se směsným komunálním odpadem, tedy jeho využití namísto skládkování. Směsný komunální odpad je majoritní složkou v produkci odpadů obcí a možný zákaz skládkování, který se objevil v připravované legislativě, by byl tímto způsobem řešitelný. ZEVO by však mělo být vzhledem k jeho náročnosti na financování velkokapacitním zařízením, které rozhodně nemůže sloužit pouze malému území s malým počtem obyvatel. Kapacity pro energetické využití odpadů by se měly pohybovat v hodnotách min. 90 tis. t/rok. Efektivní kapacity ZEVO se pohybují od 90 tis. t/rok a více. Spádová oblast musí mít stovky tisíc obyvatel. U menších zařízení je obtížné zajistit přijatelné náklady a stabilní provoz v průběhu roku tak, aby splňovala podmínky pro ZEVO. Je nutné se proto zamýšlet do budoucna nad efektivní dopravou odpadů (např. pomocí překládacích stanic).

Zjištěné zařízení přeměňuje BRO na bioplyn a ten pak spaluje v kogenerační jednotce a vyrábí elektrickou energii a teplo. Odpadní teplo není prozatím využíváno. U obcí, které vyváží odpad mimo území SO ORP Benešov se nepodařilo ověřit, zda se odpad odstraňuje sledovaným způsobem. V Benešově je pro-

vozována u Nemocnice Rudolfa a Stefanie malá spalovna. Tento provoz výhradně zpracovává zdravotnický materiál a je pro obce v SO ORP Benešov zcela nevyužitelný.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území SO ORP, současný stav

Mimo území, alespoň v jeho těsné blízkosti není podobné zařízení, které by zásadně ovlivňovalo odstranění odpadů v území SO ORP Benešov. U obcí, které vyváží odpad mimo území SO ORP Benešov se nepodařilo ověřit, zda se odpad odstraňuje sledovaným způsobem.

Tabulka 99 Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území SO ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území SO ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o.	Příbyšice	Neveklov	530310	30	O/S

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

V tomto zařízení dochází k přeměně tlející hmoty a odpadu 200201 na bioplyn. Ten se pak přeměňuje na elektrickou energii a hnojivo. Během procesu vzniká odpadní teplo, které není zatím nijak využíváno. V území SO ORP Benešov není žádné další koncové zařízení podobného typu. U obcí, které vyváží odpad mimo území SO ORP Benešov se nepodařilo ověřit, zda se odpad odstraňuje sledovaným způsobem.

Tabulka 100 Sklárky odpadů provozované na území SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Benešov, s r.o.	k. ú. Příbyšice	Neveklov	530310	OO, IO	volná kapacita	O/S	
2.	Technické služby Benešov, s r.o.	poz. p.č. 758, 759/5	Bystřice u Benešova	529303	OO, IO	naplněná	O/S	jedná se o budoucím provozu

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Sklárky odpadů jsou velmi důležitým zařízením v systému nakládání s odpady. Dochází na nich k odstranění téměř veškerého směsného komunálního odpadu, který tvoří ze 70 % právě odpad původem z obcí. Skládkování je nejrozšířenější způsob nakládání se směsným komunálním odpadem zvláště proto, že v ČR dosud nejsou dostatečné kapacity k jiným způsobům nakládání s ním. Dosud fungující skládkou s dostatečnou kapacitou jsou Příbyšice. Poblíž Bystřice u Benešova je uzavřená skládka, kterou by bylo možné za jistých podmínek znovu otevřít. Dle rozhovorů se v poslední době o jejím otevření několikrát jednalo, ale bez konečného rozhodnutí.

Tabulka 101 Nejblíží sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.	k.ú. Jílové u Prahy	Jílové u Prahy	539333	OO, IO	naplněná	S
2.	COMPAG VOTICE s.r.o.	k.ú. Votice	Votice	530905	OO, IO	volná kapacita	O/S
3.	EKOSO Trhový Štěpánov s.r.o.	Lhotská 372	Trhový Štěpánov	530816	OO, IO	volná kapacita	S

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Poblíž SO ORP Benešov jsou sklárky v Jílovém u Prahy, v Trhovém Štěpánově a ve Voticích.

Tabulka 102 Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného SO ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území SO ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.	k.ú. Jílové u Prahy	Jílové u Prahy	539333	5	S
2.	COMPAG VOTICE s.r.o.	k.ú. Votice	Votice	530905	2	O/S
3.	EKOSO Trhový Štěpánov s.r.o.	Lhotská 372	Trhový Štěpánov	530816	2	S
4.	A.S.A., spol. s r.o.	areál sklárky Regios	Úholičky	571351	2	2
1.	Technické služby Benešov, s r.o.	k. ú. Příbyšice	Neveklov	530310	29	O/S
5.	ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o.	Příbyšice	Neveklov	530310	30	S

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Nejvíce využívaným zařízením je ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o. dle zjištění využívá toto koncové zařízení 30 obcí. Tento stav není však ustálen.

Tabulka 103 Další zařízení pro nakládání s odpady v území SO ORP a v blízkosti území SO ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
1.	Václav Fialka	Příbyšice 25	Neveklov	530310	-	-	S	autovrakoviště
2.	Auto S.V.A. spol. s r.o.	9	Soběhrdy	530638	-	-	S	autovrakoviště
3.	ECO - F Systém a.s.	ul. J. Nohy 1441	Benešov	529303	-	-	S	sběr a třídění odpadu
4.	SITA CZ a.s.	ul. Jana Nohy 1237	Benešov	529303	-	-	S	sběr elektroodpadu
5.	Ing. Emil Marek	p.č. 557/2 a 559/1 k.ú. Krusičany	Týnec nad Sázavou	530841	-	-	S	využití odpadu k terénním úpravám
6.	Vodohospodářská společnost Benešov, s.r.o.	ČOV Benešov	Benešov	529303	-	-	S	jde o centrální čistírnu odpadních vod pro Benešov
7.	Jaroslav Sekal	k.ú. Bystřice u Benešova	Bystřice	529451	-	-	S	autovrakoviště

Zdroj: Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Středočeského kraje a představitelé obcí

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území SO ORP

Dle mapových podkladů databáze Národní inventarizace kontaminovaných míst z roku 2010 existují v SO ORP kontaminovaná místa ve správních územích obcí Týnec nad Sázavou, Bukovany (zde došlo k odstranění v roce 2008), Chářovice, Chrástany, Benešov, Ostředek, Pětihosty, Čerčany, Mrač, Vranov (zde došlo v roce 2012 k sanaci skládky), Chocerady, Sázava, Divišov, Netvořice, Chotýšany, Postupice, Maršovice. Jedná se buď o v současné době provozované skládky či menší lokální černé skládky z doby, kdy neexistoval systém svozu odpadů. Pokud se u těchto skládek projeví negativní vlivy na nejbližší okolí, jsou sanovány. Obce na jejich sanaci čerpají dotace z OPŽP.

Produkce odpadů

V této části se analýza zabývá zjištěním produkce odpadů od všech původců v ORP (rok 2008 – 2012, zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>) a dále identifikací odpadů, jejichž původcem je obec (rok 2012, zdroj: ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.).

Tabulka 104 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008–2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	157 342,76	213 501,42	139 373,62	92 365,01	77 488,47	102 471,54
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	9 982,90	2 521,99	7 146,77	2 699,77	3 316,22	15 220,09
Celková produkce (OO a NO)	167 936,74	216 023,40	146 520,39	95 064,78	80 804,69	117 691,64

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Vysokou hodnotu u odpadů v roce 2008 způsobila především vysoká produkce odpadu 170504 - Zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03 – může se jednat o odstranění staré ekologické zátěže Bukovany. Ke stejnému výkyvu dochází i v letech 2009 a 2012. V tomto případě se jedná o odstranění ekologické zátěže u Vranova. Výkyv způsobily odpady 170503 – Zemina a kamení obsahující nebezpečné látky a 190813 - Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod obsahující nebezpečné látky.

Tabulka 105 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Benešov	57 815	1 101,15	19,05	30 492,36	527,41	31 593,51	546,46
Středočeský kraj	1 291 816	17 047,36	13,20	879 571,61	680,88	896 618,97	694,08

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA),

SO ORP Má vyšší měrnou produkci NO v kg/obyv. než vykazuje hodnota za Středočeský kraj. Lze se domnívat, že vyšší hodnotu způsobily výkyvy při odstraňování starých ekologických zátěží odpadů 170503 – Zemina a kamení obsahující nebezpečné látky a 190813 - Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod obsahující nebezpečné látky. V dalších hodnotách (Měrná produkce OO a NO +OO) vykazuje SO ORP nižší hodnoty.

Tabulka 106 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území SO ORP za období 2008–2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	4 223,49	3 644,75	9 478,71	1 602,96	1 016,87
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	20 787,85	20 930,07	22 966,97	726,34	10,14
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	0,43	0,15	0,11	0,19	0,00
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	18,42	42,20	34,15	0,30	0,60
06	Odpady z anorganických chemických procesů	14,83	19,69	9,45	8,40	8,36
07	Odpady z organických chemických procesů	26,04	24,42	94,44	102,54	140,46
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	38,81	20,04	55,15	15,80	52,18
09	Odpady z fotografického průmyslu	329,83	404,69	379,77	381,72	326,34
10	Odpady z tepelných procesů	4 515,83	1 327,15	1 835,90	2 368,12	877,53
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	97,95	105,41	87,29	85,30	103,97
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	775,84	674,99	595,66	616,35	636,71
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	391,18	3 228,81	302,57	873,17	469,30
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	2,47	4,35	3,48	2,39	11,33
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	5 556,51	5 270,92	5 796,32	5 259,57	5 857,72
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	2 753,73	2 586,86	1 281,57	5 434,67	2 396,98
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	150 187,11	81 015,04	20 763,35	33 959,68	68 246,32
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	171,32	190,50	182,95	194,74	87,49
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	2 115,84	3 844,13	7 435,63	8 940,41	13 773,92
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	24 015,93	23 186,23	23 761,33	20 232,03	23 675,39
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,03	0,04
Celková produkce odpadů [t]		216 023,40	146 520,39	95 064,78	80 804,69	117 691,64

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Tabulka uvádí, že nejvíce hmotnostně zastoupenou skupinu odpadů v SO ORP Benešov tvoří: stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst), komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru, odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely, odpady z tepelných procesů, odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené.

Území SO ORP Benešov leží poblíž hlavního města Prahy. Snadná dostupnost, celkem dobrá zaměstnanost (nezaměstnanost pod 7 %) zvyšuje u populace zájem o bydlení. Bytová výstavba, řada stavebních firem, působících v území, ovlivňují množství vyprodukovaného stavební a demoličního odpadu. Hodnotu také značně ovlivnily sanace starých ekologických zátěží.

Dále na vysoké množství komunálního odpadu z domácností, tepelných procesů, čistíren odpadních vod a odpadní obaly působí rozvinutá podniková sféra, hustota osídlení a dobrá zaměstnanost.

Zvýšenou hodnotu u skupiny odpadů č. 19 v roce 2012 způsobily kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod obsahující nebezpečné látky.

Odpady ze zemědělské činnosti a ze zpracování dřeva jsou na ústupu. V zemědělské výrobě dochází k výrazným změnám – snižování živočišné výroby má za následek snížení produkce odpadů. V území SO ORP Benešov je řada dřevozpracujících zařízení. Zde dochází také k útlumu. Značný pokles vyprodukovaného odpadu, jak uvádí tabulka je pravděpodobně ovlivněn výkyvem odpadů piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 03 01 04, překvalifikováním odpadu na materiál k dalšímu využití. Odpady z tepelných procesů postupně ubývají.

Tabulka 107 Celková produkce odpadů na území SO ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008–2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	216 023,40	146 520,39	95 064,78	80 804,69	117 691,64
Celková produkce KO	29 516,70	28 412,50	29 513,70	25 440,75	29 489,44
Celková produkce SKO	21 729,00	20 881,96	20 752,81	18 397,39	19 952,40

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Produkce KO a SKO má do roku 2011 klesající tendenci. K obratu dochází v roce 2012.

Při identifikaci nejvíce zastoupených druhů komunálního odpadu byly zjištěny komodity: papír a lepenka, biologicky rozložitelný odpad, objemný odpad, papírové a lepenkové obaly, plastové obaly. V SO ORP Benešov jsou hojně zastoupeny všechny typy zástavby s vyšším podílem venkovské zástavby. Způsob bydlení na venkově se více podobá životu ve městech.

Meziročně dochází k výraznému růstu u komodity papír a lepenka. Stejný průběh vykazuje i biologicky rozložitelný odpad a objemný odpad. Meziročně dochází k pozvolnému růstu produkce odpadu s katalogovým číslem 150102 plastové obaly. Odpad 150101 papírové lepenkové obaly má vyrovnanou produkci. Obalové odpady pochází především z produkce podnikové sféry. SKO produkují nejvíce obce (odpad z domácností), jak je vidět z následující tabulky.

Směsný komunální odpad má vyrovnanou produkci. Podrobně uvádí tabulka Příloha č. 2. Celková produkce KO na území SO ORP za období 2008-2012.

Tabulka 108 Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Benešov	57 815	22 306,34	385,82	16 501,62	285,42	232,28
Středočeský kraj	1 291 816	541 681,44	419,32	338 245,99	261,84	261,87

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 103 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 75,6 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 82,7 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 24,4 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálního. Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR (369,60 kg/obyv.) vykazuje území ORP o 16,22 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 77,62 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Tabulka 109 Průměrné náklady na sběr, svoz, odstranění/využití směsného komunálního odpadu z obcí (Kč/t) v r. 2012

	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.
Minimum	166,1	53,7	50,0
Maximum	11 961,3	1 466,4	599,8
Medián	2 364,3	506,0	213,9
Průměr	2 548,5	529,5	207,8
směrodatná odchylka	1 046,8	204,3	87,6

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

V tabulce jsou započteny do celkových nákladů také náklady měst a obcí, které svůj odpad předávají k využití do zařízení pro energetické využití komunálních odpadů. Směrodatná odchylka dosahuje hodnoty více než 41 % uvedeného průměru. Na rozdíl od komodit tříděného sběru odpadů jsou ceny za nakládání s SKO méně variabilní. Náklady na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (náklad na sběr, svoz,

přepravu a odstranění/energetické využití SKO) činily v roce 2012 cca 2 549 Kč/t při průměrné produkci SKO 207,8 kg/obyvatel/rok. Hodnoty jsou stanoveny ve vzorku za jednotlivé obce.

Tabulka 110 Jednotkové náklady na sběr, svoz, odstranění/využití směsného komunálního odpadu z obcí (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/ob. v.	Kg/ob. v.	Směrodatná odchylka
Benešov	16541	10001–20000 ob.	2 385	506,9	212,5	766
Bukovany	753	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Bystřice	4338	4001–10000 ob.	2 207	488,8	221,4	721
Čakov	126	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Čerčany	2745	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Český Šternberk	152	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Čtyřkoly	586	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Divišov	1584	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Drahňovice	79	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Hvězdonice	309	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Chářovice	186	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Chleby	59	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Chlístov	333	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Chocerady	1217	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Choratice	74	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Chotýšany	515	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Chrástany	229	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Kozmice	286	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Krhanice	916	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Krňany	388	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Křečovice	753	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Lešany	704	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Litichovice	63	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Lštění	390	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Maršovice	729	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Mrač	781	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Nespeky	636	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Netvořice	1090	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Neveklov	2524	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Ostředek	372	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Petroupim	306	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Popovice	286	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Poříčí nad Sázavou	1167	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Postupice	1200	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Přestavky u Čerčan	328	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Pyšely	1752	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Rabyně	2524	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Řehenice	407	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Sázava	3769	1001–4000 ob.	2 283	508,8	222,8	898
Soběhrdy	384	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Stranný	105	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Struhařov	796	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Teplýšovice	468	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Tisem	214	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Třebešice	81	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Týnec nad Sázavou	5581	1001–4000 ob.	2 207	488,8	221,4	721
Václavice	541	501–1000 ob.	2 362	534,0	226,1	1032
Vodslivý	100	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Vranov	368	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Vysoký újezd	194	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141
Xaverov	58	≤ 500 ob.	2 398	547,1	228,1	1 141

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), vlastní šetření

Tabulka uvádí průměrné hodnoty zpracované Institutem URMO za celou ČR, vztažené k velikostní skupině obcí. Hodnoty byly aplikovány na obce v území SO ORP Benešov. Z tabulky jsou zřejmé rozdíly v nákladech v jednotlivých velikostních skupinách. Největší směrodatnou odchylku a tedy i největší rozdíly v jednotkových nákladech, vykazuje skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel, kterých je v území SO ORP největší zastoupení. Z 51 obcí je 27 obcí do 500 obyvatel.

Tabulka 111 Jednotkové náklady na nakládání s SKO celkem (Kč/t, Kč/obyv.), produkce SKO (kg/obyvatele) v r. 2012 - porovnání průměrných hodnot za území

území	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Česká republika	2 548,5	529,5	207,8	1 046,80
Středočeský kraj	2 270	595,6	262,4	1 106,70
SO ORP Benešov	2 359,94	533,69	226,06	1 046,02

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Ve srovnání s územím Středočeského kraje dosahuje SO ORP Benešov odlišných hodnot, které se více přibližují celostátnímu průměru. SO ORP Benešov hradí v průměru vyšší cenu za nakládání se SKO, vyšší cenu hradí i v přepočtu na 1 obyvatele. Výtěžnost kg SKO na 1 obyvatele je nižší než průměrné hodnoty Středočeského kraje.

Tabulka 112 Náklady na skládkování SKO v obcích ČR (Kč/t) za rok 2012

	Skládkování celkem Kč/t	Skládkování u obcí se skládkou Kč/t	Skládkování v obcích bez skládky Kč/t
Minimum	218,0	275,0	218,0
Maximum	1 999,0	1 894,0	1 184,5
Medián	1 184,0	1 046,5	1 184,5
Průměr	1 147,3	977,9	1 152,6
směrodatná odchylka	344,1	404,2	340,8

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Podle IURMO, 2013 směrodatná odchylka skládkování celkem dosahuje hodnoty 30 % uvedeného průměru, v případě obcí, které mají skládku na svém území, to činí 41 %. Průměrný náklad na odstranění SKO na skládce činil v roce 2012 cca 1 147 Kč/t včetně zákonných poplatků a DPH.

Rozdíly v cenách za skládkování mezi obcemi, které nejsou plátcí skládkovacího poplatku, a ostatními obcemi dosahuje v průměru cca 175 Kč/t skládkovaných odpadů (cca 15 %).

Hodnoty jsou stanoveny ve vzorku za jednotlivé obce.

Tabulka 113 Jednotkové náklady na odstranění SKO ve velikostních skupinách obcí (Kč/t) za rok 2012

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Skládkování celkem Kč/t	Skládkování v obcích se skládkou Kč/t	Skládkování v obcích bez skládky Kč/t
Benešov	16541	10001–20000 ob.	1 141	1 048	1 153
Bukovany	753	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162
Bystřice	4338	4001–10000 ob.	1 162	1 017	1 189
Čakov	126	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Čerčany	2745	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Český Šternberk	152	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Čtyřkoly	586	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162
Divišov	1584	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Drahňovice	79	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Hvězdonice	309	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Chářovice	186	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Chleby	59	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Chlístov	333	≤ 500 obyv.	1 136	767	1 189
Chocerady	1217	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Choratice	74	≤ 500 obyv.	1 136	767	1 189
Chotýšany	515	501–1000 obyv.	1 159	1 053	1 162
Chrášťany	229	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Kozmice	286	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Krhanice	916	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162
Krňany	388	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Křečovice	753	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162
Lešany	704	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162
Litichovice	63	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Lštěn	390	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Maršovice	729	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162
Mrač	781	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162
Nespeky	636	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162
Netvořice	1090	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Neveklov	2524	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Ostředek	372	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Petroupim	306	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Popovice	286	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Poříčí nad Sázavou	1167	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Postupice	1200	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Přestavky u Čerčan	328	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Pyšely	1752	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Rabyně	2524	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Řehenice	407	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Sázava	3769	1001–4000 ob.	1 162	992	1 170
Soběhrdy	384	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Stranný	105	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Struhařov	796	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Skládkování celkem Kč/t	Skládkování v obcích se skládkou Kč/t	Skládkování v obcích bez skládky Kč/t
Teplýšovice	468	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Tisem	214	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Třebešice	81	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Týnec nad Sázavou	5581	1001–4000 ob.	1 162	1 017	1 189
Václavice	541	501–1000 ob.	1 159	1 053	1 162
Vodslivý	100	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Vranov	368	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Vysoký újezd	194	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189
Xaverov	58	≤ 500 ob.	1 136	767	1 189

Zdroj: Vlastní šetření, IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Tabulka uvádí průměrné hodnoty zpracované Institutem URMO za celou ČR vztažené k velikostní skupině obcí. Hodnoty byly aplikovány na obce v území SO ORP Benešov. Z tabulky jsou zřejmé rozdíly v nákladech v jednotlivých velikostních skupinách. Největší směrodatnou odchylku a tedy i největší rozdíly v jednotkových nákladech vykazuje skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel, kterých je v území SO ORP Benešov největší zastoupení (27).

Tabulka 114 Jednotkové náklady na odstraňování SKO celkem (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) v r. 2012 - porovnání průměrných hodnot za území

území	Skládkování celkem Kč/t	Skládkování v obcích se skládkou Kč/t	Skládkování v obcích bez skládky Kč/t
Česká republika	1 147,30	977,90	1 152,60
Středočeský kraj	1 150,00	831,00	1 158,00
SO ORP Benešov	1 147,18	888,12	1 178,75

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Ve srovnání s územím Středočeského kraje dosahuje SO ORP Benešov odlišných hodnot, které se téměř neliší od celostátního i krajského průměru. SO ORP Benešov dosahuje nižších nákladů na tunu skládkovaného odpadu v obcích se skládkou, naopak v obcích bez skládky je mírně dražší než uvádí krajský a celostátní průměr.

Tabulka 115 Celkové náklady na odpadové hospodářství (v Kč/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/obyv.	Směrodatná odchylka Kč/obyv.
Benešov	16541	10001–20000 ob.	960,4	261,7
Bukovany	753	501–1000 ob.	822,0	328,0
Bystřice	4338	4001–10000 ob.	875,3	261,5
Čakov	126	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Čerčany	2745	1001–4000 ob.	810,2	316,8
Český Šternberk	152	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Čtyřkoly	586	501–1000 ob.	822,0	328,0
Divišov	1584	1001–4000 ob.	810,2	316,8

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/obyv.	Směrodatná odchylka Kč/obyv.
Drahňovice	79	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Hvězdonice	309	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Chářovice	186	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Chleby	59	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Chlístov	333	≤ 500 obyv.	858,3	422,1
Chocerady	1217	1001–4000 ob.	810,2	316,8
Choratice	74	≤ 500 obyv.	858,3	422,1
Chotýšany	515	501–1000 obyv.	822,0	328,0
Chrášťany	229	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Kozmice	286	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Krhanice	916	501–1000 ob.	822,0	328,0
Krňany	388	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Křečovice	753	501–1000 ob.	822,0	328,0
Lešany	704	501–1000 ob.	822,0	328,0
Litichovice	63	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Lštění	390	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Maršovice	729	501–1000 ob.	822,0	328,0
Mrač	781	501–1000 ob.	822,0	328,0
Nespeky	636	501–1000 ob.	822,0	328,0
Netvořice	1090	1001–4000 ob.	810,2	316,8
Neveklov	2524	1001–4000 ob.	810,2	316,8
Ostředek	372	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Petroupim	306	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Popovice	286	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Poříčí nad Sázavou	1167	1001–4000 ob.	810,2	316,8
Postupice	1200	1001–4000 ob.	810,2	316,8
Přestavlký u Čerčan	328	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Pyšely	1752	1001–4000 ob.	810,2	316,8
Rabyně	2524	1001–4000 ob.	810,2	316,8
Řehenice	407	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Sázava	3769	1001–4000 ob.	810,2	316,8
Soběhrdy	384	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Stranný	105	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Struhařov	796	501–1000 ob.	822,0	328,0
Teplýšovice	468	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Tisem	214	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Třebešice	81	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Týnec nad Sázavou	5581	1001–4000 ob.	875,3	261,5
Václavice	541	501–1000 ob.	822,0	328,0
Vodslivý	100	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Vranov	368	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Vysoký újezd	194	≤ 500 ob.	858,3	422,1
Xaverov	58	≤ 500 ob.	858,3	422,1

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), vlastní šetření

Tabulka uvádí průměrné hodnoty zpracované Institutem URMO za celou ČR vztahované k velikostní skupině obcí. Hodnoty byly aplikovány na obce v území SO ORP Benešov. Z tabulky jsou zřejmé rozdíly v ná-

kladech v jednotlivých velikostních skupinách. Největší směrodatnou odchylku a tedy i největší rozdíly v jednotkových nákladech vykazuje skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel, kterých je v území SO ORP největší zastoupení (27).

Tabulka 116 Separovaný sběr odpadů na území SO ORP za období 2008–2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	3 258,09	3 052,23	3 251,78	3 429,53	4 179,60
Sklo	150107, 200102	390,73	425,72	501,03	513,12	611,94
Plast	150102, 200139	1 267,73	1 723,11	1 985,27	1 568,52	1 784,25
Nápojové kartony	150105	19,88	25,21	13,93	35,97	36,12
Celkem separovaný sběr		4 936,43	4 936,43	5 226,26	5 752,01	6 611,92

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Rostoucí trend produkce separovaného odpadu naznačuje určitý posun v efektivnosti třídění. Obyvatelstvo pravděpodobně lépe třídí. Růst může způsobit i zvyšování počtu obalových materiálů, které lze do vytríděné složky zařadit. Množství vytríděného papírového odpadu stoupá. Papír je oblíbený obalový materiál a je tedy více využíván. V SO ORP Benešov existuje řada firem, které v hojném počtu používají papírový obalový materiál. Např. se zde vyrábí zmrzlina, drobné součástky do automobilů apod. V posledních letech výkupní cena papíru stoupá, což má za následek lepší třídění. Vytríděné sklo má rostoucí produkci, plast a produkce nápojových kartonů meziročně vzrostla. Ve vztahu k cílům POH dochází k mírnému pozitivnímu posunu.

Tabulka 117 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012 (Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA))

Územní jednotka	ORP Benešov	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	57 815	1 508,33	26,09	38,38
Plast	(150102, 200139)		894,67	15,47	12,36
Sklo	(150107, 200102)		574,66	9,94	12,20
Nápojové kartony	(150105)		21,02	0,36	0,32
Kovy	(200140, 150104)		565,35	9,78	24,46

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 117 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 36,18 %, produkce skla tvoří 93,9 %, produkce plastů tvoří 50,1 % a produkce nápojových kartonů tvoří 58,2 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že mírnou většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů a vyšší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR, jak uvádí tabulka č. 141, jsou u papíru 29,56; skla 10,96; plastů 10,01; nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na podobné úrovni. Výrazně zaostává ve třídění kovů.

Systém třídění odpadů v obcích

Ve SO ORP je realizován systém třídění odpadů pomocí kontejnerů, výjimečně je realizován pytlový sběr. Svoz probíhá v předem stanovených intervalech s ohledem na kapacitu vyvážených nádob. Třídění ve většině obcí funguje ve spolupráci se v systémem EKO-KOM. Drobná elektrozařízení se třídí ve školách a v řadě institucí. Obce spolupracují s kolektivními systémy ke zpětnému odběru elektrozařízení. Během roku jsou také v některých obcích organizovány mobilní sběry odpadů, část sběru se realizuje i přes sběrné dvory.

Sběr kovů

Kovy z komunální sféry mají 2 hlavní zdroje:

- Z provozu domácností (drobný kovový odpad (konzervy (potraviny, krmivo pro zvířata), plechovky (nápoje, barvy, spreje, tuby), nepotřebné vybavení domácnosti (hrnce, nůžky, malé kovové konstrukční prvky)).
- Z rekonstrukcí domácností včetně objemných odpadů (např. vany, kola, kamna, pletiva apod.).

Z hlediska občana by měl být systém sběru schopen zajistit odkládání jak kovových odpadů z běžného provozu domácnosti, tak ale kovových odpadů vzniklých při rekonstrukcích či obnově vybavení domácnosti. Specifické řešení budou vyžadovat oblasti s velkým výskytem rekreantů a návštěvníků, konzumujících větší množství nápojů a potravin z plechovek a konzerv.

Samostatnou kapitolou je zhodnocení smysluplnosti odděleného sběru drobného kovového odpadu v lokalitách, kde je směsný komunální odpad energeticky využíván, a tudíž je zajištěna následná magnetická separace železných kovů či separace nemagnetických kovů ze škváry. Z výše uvedeného vyplývá, že v případě omezení výkupu kovů, budou hrát klíčovou roli sběrné dvory, kde bude moci občan odložit veškerý kovový odpad včetně kovů z obnovy a rekonstrukce domácností.

Obce do 4 000 obyvatel mají systém sběru kovů zařízen prostřednictvím sborů dobrovolných hasičů (dále SDH). Sběr a svoz kovových odpadů, probíhá minimálně 1 x ročně a výtěžek tvoří mimo jiné významnou část rozpočtu SDH. Dle starostů by připravovaná legislativa odebrala sborům jejich pravidelný příjem, který bude muset být nahrazován vyšší podporou ze strany obcí.

Tabulka 118 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Středočeský kraj	17,01	12,95	11,52	0,40	5,61	47,50
(0 až 500 obyv. včetně)	9,71	14,30	13,47	0,29	0,34	38,11
(501 až 1000 obyv. včetně)	11,35	14,47	12,39	0,36	0,62	39,18
(1001 až 4000 obyv. včetně)	15,73	14,83	12,94	0,43	1,35	45,28
(4001 až 10000 obyv. včetně)	19,01	13,66	11,73	0,51	4,94	49,86
(10001 až 20000 obyv. včetně)	25,32	11,04	9,95	0,38	24,05	70,73
(20001 až 50000 obyv. včetně)	11,69	9,41	9,29	0,57	1,95	32,91
(50001 až 100000 obyv. včetně)	34,51	7,52	6,33	0,11	2,96	51,43
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Středočeském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 20 001 do 50 000 obyvatel. V této skupině není žádná obec SO ORP Benešov. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídá v ORP pouze Benešov. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 105 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji hustější, přičemž hustota sběrné sítě v Středočeském kraji je 140 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Beroun, ORP Příbram) vykazuje ORP Benešov vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je nadprůměrná.

Průměrné náklady celkem pro tříděný sběr využitelných odpadů v roce 2012

Tabulka 119 Průměrné náklady na tříděný sběr v ČR za rok 2012

	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.
minimum	250,6	10,0	1,8
maximum	28131,0	497,3	190,8
medián	4 517,3	132,0	30,1
průměr	4 678,6	148,8	31,8
směrodatná odchylka	2 699,3	92,7	16,7

Zdroj: IURMO, 2013, *Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)*

Náklady jsou uvedeny v Kč na jednu průměrnou tunu tříděného sběru využitelných odpadů v obcích. Směrodatná odchylka u jednotkových nákladů v Kč/t dosahuje hodnoty téměř 58 % uvedeného průměru. Měrný náklad na 1 průměrného obyvatele při výtěžnosti 31,8 kg/rok činil 148,8 Kč/obyv. V posledním sloupci je uvedeno průměrné množství vytříděných využitelných odpadů (papír, plast, sklo, nápojový karton), které bylo sesbíráno v obecních systémech sběru (nádobový, pytlový sběr). Do uvedených hodnot nejsou započteny odpady sbírané v jiných sběrných systémech, které nejsou většinou organizovány a hrazeny obcemi (např. výkupny surovin, školní sběry apod.). Tento princip je uplatněn ve všech dalších ukazatelích, které s výtěžností tříděného sběru pracují.

Tabulka 120 Průměrné náklady celkem pro tříděný sběr využitelných odpadů v r. 2012 – SO ORP Benešov

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Benešov	16541	10001–20000 ob.	3 948,4	128,2	32,5	2 237
Bukovany	753	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Bystřice	4338	4001–10000 ob.	4 117,0	137,2	33,3	2 503
Čakov	126	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Čerčany	2745	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Český Šternberk	152	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Čtyřkoly	586	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Divišov	1584	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Drahňovice	79	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Hvězdonice	309	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Chářovice	186	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Chleby	59	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Chlístov	333	≤ 500 obyv.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Chocerady	1217	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Choratice	74	≤ 500 obyv.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Chotýšany	515	501–1000 obyv.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Chrášťany	229	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Kozmice	286	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Krhanice	916	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Krňany	388	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Křečovice	753	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Lešany	704	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Litichovice	63	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Lštění	390	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Maršovice	729	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Mrač	781	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Nespeky	636	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Netvořice	1090	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Neveklov	2524	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Ostředek	372	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Petroupim	306	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Popovice	286	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Poříčí nad Sázavou	1167	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Postupice	1200	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Přestavlky u Čerčan	328	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Pyšely	1752	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Rabyně	2524	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Řehenice	407	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Sázava	3769	1001–4000 ob.	4 203,5	134,9	32,1	2 641
Soběhrdy	384	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Stranný	105	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Struhařov	796	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766
Teplýšovice	468	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Tisem	214	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Třebešice	81	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Týnec nad Sázavou	5581	1001–4000 ob.	4 117,0	137,2	33,3	2 503
Václavice	541	501–1000 ob.	4 594,5	144,0	31,3	2 766

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Vodslivy	100	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Vranov	368	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Vysoký újezd	194	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469
Xaverov	58	≤ 500 ob.	4 842,6	161,0	33,2	3 469

Zdroj: vlastní šetření, IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Tabulka uvádí průměrné hodnoty zpracované Institutem URMO za celou ČR vztahované k velikostní skupině obcí. Hodnoty byly aplikovány na obce v území SO ORP Benešov. Z tabulky jsou zřejmé velké rozdíly v nákladech v jednotlivých velikostních skupinách. Největší směrodatnou odchylku, a tedy i největší rozdíly v jednotkových nákladech vykazuje skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel, kterých je v území SO ORP největší zastoupení. Z 51 obcí je 27 obcí do 500 obyvatel.

Tabulka 121 Průměrné náklady celkem pro tříděný sběr využitelných odpadů v r. 2012 – za území

území	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Středočeský kraj	5023	176,4	35,1	3147,4
SO ORP Benešov	4 617,79	150,64	32,56	3 092,98

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Ve srovnání s celým územím Středočeského kraje dosahuje SO ORP Benešov nižších hodnot. Zmíněné hodnoty se více blíží celostátnímu průměru.

Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území SO ORP za období 2008–2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území SO ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tabulka 122 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území SO ORP za období 2008–2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190503	Kompost nevyhovující jakosti	0,00	0,00	2558,20	2525,71	3407,62
200201	Biologicky rozložitelný odpad	143,06	1078,38	1708,24	251,71	1039,94
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	1618,78	679,74	2159,51	912,95	722,18
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	472,27	381,71	0,00	0,00	469,89
020501	Surovinu nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	880,81	458,76	413,14	521,23	344,06

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Produkce kompostu nevyhovující jakosti byla ještě v letech 2008 -2009 nulová. Od roku 2010 vykazuje pozvolna rostoucí hodnoty. Biologicky rozložitelný odpad má kolísavou produkci. Lze ale předpokládat, že důsledkem legislativních změn jeho produkce poroste. Kaly z čištění komunálních odpadních vod mají také kolísavou produkci. Vyšší hodnoty v letech 2008 a 2010 jsou pravděpodobně ovlivněny likvidací

ekologické zátěže v území. Zbýlé dva druhy odpadů mají také kolísavou produkci. Nulové hodnoty v letech 2010 a 2011 u organických odpadů naznačují pravděpodobně chybu v evidenci.

Tabulka 123 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území SO ORP za období 2008–2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	53 791,54	51 502,15	63 571,18	28 729,98	32 433,54
z toho celková produkce BRKO	22 524,00	22 854,65	23 421,27	19 922,81	23 446,72

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Celková produkce BRO má z hlediska lineárního průběhu klesající tendenci. Naopak BRKO má vyrovnaný lineární průběh. BRKO tvoří 41 % BRO v roce 2008. Naopak v roce 2012 tvoří BRKO 72,3 % celkové produkce BRO. Hodnoty jsou závislé na hodnotách produkce SKO, který je do BRO i BRKO v této tabulce započítán. SKO obsahuje v průměru okolo 48 % biologicky rozložitelné složky.

V tabulce č. 121 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 121 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tabulka 124 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Benešov	57 815	19 035,75	329,25	1 008,60	17,45
Středočeský kraj	1 291 816	447 943,80	346,76	39 380,93	30,48

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 123 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 81,2 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 18,8 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR (288,15 kg/obyv.) vykazuje území ORP o 41,1 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 2,08 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP.

Bližší popis nakládání s bioodpady v obcích

Do roku 2012 nebylo většinou obcí nakládání s bioodpady řešeno systémově. Sběr a svoz bioodpadu se uskutečňoval nepravidelně, většinou v období rychle rostoucí vegetace pomocí velkoobjemových kontejnerů. Legislativní změny přenáší na obce povinnost třídit bioodpady a tím dochází k postupnému zavedení menších nádob u bytových domů, pořizují se velkoobjemové kontejnery, v roce 2014 si řada obcí pořídila i svozový vůz.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území SO ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území SO ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území SO ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území SO ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka 125 Nakládání s odpady celkově na území SO ORP za období 2008–2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	51 723,55	169 081,85	93 289,80	26 604,16	29 804,13	62 360,19
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		30,80	78,27	63,67	27,99	36,88	52,99
	Energetické využití	2 441,39	1 007,12	3 007,10	5 780,21	6 408,19	8 779,01
	Celkem vybrané způsoby využití	54 556,52	170 088,96	96 296,90	32 384,37	36 212,32	71 139,20
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		32,49	78,74	65,72	34,07	44,81	60,45
Celková produkce odpadů		167 936,74	216 023,40	146 520,39	95 064,78	80 804,69	117 691,64
Odstranění	Skládkování	51 666,47	21 078,37	29 368,02	20 820,40	17 214,53	19 728,49
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		21 078,37	29 368,02	20 820,40	17 214,53	19 728,49

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

V území SO ORP Benešov naprosto převažuje materiálové využití odpadů. To se děje na území ORP nejvíce u skupiny 17 – stavební a demoliční odpady. V roce 2012 zaujímal materiálové využití stavebních a demoličních odpadů 80 % z celkového materiálového využití všech odpadů. Jednalo se především o odpad 170504 - zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03, jehož bylo v roce 2012 využito 22 420 t na terénní úpravy a 4 660 t na rekultivaci skládky. Dále byl využit odpad 170508 - šterk ze železničního svršku neuvedený pod číslem 17 05 07 k recyklaci, v množství 10 526 t. Materiálové využití odpadů (zejména KO, bioodpadu) probíhá i mimo ORP. Skládkování má klesající tendenci. V největším množství byl skládkován směsný komunální odpad (v roce 2012 41 % z celkového skládkování odpadu) a objemný odpad (v roce 2012 5 % z množství skládkovaných odpadů). Skládkování KO tvoří 50 % z celkového skládkovaného množství odpadů na území ORP. Druhou skupinou odpadů, která se na území ORP majoritně skládá, jsou stavební a demoliční odpady (v roce 2012 6 270 t, což činilo 31 % z celkového skládkování). Na území ORP se nachází skládka odpadů společnosti ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o. v Příbyšicích. Na skládce v ORP se ale také skládkují odpady z okolních území. Skládkování odpadů se děje také mimo ORP (zejména na skládkách v Trhovém Štěpánově, Jílovém u Prahy a Voticích). Od roku 2010 se začíná objevovat zpracování odpadu s energetickým využitím. Území SO ORP Benešov nedisponuje žádnou spalovnou ani velkokapacitním zařízením k energetickému využití komunálních odpadů. Jediným zařízením k energetickému využití odpadů na území ORP je bioplynová stanice ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o. v Příbyšicích – Neveklově. Ta využívá především komunální bioodpady, konkrétně odpad 200108 - biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven. Je to jediné koncové zařízení kde se odpad z ORP energeticky využívá. Nakládání s KO a BRO a BRKO je uvedeno níže.

Tabulka 126 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území SO ORP za období 2008–2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	1 196,57	2 726,44	607,92	5 923,40	8 232,28	8 173,23
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			6,11	9,24	2,14	20,07	32,36	27,72
		Energetické využití	387,32	52,34	149,93	3 450,22	4 642,50	5 722,97
		Celkem vybrané způsoby využití	1 700,44	2 778,78	757,86	9 373,61	12 874,77	13 896,21
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
		8,68	9,41	2,67	31,76	50,61	47,12	
	Celková produkce KO [t]		19 598,02	29516,70	28412,50	29513,70	25440,75	29489,44
	Odstranění	Skládkování		18 100,30	20 714,80	16 374,71	11 158,35	9 981,93
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		18 100,30	20 714,80	16 374,71	11 158,35	9 981,93
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	4 333,17	7 717,46	7 453,76	
		Energetické využití	0,64	0,68	16,88	55,52	2,19	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,64	0,68	4 350,05	7 772,98	7 455,95	
	Odstranění	Skládkování		17 056,58	18 852,37	14 765,01	9 696,16	8 112,30
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		17 056,58	18 852,37	14 765,01	9 696,16	8 112,30

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

V území SO ORP převažuje u komunálního odpadu skládkování, teprve potom následuje materiálové využití odpadů. Ke spalování odpadů zde nedochází. Obdobný poměr vykazuje využití i odstranění SKO. Ve sledovaném období 2008 – 2012 lze spatřit klesající tendenci u skládkování, naopak růst u materiálového využití odpadu. Největší množství využitého KO představuje SKO, který byl využíván předúpravou odpadu. Využití SKO se projevuje zejména z důvodu přítomnosti třídící linky na SKO na skládce odpadu. Dále se materiálově využívají vytríděné složky odpadu, které jsou prodávány jako druhotná surovina. Rostoucí tendenci má i energetické využití komunálního odpadu. Jedná se především o energetické využití biologicky rozložitelného odpadu z kuchyní a stravoven (200108). Výkyv v letech 2010 -2011 pravděpodobně způsobila rekultivace části skládky v Příbyšicích.

Meziroční trend naznačuje postupný odklon od skládkování k nakládání s vyšším materiálovým či energetickým využitím komunálního i směsného komunálního odpadu. V území SO ORP Benešov postupně převažuje odstranění odpadů s materiálovým využitím. Ve vztahu k POH dochází k pozitivnímu posunu plnění stanovených cílů. Od roku 2010 dochází k materiálovému využití u SKO. Dle rozhovoru s ředitelem TS Benešov jde částečně o kompost z bioplynové stanice v Příbyšicích, zbytkový odpad zvaný nadsítná frakce je převážněn do spalovny. Tato skutečnost se ale ve výše uvedené tabulce nezohledňuje.

Nakládání se směsným komunálním odpadem (SKO)

Podle IURMO, 2013 náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem v obcích zahrnují náklady spojené se sběrem, svozem, přepravou a odstraněním směsných komunálních odpadů.

V nákladech na sběr se mohou projevit náklady na pronájem sběrných nádob, které nejsou ve vlastnictví obce. Při pronájmu by měla být zohledněna pořizovací cena nádob a doba životnosti nádob. Obec, která si nádoby najímá, by také měla trvat na stanovení pravidel pro výměnu nádob po ukončení jejich životnosti. V nákladech svozu jsou zahrnuty náklady svozu nádob v zástavbě a odvoz odpadu na koncové zařízení bez překládky. V nákladech na přepravu mohou být zohledněny náklady související s překládkou odpadů do velkokapacitních souprav, které odpad přepraví do koncových zařízení (skládky, spalovna).

Odstraňování směsných komunálních odpadů je také zatíženo zákonným poplatkem podle zákona o odpadech (tzv. skládkovací poplatek), který byl pro rok 2012 stanoven na 500 Kč/t. Od roku 2013 je možné vybírat poplatek vyšší. Na poplatek se nevztahuje DPH, měl by být tedy účtován mimo cenu za vlastní skládkování odpadů.

Svoz odpadu probíhá pravidelně v intervalech 1 x až 2 x týdně. Každá obec má vytvořený systém navazující na svozovou společnost, dle ověřené potřeby občanů. Občané odkládají SKO do nádob o objemu 110 l až 220 l, případně do 1100 l kontejnerů. Menší nádoby vlastní svozové společnosti, kontejnery na SKO a tříděný odpad vlastní obce. Některé obce navíc disponují svozovou technikou pro svoz BRO. Příkladem je Obec Popovice, která v roce 2014 pořídila multifunkční nákladní automobil pro svoz BRO, další obce disponují menší komunální technikou, kterou přibližují odpad do míst, ze kterých je odvážen svozovou firmou.

Odstranění je zajišťováno na 4 skládkách v území SO OSP nebo v jeho blízkosti. Náklady na odstranění směsného komunálního odpadu tvořily za rok 2012 dle údajů EKO-KOM, a.s., průměrně necelých 58 % (47 – 68 %) z celkových nákladů na OH v obci. Jedná se tedy o nákladově nejvýznamnější položku.

Tabulka 127 Nakládání se separovaným sběrem na území SO ORP za období 2008–2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	562,61	21,85	177,41	503,68	633,28
		Energetické využití	11,09	4,59	43,68	7,44	15,07
		Odstranění	178,94	353,52	183,35	34,68	64,78
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,02	0,00	0,00	0,12	0,10
		Odstranění	6,12	23,96	28,74	39,76	21,68
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	2079,97	571,28	1381,30	7,94	81,80
		Energetické využití	2,52	2,45	0,97	4,27	1,04
		Odstranění	245,74	518,01	614,94	168,60	122,36
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	3,34	0,00	1,38	0,35	0,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Nejvíce zastoupeným odpadem, s kterým je nakládáno na SO ORP, jsou papír a plasty. Papír je oblíbený obalový materiál, a je tedy více využíván. Podobně je to i s plastem. V SO ORP Benešov existuje řada firem, které v hojném počtu používají papírový obalový materiál. Meziroční trend naznačuje postupné zvyšování materiálového využití u papíru, naopak materiálové využití plastu má klesající tendenci. Vytříděný odpad je materiálově využíván především prodejem odpadu jako druhotné suroviny. Ve vztahu k POH, dochází k mírnému pozitivnímu posunu, ale jen u některých komodit. Plasty vykazují zcela opačné hodnoty. V tomto případě lze uvést, že se u plastů odstraňují pouze nevyužitelné složky odpadu.

Recyklovatelné se dále materiálově využívají. Dle rozhovoru s ředitelem nejmenované svozové společnosti lze u plastů materiálově využít zejména tzv. PET láhve. Ostatní plasty buď končí na skládkách, nebo ve spalovnách. Plasty a sklo jsou odváženy k dalšímu zpracování. Významnou měrou roste nejen u plastů, ale i u skla odstranění bez dalšího využití.

V území ORP Benešov dochází pouze ke sběru výše uvedených komodit, které jsou následně odváženy ke koncové recyklaci mimo sledované území. Ve 27 obcích SO ORP je sběr separovaného odpadu shromažďován ve sběrném dvoře v Benešově. V ostatních obcích dochází hned po výsypu kontejnerů do svozového vozidla k odvozu do sběrných dvorů mimo území ORP Benešov. Obecně lze říci, že veškerý vytríděný odpad je po dotřídění na jednotlivé využitelné složky prodán k dalšímu materiálovému využití.

Tabulka 128 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území SO ORP za období 2008–2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		1 106,99	529,31	7 951,01	10 880,17	12 019,86		
		Energetické využití		68,78	1 343,28	4 815,05	5 534,26	7 887,10		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		17 592,79	19 882,34	15 486,22	10 754,51	9 680,62		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	21,85	4 333,17	8 052,13	7 819,44		
		Energetické využití		13,52	118,33	3 365,48	4 595,56	5 638,45		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		17 464,47	19 540,95	15 353,89	10 751,95	9 677,68	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		7 270,51	14 023,97	15 691,38	12 329,17	8 633,81	7 771,18
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓					
					148,00	252,31	279,72	216,95	150,57	134,41
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Počet obyvatel v území SO ORP				55 582	56 097	56 830	57 341	57 815		

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Pro analýzu BRKO byla zvolena přepočtená hmotnost odpadu na biologicky rozložitelnou složku odpadu. Ve sledovaném území a období dochází k postupnému snižování skládkování jak BRKO, tak BRO. V návaznosti na tyto ukazatele lze říci, že se zvyšováním produkce separovaných bioodpadů se snižují i hodnoty u skládkování obou komodit. Skládkování je ovlivněno skládkováním SKO, který v sobě obsahuje okolo 48 % biologicky rozložitelné složky. Stejně tak je ovlivněno skládkováním objemného odpadu. Nejvíce je z BRO materiálově využíván kompost nevyhovující jakosti (190503), a to ukládáním odpadů

jako technologický materiál na zajištění skládky. Materiálové využití BRKO se nejvíce projevuje u směsného komunálního odpadu (200301), který je zpracováván předúpravou před dalším využitím upravených složek. Energetické využití těchto odpadů má rostoucí tendenci. Největší množství energeticky využitého odpadu od roku 2010 bylo biologicky rozložitelného odpadu z kuchyní a stravoven a surovin nevhodných ke spotřebě nebo zpracování. Energetické využití bioodpadů se projevuje na území ORP z důvodu přítomnosti bioplynové stanice. Dle osobních rozhovorů minimálně z 30 obcí ORP Benešov končí BRO a BRKO odpad v koncovém zařízení společnosti ACWA Power Beatona BioEnergie s.r.o. v Příbyšicích.

Pokud jde o POH, je obtížné určit, zda dochází k plnění stanovených cílů. Nulové hodnoty u spalování opět naznačují absenci blízké spalovny, nebo způsob likvidace odpadu, která se za SO ORP Benešov neobjevuje. Za předpokladu, že dojde k naplnění kapacity skládek, budou vykazované hodnoty pravděpodobně odlišné. Stejně tak odlišné budou hodnoty v letech 2014 – 2015. Během těchto let dochází k výstavbě dalších kompostáren v území. Příkladem může být nová kompostárna s kapacitou do 150 tun/rok ve Struhařově.

Finanční analýza

Tato část dokumentu se zabývá především identifikací nákladů na odpadové hospodářství.

Tabulka 129 Jednotkové náklady na tříděný sběr odpadů papíru (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách za rok 2012

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Benešov	16541	10001–20000 ob.	3 029	41,7	13,8	1 293
Bukovany	753	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Bystřice	4338	4001–10000 ob.	3 470	42,5	12,2	2 581
Čakov	126	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Čerčany	2745	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Český Šternberk	152	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Čtyřkoly	586	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Divišov	1584	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Drahňovice	79	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Hvězdonice	309	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Chářovice	186	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Chleby	59	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Chlístov	333	≤ 500 obyv.	4 611	41,1	8,9	3 822
Chocerady	1217	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Choratice	74	≤ 500 obyv.	4 611	41,1	8,9	3 822
Chotýšany	515	501–1000 obyv.	4 321	40,8	9,4	3 401
Chrástany	229	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Kozmice	286	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Krhanice	916	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Krňany	388	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Křečovice	753	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Lešany	704	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Litichovice	63	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Lštění	390	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Maršovice	729	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Mrač	781	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Nespeky	636	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Netvořice	1090	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Neveklov	2524	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Ostředek	372	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Petroupim	306	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Popovice	286	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Poříčí nad Sázavou	1167	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Postupice	1200	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Přestavky u Čerčan	328	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Pyšely	1752	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Rabyně	2524	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Řehenice	407	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Sázava	3769	1001–4000 ob.	3 833	41,1	10,7	2 607
Soběhrdy	384	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Stranný	105	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Struhařov	796	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Teplýšovice	468	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Tisem	214	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Třebešice	81	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Týnec nad Sázavou	5581	1001–4000 ob.	3 470	42,5	12,2	2 581
Václavice	541	501–1000 ob.	4 321	40,8	9,4	3 401
Vodslivý	100	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Vranov	368	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Vysoký újezd	194	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822
Xaverov	58	≤ 500 ob.	4 611	41,1	8,9	3 822

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka uvádí průměrné hodnoty zpracované Institutem URMO za celou ČR vztažené k velikostní skupině obcí. Hodnoty byly aplikovány na obce v území SO ORP Benešov. Z tabulky jsou zřejmé velké rozdíly v nákladech v jednotlivých velikostních skupinách. Největší směrodatnou odchylku a tedy i největší rozdíly v jednotkových nákladech na tříděný sběr papíru vykazuje skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel, kterých je v území SO ORP největší zastoupení. Z 51 obcí je 27 obcí do 500 obyvatel.

Tabulka 130 Porovnání průměrných hodnot jednotkových nákladů na tříděný sběr papíru (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) za území v roce 2012

území	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka Kč/t
Česká republika	4 296,8	52,7	12,3	3 442,3
Středočeský kraj	4 356	54,4	12,5	3 237,5
SO ORP Benešov	4 320,14	41,10	9,59	3 394,71

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Průměrný náklad na sběr, svoz, přepravu papíru činil v území SO ORP Benešov v roce 2012 cca 4320 Kč/t při průměrné výtěžnosti sběru ve veřejné sběrné síti 9,59 kg/obyvatel/rok). V nákladech na obyvatele jsou na tom obce v průměru lépe, než větší celky. Nižší hodnota zároveň koresponduje s nižší výtěžností, která je cca o 3,7 kg/obyv. nižší než je celostátní průměr.

Tabulka 131 Jednotkové náklady na tříděný sběr plastů (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách za rok 2012

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Benešov	16541	10001–20000 ob.	6 556	60,6	9,2	3 123
Bukovany	753	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Bystřice	4338	4001–10000 ob.	7 156	69,5	9,7	4 555
Čakov	126	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Čerčany	2745	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Český Šternberk	152	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Čtyřkoly	586	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Divišov	1584	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Drahňovice	79	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Hvězdonice	309	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Chářovice	186	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Chleby	59	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Chlístov	333	≤ 500 obyv.	8 186	95,7	11,7	4 948
Chocerady	1217	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Choratice	74	≤ 500 obyv.	8 186	95,7	11,7	4 948
Chotýšany	515	501–1000 obyv.	7 746	88,1	11,4	4 610
Chrástany	229	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Kozmice	286	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Krhanice	916	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Krňany	388	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Křečovice	753	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Lešany	704	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Litichovice	63	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Lštění	390	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Maršovice	729	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Mrač	781	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Nespeky	636	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Netvořice	1090	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Neveklov	2524	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Ostředek	372	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Petroupim	306	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Popovice	286	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Poříčí nad Sázavou	1167	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Postupice	1200	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Přestavky u Čerčan	328	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Pyšely	1752	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Rabyně	2524	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Řehenice	407	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Sázava	3769	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Soběhrdy	384	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Stranný	105	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Struhařov	796	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Teplýšovice	468	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Tisem	214	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Třebešice	81	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Týnec nad Sázavou	5581	1001–4000 ob.	6 760	74,2	11,0	4 362
Václavice	541	501–1000 ob.	7 746	88,1	11,4	4 610
Vodslivý	100	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Vranov	368	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Vysoký újezd	194	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948
Xaverov	58	≤ 500 ob.	8 186	95,7	11,7	4 948

Zdroj: vlastní šetření, IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Tabulka znázorňuje průměrné hodnoty, zpracované Institutem URMO za celou ČR, vztažené k velikostní skupině obcí. Hodnoty byly aplikovány na obce v území SO ORP Benešov. Z tabulky jsou zřejmé velké rozdíly v nákladech v jednotlivých velikostních skupinách. Největší směrodatnou odchylku, a tedy i největší rozdíly v jednotkových nákladech na tříděný sběr plastu vykazuje skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel, kterých je v území SO ORP největší zastoupení. Z 51 obcí je 27 obcí do 500 obyvatel.

Tabulka 132 Porovnání průměrných hodnot jednotkových nákladů na tříděný sběr plastů (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) v za území v roce 2012

území	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka Kč/t
Česká republika	7 764,4	71,9	9,3	4 743,10
Středočeský kraj	7 625,0	89,8	11,8	-
SO ORP Benešov	7 731,37	88,22	11,4	4 705,22

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Průměrný náklad na sběr, svoz, přepravu plastů činil v území SO ORP Benešov v roce 2012 cca 7 731,37 Kč/t při průměrné výtěžnosti sběru ve veřejné sběrné síti 11,4 kg/obyvatel/rok). V nákladech na obyvatele jsou obce v průměru dražší, než jsou větší celky. Vyšší hodnota zároveň koresponduje s vyšší výtěžností, která je cca o 2,1 kg/obyv. vyšší, než je celostátní průměr.

Tabulka 133 Jednotkové náklady na tříděný sběr skla (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách za rok 2012

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Benešov	16541	10001–20000 ob.	1 914	18,0	9,4	1 303
Bukovany	753	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1 850
Bystřice	4338	4001–10000 ob.	1 875	20,4	10,9	1 386
Čakov	126	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Čerčany	2745	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Český Šternberk	152	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Čtyřkoly	586	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1 850
Divišov	1584	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Drahňovice	79	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Hvězdonice	309	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Chářovice	186	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Chleby	59	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Chlístov	333	≤ 500 obyv.	1 795	24,1	13,5	1 753
Chocerady	1217	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Choratice	74	≤ 500 obyv.	1 795	24,1	13,5	1 753
Chotýšany	515	501–1000 obyv.	1 774	21,9	12,4	1 850
Chrástany	229	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Kozmice	286	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Krhanice	916	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1850
Krňany	388	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Křečovice	753	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1 850
Lešany	704	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1 850
Litichovice	63	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Lštění	390	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Maršovice	729	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1 850
Mrač	781	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1 850
Nespeky	636	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1 850
Netvořice	1090	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Neveklov	2524	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Ostředek	372	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Petroupim	306	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Popovice	286	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Poříčí nad Sázavou	1167	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Postupice	1200	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Přestavky u Čerčan	328	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Pyšely	1752	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Rabyně	2524	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Řehenice	407	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Sázava	3769	1001–4000 ob.	1 725	20,5	11,9	1 549
Soběhrdy	384	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Stranný	105	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Struhařov	796	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1 850
Teplýšovice	468	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Tisem	214	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Třebešice	81	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Týnec nad Sázavou	5581	1001–4000 ob.	1 875	20,4	10,9	1 386

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka
Václavice	541	501–1000 ob.	1 774	21,9	12,4	1 850
Vodslivý	100	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Vranov	368	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Vysoký újezd	194	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753
Xaverov	58	≤ 500 ob.	1 795	24,1	13,5	1 753

Zdroj: vlastní šetření, IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Tabulka znázorňuje průměrné hodnoty, zpracované Institutem URMO za celou ČR, vztažené k velikostní skupině obcí. Hodnoty byly aplikovány na obce v území SO ORP Benešov. Z tabulky jsou zřejmé velké rozdíly v nákladech v jednotlivých velikostních skupinách. Největší směrodatnou odchylku, a tedy i největší rozdíly v jednotkových nákladech na tříděný sběr skla, vykazuje skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel, kterých je v území SO ORP největší zastoupení. Z 51 obcí je 27 obcí do 500 obyvatel.

Tabulka 134 Porovnání průměrných hodnot jednotkových nákladů na tříděný sběr skla (Kč/t, Kč/obyv.), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatele) za území v roce 2012

území	Kč/t	Kč/obyv.	Kg/obyv.	Směrodatná odchylka Kč/t
Česká republika	1986,60	21,1	10,60	1 710,0
Středočeský kraj	2 041,00	21,8	10,70	1 580,0
SO ORP Benešov	1 782,22	24,1	12,95	1 674,86

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Průměrný náklad na sběr, svoz, přepravu skla činil v území SO ORP Benešov v roce 2012 cca 1 782,22 Kč/t při průměrné výtěžnosti sběru ve veřejné sběrné síti 12,95 kg/obyvatele/rok). V nákladech na obyvatele jsou obce v průměru levnější, než jsou větší celky. Nižší hodnota zároveň koresponduje s vyšší výtěžností, která je cca o 2,35 kg/obyv. vyšší než je celostátní průměr.

Příjmové položky tříděného sběru využitelných odpadů

Využitelné komunální odpady, získávané odděleným sběrem v rámci obecních systémů mají oproti ostatním odpadům specifické postavení. Získávají se z nich obchodovatelné druhotné suroviny. Dále pak tyto odpady obsahují vysoký podíl obalových odpadů, pro které jsou stanoveny na základě sdílené odpovědnosti, povinnosti obalového průmyslu podle zákona o obalech. Díky tomu jsou náklady, spojené se zpětným odběrem a využitím obalových odpadů hrazeny povinnými osobami podle zákona o obalech.

Vytříděné využitelné komunální odpady jsou určeny k dalšímu využití, resp. recyklaci. Jejich dotříděním a jednoduchou úpravou vznikají druhotné suroviny, které se používají pro výrobu nových výrobků. Druhotné suroviny jsou poptávány a obchodovatelné na mezinárodním trhu.

Většina vytříděných odpadů má tedy pozitivní tržní hodnotu. Provozovatelé třídících linek tyto odpady nakupují přímo od původců (včetně obcí) nebo od odpadových firem, tj. oprávněných osob podle zákona o odpadech. Odpady dále upravují podle požadavků odběratelů, přičemž u některých komodit (např. papír, kovy) platí oborové normy. Odpady se třídí podle materiálů, barev, zbavují se nežádoucích příměsí

ze sběru, lisují se a případně dále mechanicky upravují. Druhotné suroviny, které takto vznikají, se dále prodávají českým a zahraničním odběratelům. Zdroj: IURMO, 2013

Tabulka 135 Orientační ceny neupravených vytríděných využitelných komunálních odpadů na třídících linkách (Kč/t)

	r. 2012	r. 2013
papír	300 – 1000	300 – 1000
sklo	100 – 550	200 – 650
plasty	- 500 – 500	-500 – 500

Zdroj: IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Podle IURMO, 2013 jsou papír a sklo komoditami s trvale pozitivní cenou (kromě období nestandardních situací – celoevropská krize). Cena plastů může být v obdobích nižší poptávky po některých druzích plastů záporná. V současné době se pohybuje kolem nuly nebo je lehce pozitivní. Obec je původcem a vlastníkem vytríděných komunálních odpadů. Je tedy vhodné, zejména pak u větších měst nebo sdružení a svazků obcí, uzavírat přímé smlouvy s provozovatelem třídící linky, kde je ujednání o dodávkách odpadů a výkupních cenách odpadů. V praxi je tato možnost využívána obcemi jen omezeně a většina obcí nemá povědomí o tom, zda je cena jejich odpadů zakalkulována do ceny za svoz vytríděných odpadů.

Odměny za zajištění zpětného odběru a využití obalových odpadů v systému EKO-KOM podle IURMO, 2013

Podle zákona o obalech č. 477/2001 Sb. mají povinné osoby (tj. firmy, které uvádějí na trh a do oběhu obaly a balené výrobky) povinnost zajistit zpětný odběr (u prodejních obalů) a využití obalových odpadů. Tuto povinnost velká část povinných osob zajišťuje ve sdruženém plnění, které v současné době zajišťuje autorizovaná obalová společnost EKO-KOM, a.s.

Systém EKO-KOM je založen především na spolupráci s obcemi, které na základě smluv zajišťují pro sdružené plnění v rámci svých systémů nakládání s odpady také sběr a využití obalových odpadů, které jsou nedílnou součástí komunálních odpadů. Obce dostávají za tuto svoji činnost pravidelnou odměnu, která pokrývá náklady spojené se sběrem a využitím obalové složky komunálních odpadů.

V současné době je do systému EKO-KOM zapojeno více než 6 tis. obcí. Systém je stabilní a funguje nepřetržitě od roku 1999.

Podle zákona o obalech jsou podmínky pro všechny obce v systému EKO-KOM stejné. Výše odměny je závislá na velikosti obce (zohlednění rozdílných nákladů u malých a velkých obcí a měst), výtěžnosti tříděného sběru (v kg/obyvatel/rok), hustotě a dostupnosti sběrné sítě pro tříděné odpady a dalších technických parametrech. Odměna je vztažena pouze na obalovou složku vytríděných odpadů, tj. množství obalových odpadů obsažené v jednotlivých materiálových komoditách, jedná se o papír, plast, sklo, nápojový karton, kovy (stanovuje se pravidelně standardizovanými rozbory komunálních odpadů).

V tabulce č. 108h je uveden přehled průměrných celkových nákladů a průměrných odměn systému EKO-KOM za tříděný sběr ve velikostních skupinách obcí vztažený na území SO ORP Benešov.

Tabulka 136 Průměrné odměny systému EKO-KOM za podíl obalových odpadů v tříděném sběru v Kč/t za rok 2012

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.
Benešov	16541	10001–20000 ob.	3 948,4	2 902,1
Bukovany	753	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Bystřice	4338	4001–10000 ob.	4 117,0	2 926,3
Čakov	126	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Čerčany	2745	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Český Šternberk	152	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Čtyřkoly	586	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Divišov	1584	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Drahňovice	79	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Hvězdonice	309	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Chářovice	186	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Chleby	59	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Chlístov	333	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Chocerady	1217	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Choratice	74	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Chotýšany	515	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Chrástany	229	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Kozmice	286	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Krhanice	916	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Krňany	388	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Křečovice	753	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Lešany	704	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Litichovice	63	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Lštění	390	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Maršovice	729	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Mrač	781	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Nespeky	636	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Netvořice	1090	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Neveklov	2524	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Ostředek	372	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Petroupim	306	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Popovice	286	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Poříčí nad Sázavou	1167	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Postupice	1200	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Přestavky u Čerčan	328	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Pyšely	1752	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Rabyně	2524	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Řehenice	407	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Sázava	3769	1001–4000 ob.	4 203,5	2 905,8
Soběhrdy	384	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Stranný	105	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Struhařov	796	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Teplýšovice	468	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Tisem	214	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Třebešice	81	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Týnec nad Sázavou	5581	1001–4000 ob.	4 117,0	2 926,3

Název obce	Počet obyvatel	Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.
Václavice	541	501–1000 ob.	4 594,5	2 990,2
Vodslivy	100	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Vranov	368	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Vysoký újezd	194	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6
Xaverov	58	≤ 500 ob.	4 842,6	3 000,6

Zdroj: vlastní šetření, IURMO, 2013, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)

Tabulka znázorňuje průměrné hodnoty, zpracované Institutem URMO za celou ČR, vztažené k velikostní skupině obcí. Hodnoty byly aplikovány na obce v území SO ORP Benešov. Z tabulky jsou zřejmé velké rozdíly v nákladech v jednotlivých velikostních skupinách. Největší směrodatnou odchylku, a tedy i největší rozdíly v jednotkových nákladech na tříděný sběr skla vykazuje skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel, kterých je v území SO ORP největší zastoupení. Z 51 obcí je 27 obcí do 500 obyvatel.

Tabulka 137 Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010–2012 v území SO ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	6 471 470	8 138 330	8 964 110
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	47 190 380	50 047 810	56 879 440
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	779 590	1 142 760	1 829 680
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	48 080	125 770	49 060
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	1 752 020	1 973 720	2 181 790
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	40 200	22 970	179 330
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	879 480	420 160	39 330 410
Celkové náklady		57 161 220	57 161 220	61 871 520

Zdroj: Ministerstvo financí

Náklady odpadového hospodářství mají rostoucí tendenci. K jejich pokrytí je nutné mít také odpovídající příjmy. Nejvíce nákladnou a stále rostoucí položkou je sběr a svoz komunálních odpadů. Zde se v největší měrou promítají stále rostoucí ceny pohonných hmot a mzdové náklady. Vývoj cenové politiky vytváří prostor pro diskusi nad rostoucími náklady. Otázkou je, zda není možné pomocí modelu meziobecní spolupráce nalézt systém, který by nevedl k trvalému zdražování služby spojené odpadovým hospodářstvím.

Tabulka 138 Vybrané příjmy na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území SO ORP

Podskupení položek	Položky	Příjmy v Kč/rok		
		2010	2011	2012
1333	Poplatky za uložení odpadů	9 526 280	9 070 040	8 068 207
1337	Poplatek za komunální odpad	28 606 520	26 649 253	10 105 982
1338	Registrační a evidenční poplatky za obaly	0	0	0
1340	Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	0	0	22 308 276
1359	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb jinde neuvedené	0	0	0
Celkové příjmy		38 132 800	35 719 293	40 482 465

Zdroj: Ministerstvo financí

Výše uvedená tabulka popisuje pouze část příjmů z odpadového hospodářství. Dalšími jsou příjmy ze smluvních závazků, které nejsou v tabulce zahrnuty. Jde například o příjmy ze zajištění sběrné sítě a využití obalového materiálu ze společnosti EKO-KOM, a.s., které tvoří podstatnou část příjmů v OH obcí, dále příjmy ze zapojení malých firem a živnostníků do systému OH obce a poplatky za smluvní zajištění svozu a nakládání s odpady od občanů a ze známkového systému. Nejde pokaždé o plošné příjmy. Např. příjem za uložení odpadů je příjmem obce, na jejímž území leží skládka. V tomto případě je největším příjemcem v SO ORP Benešov Město Neveklov. Vývoj vykazuje postupný růst příjmů z odpadového hospodářství. To je přirozeně důsledkem růstu nákladů, které zvyšují poplatky za komunální odpad.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Obce	správa věcí veřejných, zajištění pořádku, zajištění kvalitní služby	dobrá strategie, pracovitý systém,	běžné komunikační prostředky – PC, telefon, internet, datové schránky, úřední deska, místní zpravodaje	vzdělávání, příklady dobré praxe, mezi-obecní spolupráce,
2.	Občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu	pravidelná služba, svoz odpadů, nízká cena, čistota prostředí, dostatečná kapacita sběrných nádob	vzdělání, nezaměstnanost, početnost příslušníků jedné rodiny, bydliště – dostupnost, neplatiči,	úřední deska, vyhlášky, místní zpravodaje, zásilková služba, komunitní jednání	analýzy potřebnosti, poskytování pravidelných informací, příklady dobré praxe, vzdělávání, systémová řešení, motivace třídit
3.	Svozové společnosti	konkurenceschopnost, vytváření zisku, zaměstnanost	konkurenceschopnost na trhu, nezodpovědní zaměstnanci, dodržování zákona	běžné komunikační prostředky – PC, telefon, internet, datové schránky	výběr kvalitní firmy

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
4.	Turisté, chalupáři, různé akce s větším počtem lidí	dostupnost a dostatek sběrných nádob, estetika umístění sběrných nádob poblíž památek a zajímavostí, pravidelné a časté vyvážení – pokud možno bez zápachu	nákladný svoz – často v režii obce, jednorázová potřeba nakládání s větším množstvím odpadu – sezónní provoz	Internet, webové stránky, letáky, publikace, informační systém	vytvořit sezónní systém nakládání s odpady
5.	Školy	součinnost obce a školy ve vztahu k výchově dětí, motivace recyklovat,	výchova	běžné komunikační prostředky – PC, telefon, internet, datové schránky, úřední deska, místní zpravodaje, osobní přístup	atraktivní forma motivace - soutěže apod., podpora mimoškolních aktivit, rozsáhlé i menší úklidové akce,
6.	Majitelé skládek a budoucích spaloven	maximalizace zisku, kapacita,	dodržování zákona	častá jednání, meziobecní spolupráce	meziobecní spolupráce
7.	Ekologičtí aktivisté	likvidace černých skládek, osvěta, snižování odpadů	protestní akce, někdy přílišná moc něčemu zabránit, často za každou cenu, ne každý aktivista je ekolog se zdravým smýšlením,	běžné komunikační kanály,	být otevřený k projednávání, raději předcházet konfliktům, řídit se zákony

Mezi hlavní cílové skupiny v odpadovém hospodářství patří obce, jejich představitelé a jejich občané a dále společnosti, které poskytují služby v oblasti odpadového hospodářství.

5.1.4. Analýza potřeb cílových skupin prostřednictvím komunitního plánování

V území SO ORP Benešov nezávisle na tomto projektu probíhá aktualizace strategie pro období 2015–2020. Příprava podkladů pro novou strategii probíhá komunitně, tedy se zapojením cílových skupin. Jedním z projednávaných témat, byly odpady, viz níže uvedený zápis.

Zápis 6/F z komunitního plánování na téma odpadové hospodářství

Setkání se konalo v Benešově v zasedací místnosti Posázaví o.p.s. v budově piaristické koleje na Masarykově náměstí 1 dne 23. října 2012 od 14 hodin.

Účastníci setkání se pokusili definovat pozitiva a negativa v oblasti odpadového hospodářství. Vyjádřili také svá očekávání, a z toho důvodu se komunitního plánování zúčastnili.

NEGATIVA

- Na co je využit poplatek za psa? Otázka byla diskutována v souvislosti s nepořádkem ve městech a odpadovým hospodářstvím.
- Velké množství nádob na sběr odpadu, přesto odpady v krajině
- Málo sběrných dvorů
- Málo se dbá na prevenci vzniku odpadů
- Řeší se jen důsledky, ne vznik. Myšleno likvidace černých skládek, odpadů v krajině apod.
- Moc obalů u výrobků

- Pálení odpadků v lokálních topeništích
- Kázeň lidí při likvidaci odpadu tam, kde jsou problémy s provozem sběrného dvora
- Nevymahatelnost legislativy
- Systém plateb ve sběrných dvorech. Myšlena platba občanů za velkoobjemový odpad.
- Kapacita skládek 10 – 12 let
- Chybí spolupráce obcí při nakládání s odpady a při provozu sběrných dvorů
- Po roce 2020 budou skládky zavřeny > spalovny (přesněji zařízení pro energetické využití odpadů)
- Chybí osobní odpovědnost lidí za odpady
- Výběr poplatků od chatařů, chalupářů. Myšlena tím ochota osob s trvalým pobytem v jiné obci znovu platit.
- Likvidace psích exkrementů – kázeň majitelů
- Zapojení podnikatelů do systému nakládání s odpady
- Nedůsledné třídění komodit

POZITIVA

- Dobře zavedený systém sběru v obcích
- Diskuse o likvidaci a systému
- Vzdělávání dětí o odpadech
- Umístění nádob v režii svozové firmy
- Systém zpětného odběru (EKO-KOM apod.)
- Dobrá vůle lidí třídit
- Úbytek černých skládek
- Pozornost lidí k černým skládkám – oznámení

Na základě definice pozitiv a negativ oblasti zájmu byly účastníky pojmenovány konkrétní problémy. Poté dostal každý z účastníků možnost přidělit 4 body vybraným problémům v oblasti odpadového hospodářství, které jsou podle něj nejpálčivější, a měly by se proto prioritně řešit. Nebylo stanoveno, kolik bodů přidělit jednomu problému. Výsledkem je následující seznam seřazený dle stanovených priorit.

PROBLÉMY

- Vymahatelnost poplatků za sběr, svoz a nakládání s odpady (10 bodů)
- Finanční spolupráce obcí na systému – majitel až ke koncovému zpracování, lokální třídírny, spalovny, zpracování (10)
- Vymahatelnost práva (8)
- Snížení počtu obalů (7)
- Snížit množství vyprodukovaného odpadu (6)
- Více recyklovatelných obalů (5)
- Zlepšení meziobecní spolupráce (4)
- Využití separovaných odpadů (kompostárny apod.) (2)
- Nejasná budoucnost nakládání s odpady (legislativa) (1)

- Budoucnost skládkování (1)
- Náklady na dopravu odpadů až 70 % kamionové dopravy) (1)
- Provázání ochrany životního prostředí, aktivity obcí a nakládání s odpady (1)
- Regionální spalovna oproti svozu do Mělníka
- Zajištění třídění odpadů

Pro jednotlivé problémy hledali účastníci možná řešení.

ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytvoření firmy (obce), která zajistí využití odpadů
- Zálohování obalů, především plastu (lahve)
- V rámci mikroregionu sběrné dvory (místa)
- V rámci mikroregionu kompostárny
- Recyklační poplatky za obaly
- Využití odpadů v místě – pneumatiky apod.
- Výběr poplatků zákonem – vymahatelnost
- Stanovení výše poplatku za komunální odpad na obyvatele – začlenění do domovní daně
- Motivační systém na likvidaci a především třídění odpadů
- Možnost obcí chovat se tržně při stanovení systému a výše poplatku za služby
- Aktivní práce s dětmi a mládeží
- Zlepšení propagace systému třídění a využití vytříděného odpadu

Účastníci komunitního plánování navrhli i několik témat budoucích projektů.

PROJEKTY

- Sběrný dvůr Divišov
- Sběrný dvůr Bystřice
- Sběrný dvůr a kompostárna Struhařov

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	- výše poplatku	4	4	16	Výše poplatku závislá na třídění	obec
2.		- vymahatelnost poplatku	3	4	12	dodržovat zákonné postupy	obec
3.		- nedostatek financí na zajištění běžného provozu	3	5	15	výběr levnější firmy, meziobecní spolupráce	obec
4.		- cenová hladina	4	2	8	spolurozhodovat o ceně meziobecní spolupráce	obec
5.		- nedostatek financí na investice	3	2	6	dotace, meziobecní spolupráce	obec
6.	Organizační riziko	- systém	2	3	6	dobře propracovaný systém meziobecní spolupráce	Obce území SO ORP
7.		- končící skládky a budoucí spalovny	5	4	20	Propracovaný systém diskutovaný systém, meziobecní spolupráce, více třídit	Obce území SO ORP
9.		- spolupráce při tvoření systému	4	4	16	otevřené a komunitní vedení rozhovorů meziobecní spolupráce příklad dobré praxe	obce území SO ORP
10.	Právní riziko	- zákony	3	3	9	znalost zákonů	obce území SO

						ORP
11.		- vyhlášky	3	3	9	Aktualizace vyhlášek obce území SO ORP
12.	Technické riziko	- ukončení skládkování	5	5	25	důsledné třídění a oddálení uzavření obce území SO ORP
13.		- spalovny	4	4	16	výstavba spaloven v dostupné vzdálenosti obce území SO ORP
14.		- svozová technika	4	4	16	pořízení kvalitní, nejlépe multifunkční techniky obce území SO ORP
15.		- černé skládky	5	5	25	monitoring a likvidace skládek obce území SO ORP
16.		- sběrné dvory	2	3	6	více sběrných dvorů obce území SO ORP
17.		- třídění	3	3	9	kvalitní třídění obce území SO ORP
18.		- technický stav zařízení	3	2	6	využití dotačních fondů vlastník
18.	Věcné riziko	- smluvní závazky	3	3	9	správně nastavené smlouvy meziobecní spolupráce = síla většiny obec
19.		- nepříznivý občané = černé skládky = nepořádek	4	3	12	systém kontroly sankce obec

Tabulka popisuje rizika a jejich důležitost. Nejvyšším rizikem finančního charakteru jsou poplatky, resp. jejich neustálý růst. Postupné zdražování této služby oslabuje motivaci občanů třídit odpad a ochotu za něj platit. V návaznosti na zmíněné riziko lze uvést další „nedostatek financí na zajištění běžného provozu“. V rizikové skupině jsou obce, které z velké části nesou břemeno s financováním odpadové hospodářství. Dalším velmi vysokým rizikem jsou černé skládky. Těch je v území SO ORP Benešov stále ještě dost. Jejich odstraňování je technicky komplikované, nakonec i finančně náročné. Finanční prostředky lze však získat z operačních programů SFŽP, proto se neobjevuje ve finančním riziku.

5.1.5. SWOT analýza oblasti odpady

Silné stránky	Slabé stránky
Dobře zavedený systém sběru odpadů v obcích Meziobecní diskuse o nakládání s odpady a systému odpadového hospodářství Zavedený systém zpětného odběru (EKO-KOM, elektrozařízení apod.) Někde existující meziobecní spolupráce Dobrá vůle lidí třídit Vzdělávání dětí o odpadech Kdo platí, tak většinou dodržuje systém Umístění nádob v režii svozové firmy Úbytek černých skládek – zapojení občanů do jejich likvidace (Čistá řeka Sázava apod.) Pozornost lidí k černým skládkám – oznámení	Nedostatečné pokrytí území sběrných dvorů a kompostáren Chybí spolupráce obcí při nakládání s odpady a provozu sběrných dvorů Kapacita skládek do 10–12 let Nedůsledné třídění komodit Málo se dbá na prevenci vzniku odpadů Často se řeší až následky Přílišné množství obalů u výrobků Kázeň lidí při likvidaci odpadu tam, kde jsou problémy s provozem sběrného dvora Nevymahatelnost legislativy Po roce 2024 budou skládky zavřeny > spalovny Chybí osobní odpovědnost lidí za odpady Výběr poplatků od chatařů, chalupářů – nechtějí platit dvakrát Likvidace psích exkrementů – kázeň majitelů Zapojení podnikatelů do systému likvidace odpadu Neochota některých obcí spolupracovat I přes velké množství popelnic odpady v krajině
Příležitosti	Hrozby
Prostor pro meziobecní spolupráci Vytvoření firmy (obce), která zajistí využití odpadů V rámci mikroregionu sběrné dvory (sběrná místa) V rámci mikroregionu kompostárny Meziobecní spolupráce Finanční spolupráce obcí na systému – majitel až ke koncovému zpracování, lokální třídírny, spalovny, zpracování Využití odpadů v místě jejich vzniku Motivační systém pro třídění odpadů Možnost obcí chovat se tržně při stanovení systému a výše poplatku za služby Více recyklovatelných obalů Zálohování obalů, především plastu (lahve) Recyklační poplatky za obaly Výběr poplatků zákonem – vymahatelnost Stanovení výše na obyvatele – začlenění poplatku do domovní daně Aktivní práce s dětmi a mládeží Zlepšení PR o systému, využití vytríděného odpadu Snižování nákladů Čerpání dotací na vytvoření kvalitního systému	Vysoké množství obalů Vysoké množství vyprodukovaného odpadu Náklady na dopravu odpadů (až 70 % kamionové dopravy) Finanční spolupráce obcí na systému, křehký systém – majitel až ke koncovému zpracování, lokální třídírny, spalovny, zpracování Využití kompostu – zapravení do půdy (kompostárny apod.) Nejasná budoucnost nakládání s odpady (legislativa) Budoucnost skládkování Plánovaná centrální spalovna odpadu Nekvalitní třídění odpadů Ekologické zátěže Provázání ochrany životního prostředí, obcí a nakládání s odpady Vymahatelnost poplatků Vymahatelnost práva

Poznámka: SWOT analýza také reflektuje výstupy z komunitního plánování, které se uskutečnilo v roce 2013 na území, které se překrývá s územím ORP Benešov. Tyto výstupy jsou podpořeny sběry dat, osobními rozhovory a brainstormingovými rozhovory na dané téma. Prioritizace jednotlivých témat je dána pozicí v seznamu – nahoře nejvyšší priority, dole nejnižší.

5.1.6. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Sběrem dat bylo např. zjištěno, že 28 z 51 obcí vybírá poplatek, průměrná hodnota tohoto poplatku činí 609 Kč/dospělou osobu. Nejvyšší poplatek na dospělou osobu činí 800 Kč, nejnižší naopak činí 400 Kč. Naopak 23 obcí přenáší na obyvatele skutečně vynaložené náklady na svoz odpadu, jedná se o tak zvanou cenu za službu, vycházející z ceny za nádobu a rok. Téměř polovina obcí vyváží odpad prostřednictvím svozových společností mimo území SO ORP Benešov. Toky odpadu lze v tomto případě obtížně vysledovat. Z větší části se jedná o velké nadnárodní společnosti se zahraničním kapitálem, disponující řadou systému roztroušených po celém území ČR.

Skládky, které jsou v území nebo poblíž SO ORP Benešov provozovány, disponují vyčerpatelnou kapacitou, kterou lze vymezit dobou cca 10–12 let. Uvnitř území se jedná o skládku v Příbyšicích a skládku u Bystřice, která je zatím uzavřená, je otázkou zda k jejímu znovuootevření vůbec dojde. Je tedy nejvyšší čas začít hovořit o budoucnosti odpadového hospodářství, nejlépe s použitím principu komunitní spolupráce, v tomto případě meziobecní.

Obecně lze konstatovat, že systém nakládání s odpady funguje v SO ORP na dobré úrovni. Neexistence velkého počtu černých skládek dokazuje, že je pro občany ve většině případů jednodušší zúčastnit se zavedeného systému. Veškerý vytríděný využitelný odpad je materiálově využit, ale pokud se na území ORP nenachází zařízení k tomu určené, děje se tak mimo ORP. Toto je případ i ORP Benešov. Velké rezervy má region v oblasti sběru a využití bioodpadu, i když v této oblasti dochází k pozitivnímu vývoji. Velkou perspektivu lze tedy hledat v oblasti spolupráce obcí na vytvoření společné firmy (např. spolu se strategickým partnerem), kdy by pak obce přímo ovlivňovaly možnost dalšího nakládání s odpady a podílely se tak na jejich využití. Zde existuje pozitivní příklad z minulosti, kdy obce ve společném projektu, za jejich finanční spoluúčasti, vybudovali skládku komunálního odpadu.

Systém sběru a svozu odpadů je otevřený nabízející možnosti budoucí spolupráce. V území SO ORP Benešov existují příklady dobré praxe. Např. vytvoření malé kompostárny se sběrným dvorem pro dvě obce je cesta správným směrem.

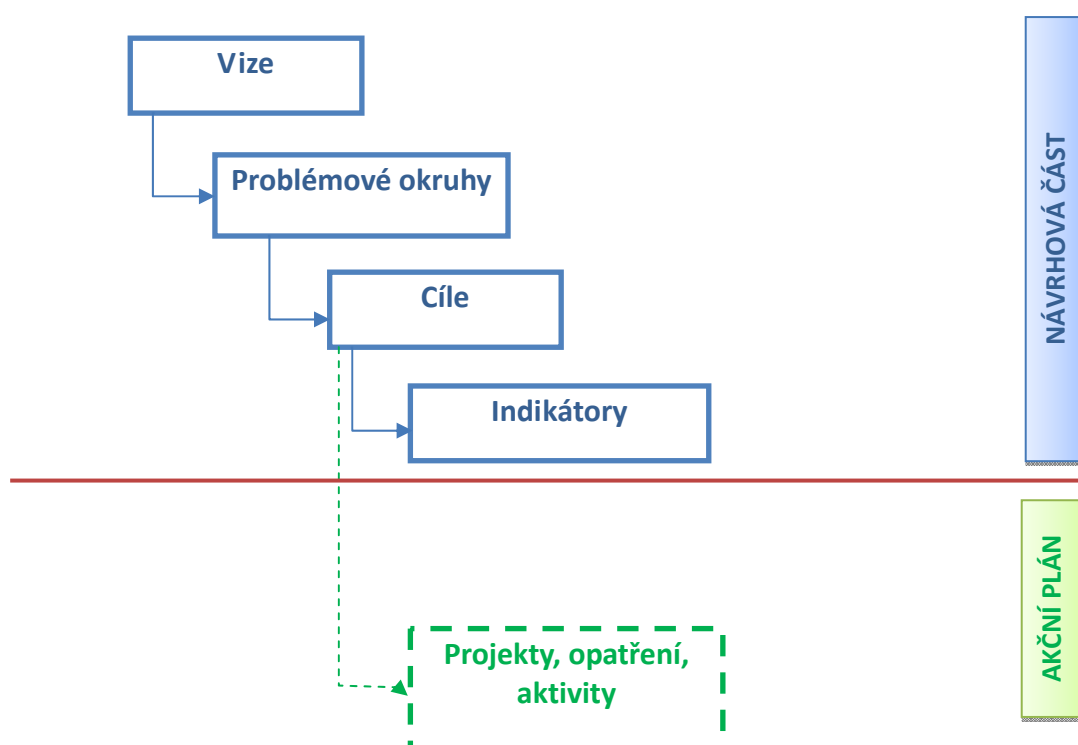
Analýza také porovnává fungující území SO ORP Benešov ve vztahu s cíli POH. Zde dochází v některých oblastech k pozitivnímu posunu, k naplnění předem stanovených cílů. Některé cíle ale prozatím plněny nejsou. Např. skládkování BRKO není splněno, jako cíl.

V SO ORP Benešov není žádná spalovna. Strategie Středočeského kraje hovoří už nějakou dobu o výstavbě centrální spalovny pro celé území. V budoucnu bude nutné s tímto faktorem počítat.

tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve focusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Odpadové hospodářství	Nedostatečná síť zařízení pro nakládání s odpady SO ORP	
	cíl 1.1	cíl 2.1
	Sběrné dvory na území SO ORP	Materiálové využití komunálního odpadu a výstavba zařízení pro nakládání s BRKO v SO ORP

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6. Téma 4.: Koordinace cestovního ruchu a kulturních aktivit

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

SO ORP Benešov patří v oblasti cestovního ruchu do území turistického regionu Okolí Prahy do turistické oblasti Střední Čechy – jih, kde je součástí tradičního turistického regionu Posázaví. Region cestovního ruchu (též turistický region) je jedním z typů regionů, který může být vymezen jako homogenní region (území relativně homogenní z hlediska předpokladů pro realizaci cestovního ruchu – typů atraktivit cestovního ruchu, dostupnosti a úrovni infrastruktury cestovního ruchu) nebo heterogenní region. Z pojetí homogenních regionů vycházela v minulosti v České republice provedená tzv. Rajonizace cestovního ruchu. Příkladem homogenního regionu je CHKO s předpoklady pro přírodní cestovní ruch. Příkladem heterogenního regionu je středisko zimních sportů představující vlastní lyžařský areál a jeho infrastrukturální zázemí. Odlišné pojetí regionalizace cestovního ruchu představuje členění na marketingové regiony cestovního ruchu, iniciované agenturou CzechTourism, kde hlavní kritérium spočívá v organizačně-ekonomických vazbách, v ochotě obcí, mikroregionů daného regionu komunikovat a spolupracovat na společném marketingu a rozvoji infrastruktury cestovního ruchu. Hranice regionů tak nejsou pevně vymezeny, ale vyvíjejí se v čase. Problémem zůstává statistické podchycování rozvoje cestovního ruchu, neboť vymezení turistických regionů a oblastí se plně (až na výjimky) nekryje ani nesestává ze správních jednotek (obce, SO ORP), pro které jsou statistická data zjišťována. Také finanční toky jsou rozhodujícím způsobem určeny podle administrativních jednotek.

Mapa 8 Územní členění turistického potenciálu Česka na základě rozhodnutí krajů

Kulturní aktivity jsou součástí nabídky cestovního ruchu, a to jak lokálního, tak i meziregionálního nebo mezinárodního.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

Základní legislativa

- zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1994 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Pro území Středočeského kraje je zpracován Program rozvoje cestovního ruchu pro Středočeský kraj, který byl schválen Zastupitelstvem Středočeského kraje 17. prosince 2003.

První aktualizace Programu rozvoje cestovního ruchu proběhla v období leden – srpen 2007. Strategické cíle byly vztaženy k roku 2013. Akční plán byl v tomto dokumentu zpracován na období 2007–2009 s nutností jeho aktualizace > schválena Zastupitelstvem Středočeského kraje 17. září 2007. Tato verze je vyvěšena na webu Středočeského kraje v sekci Strategie a koncepční materiály.

V dokumentu aktualizace byla definována vize cestovního ruchu pro rok 2015:

Středočeský kraj, systematicky řízená destinace národního a mezinárodního cestovního ruchu, kraj s řadou významných míst soustředěného cestovního ruchu a lokalit s převážně celoroční variantní nabídkou produktů a produktových balíčků cestovního ruchu a s kvalitními a dobře dostupnými službami pro identifikované cílové skupiny turistů a návštěvníků, zaměřenými zejména na poznávání, relaxaci, sportovní a profesně orientované aktivity, lázeňské a wellness pobyty.

Na úrovni Středočeského kraje je v úrovni spolupráce s jednotlivými destinačními managementy, kdy v úrovni SO ORP Benešov je toto území zastupováno Posázaví o.p.s., zpracováván návrh řešení Zpracování aktualizace PRCR na období 2014–2020 s vizí do roku 2023

- Vyhodnocení naplnění PRCR v období 2007–2013
- Využití analytických podkladů v rámci zpracovávání Strategii rozvoje území MAS jako základního stavebního kamene pro vyhodnocení venkovského území Středočeského kraje. Tato data bude nutno doplnit o analýzu území měst nad 25000 obyvatel (Kladno, Mladá Boleslav a Kolín).
- **Redefinice turistických oblastí na území Středočeského kraje na základě dílčích podkladů známých z věcného záměru zákona o řízení cestovního ruchu (dále jen zákon) a historických zkušeností v rámci území kraje.**
 - o turistický region zaujímá území kraje
 - o turistická oblast – geograficky, případně kulturně vymezené území, splňující požadavek minimálního počtu 100.000 obyvatel, průměrného ročního počtu nejméně 300.000 přenocování v posledních pěti letech při počtu alespoň 2000 lůžek v ubytovacích zařízeních, a v níž působí nejméně 3 turistická informační centra
 - viz mapová příloha
- **Nová definice struktury řízení cestovního ruchu na území Středočeského kraje na základě inspirace věcným návrhem zákona.**

Předpokládané rozdělení kompetencí

Kraje v rámci své samostatné působnosti implementují krajskou politiku cestovního ruchu (stanovují si cíle, priority, strategie i nástroje implementace). Při sestavování rámce a následné implementaci krajské politiky cestovního ruchu, kraje vychází z národní politiky cestovního ruchu a národních strategických dokumentů, které dále rozvádějí.

Kraj

- v souladu s Konceptí ČR vytváří krajskou Strategii udržitelného rozvoje cestovního ruchu,
- vytváří podmínky, zavádí a koordinuje opatření k rozvoji aktivit cestovního ruchu v kraji,
- koordinuje činnost oblastních organizací cestovního ruchu působících na území kraje, spolupracuje s obcemi a organizacemi cestovního ruchu na území kraje při tvorbě a provádění marketingové strategie cestovního ruchu, ročního plánu činnosti, rozpočtu a při jejich vyhodnocování,
- kraj zakládá / spoluzakládá krajskou DMO v rámci své samostatné působnosti (kraj rozhoduje, zda krajskou DMO založí, či ne); případně kraj může pověřit jinou již existující krajskou organizací (založenou za jiným účelem než marketing a propagace cestovního ruchu v kraji) nebo oblastní DMO výkonem aktivit spojených s propagací a řízením krajské destinace v případě, že tato organizace naplní podmínky dané zákonem; v případě, že kraj rozhodne založit krajskou DMO, podílí se na její činnosti a spolufinancování (z titulu zakladatele, zřizovatele, člena – smluvní vztah mezi krajem a krajskou DMO);
- kraj je členem krajské DMO po celou dobu její existence – to umožňuje kraji koordinovat rozvoj cestovního ruchu na svém území;

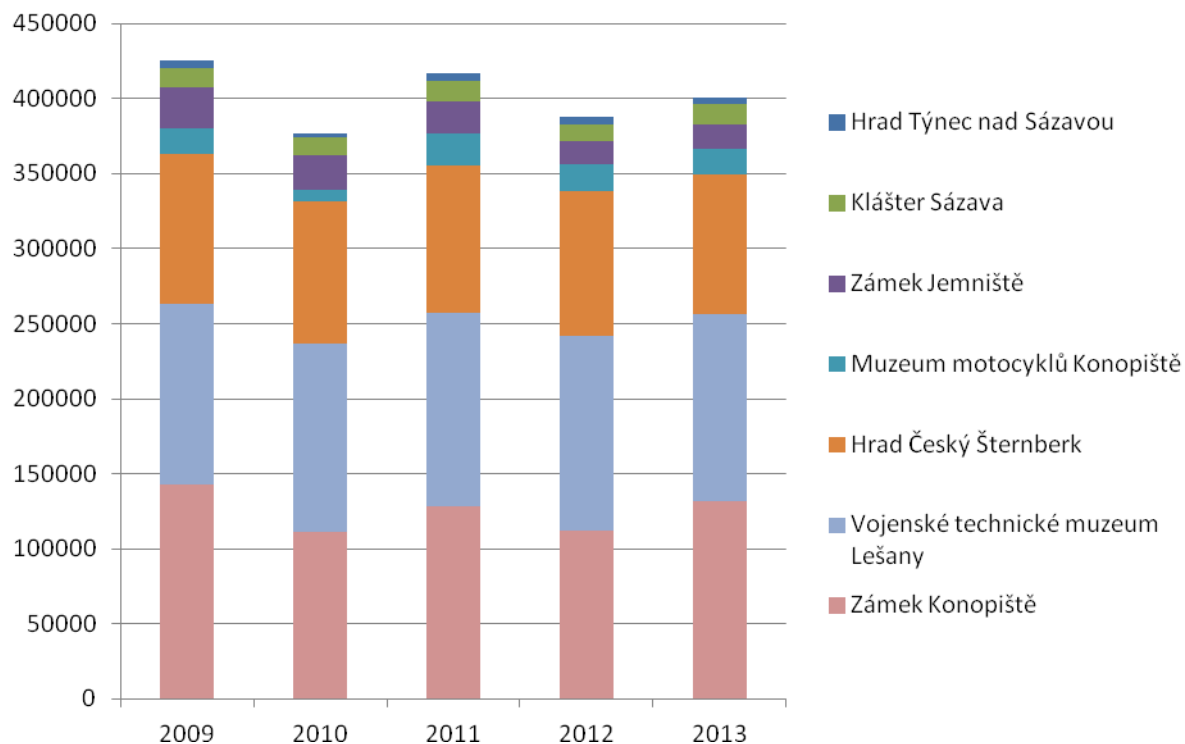
- na úrovni kraje může existovat jediná krajská DMO působící na celém území kraje;
- může pověřit jinou již existující organizaci výkonem propagace a marketingu kraje, v případě že nezřídí krajskou organizaci cestovního ruchu a pověřená organizace cestovního ruchu naplní podmínky dané zákonem,
- vydává souhlas k registraci krajské a oblastní organizace cestovního ruchu působící na území kraje nebo jeho části, jako oprávněné osoby podle tohoto zákona, a vydává stanoviska k žádosti této organizace o dotaci podle tohoto zákona a dokumentům, předkládaným s touto žádostí,
- podílí se na úhradě nákladů na činnost krajské a oblastní organizace cestovního ruchu, pokud vznikly v souladu se zákonem a kraj je jejich členem,
- vytváří podmínky a organizuje zapojení podnikatelů a dalších subjektů do činnosti organizace nebo organizací cestovního ruchu působících na území kraje, jejichž je členem,
- může podporovat i organizace cestovního ruchu nižší úrovně, pokud je tato podpora v souladu se strategií rozvoje cestovního ruchu a marketingovou strategií kraje.

Úroveň turistická oblast

- obce v rámci své samostatné působnosti, podnikatelské subjekty, NNO působící v cestovním ruchu, příp. správa NP, CHKO, resp. AOPK ČR, či odborné kulturní organizace zakládají oblastní DMO
- kraj se v rámci své samostatné působnosti může rozhodnout, zda vstoupí jako člen / spoluzakladatel do oblastní DMO
- v případě, že se kraj a obce stanou členy oblastní DMO, podílejí se na jejím financování (vyplývá ze členství)
- kraj i obce mohou v rámci své samostatné působnosti rozhodnout, zda a jakou formou budou podporovat rozvoj cestovního ruchu, případně činnost oblastních DMO (dotace, či jiné zdroje financování nad rámec zákona)
- oblastní DMO vzniká v případě, že vznikne turistická oblast v souladu se zákonem o podpoře rozvoje cestovního ruchu (splnění kritérií pro vznik oblasti, zpracování povinných dokumentů, získání souhlasu kraje / krajů se vznikem oblasti a zřízení poradní skupiny)
- oblastní DMO předkládá na MMR žádost o registraci včetně povinných dokumentů
- zpracování analýzy potenciálu cestovního ruchu na území Středočeského kraje a možnost provazby s hlavním městem Prahou
- strategická část zpracovaná s ohledem na reálné možnosti financování řízení cestovního ruchu, především v oblasti marketingu je nutno rozdělit kompetence a nastavit strukturu a cíle propagace především s ohledem na efektivitu a výkon
- akční plán zaměřit pouze na oblast řízení a marketingu – tedy oblasti, které mohou destinační managementy přímo ovlivňovat, a na oblast podpory veřejných služeb. Rámcově lze pak definovat oblasti, kde se předpokládá rozvoj cestovního ruchu a kde lze ze strany kraje a obcí motivovat rozvoj cestovního ruchu v lokalitách

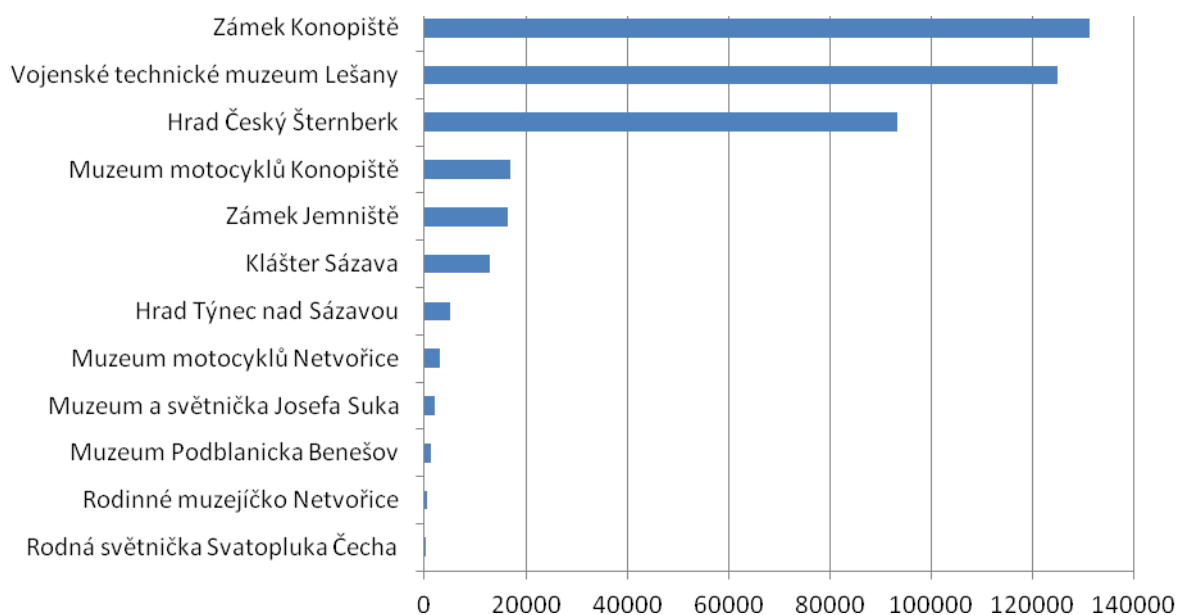
Návštěvnost území SO ORP

Graf 51 Vývoj návštěvnosti nejnavštěvovanějších památek (Zdroj Posázaví o.p.s.)

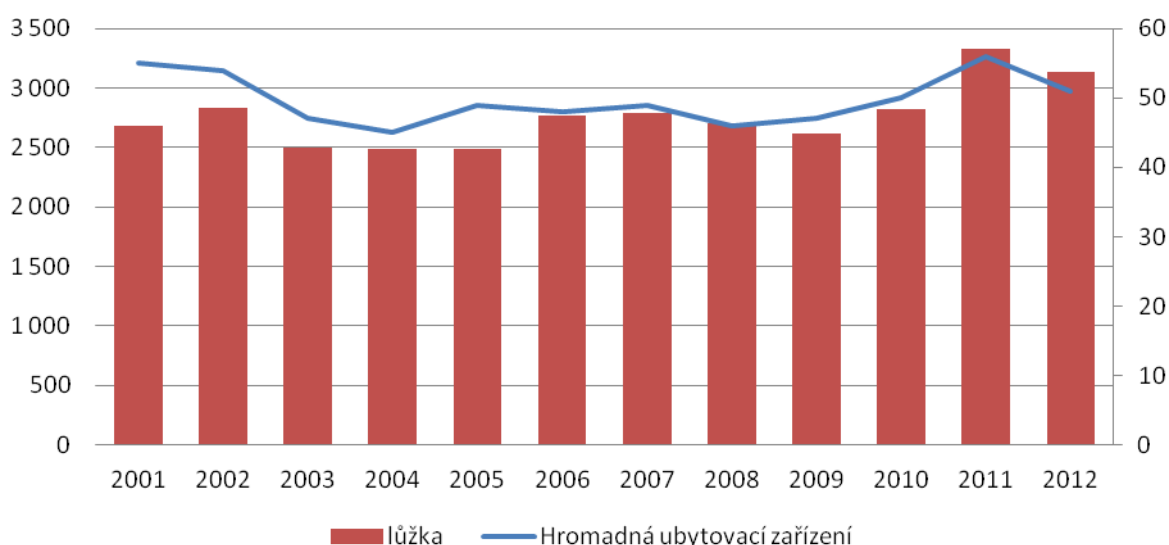
Vývoj návštěvnosti v období 2009 až 2013 vykazuje kolísání s mírným poklesem, a to především v oblasti zahraničních návštěvníků, které začali v letech 2012 a 2013 nahrazovat čeští turisté. Dle aktuálních informací o průběhu roku 2014 lze konstatovat (zdroj Posázaví o.p.s.) udržení stavu 2013 a předpokládá se mírný nárůst návštěvnosti.

Graf 52 Porovnání návštěvnosti veřejně přístupných objektů v roce 2013 (Zdroj Posázaví o.p.s.)

V území SO ORP jsou nejvýznamnějšími památkami v kategorii Národních kulturních památek zámek Konopiště a klášter Sázava. Porovnání jejich návštěvnosti vychází lépe pro Konopiště, které vykazuje nevyšší návštěvnost v regionu a také v celorepublikových statistikách se drží na předních místech. Klášter Sázava postrádá jak komplexní nabídku doprovodných služeb a komplexní zázemí a marketing, což výrazně snižuje jeho aktivní potenciál. Specifickým typem turistické atraktivity je Vojenské technické muzeum v Lešanech patřící pod VHÚ Praha, které nabízí vstup zdarma a velmi těžko se tedy eviduje přesná návštěvnost – ta je spíše odvozena od velkých kulturních akcí (Otevírání sezóny, Tankový den a Dětský den), v rámci který navštíví muzeum ve třech dnech přes 100 tisíc návštěvníků. Třetím nejnavštěvovanějším objektem také se statutem Národní kulturní památka je hrad český Šternberk, který je stejně jako zámek Jemniště v soukromém vlastnictví Sternbergů.

Graf 53 Porovnání počtu hromadných ubytovacích zařízení v SO ORP a lůžek v nich (Zdroj: ČSÚ)

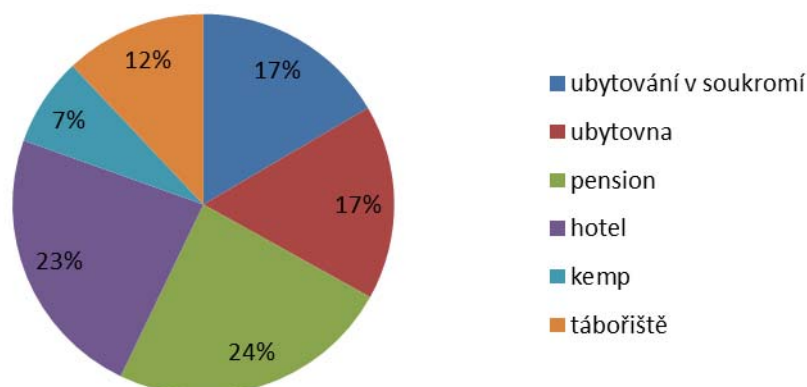
Do hromadných ubytovacích zařízení jsou započítávány zařízení s 5 a více pokoji nebo s 10 a více lůžky určenými pro cestovní ruch. Za období od roku 2001 nedošlo k výraznému nárůstu ubytovacích zařízení, stav se pohybuje s kolísavými výkyvy mezi 40 až 57 zařízeními. Výraznější nárůst byl v roce 2011, kdy byly v území SO ORP otevřeny významnější hotely, jejichž vybudování bylo podpořeno z ROP Střední Čechy stejně jako bylo podpořeno ze SPL Leader rozšíření počtu lůžek u agroturistiky. Finanční krize v dalším období pak zapříčinila uzavření některých zařízení.

Tabulka 150 Počty ubytovacích zařízení, počty lůžek a míst pro stany v roce 2014 (Zdroj: Vlastní šetření)

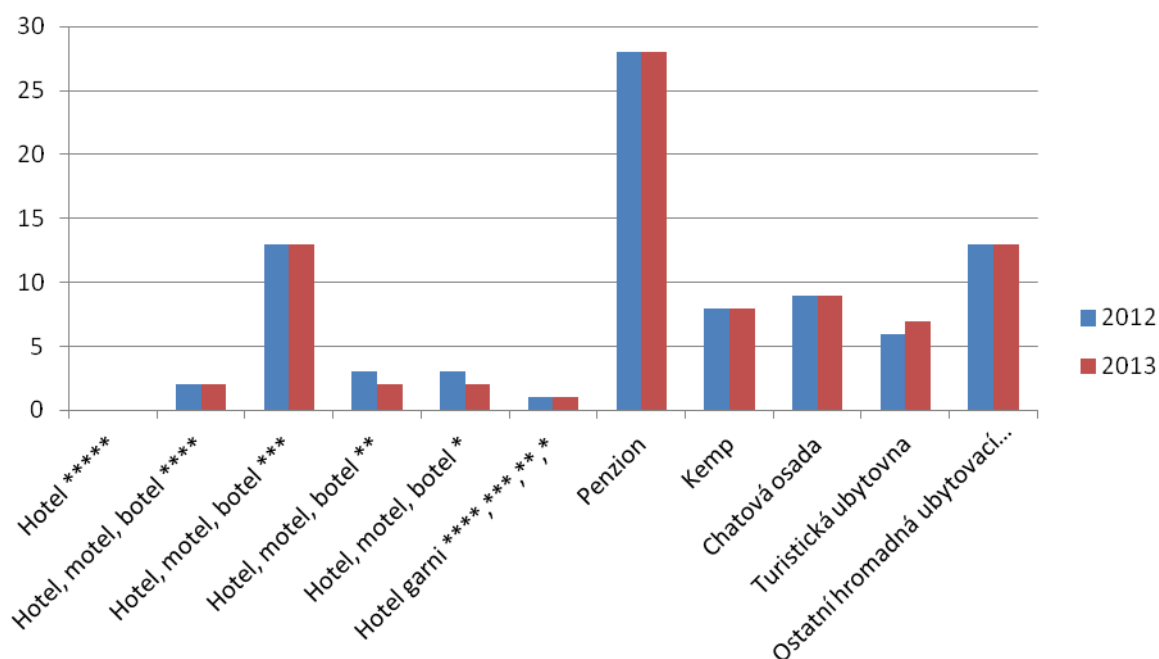
	ubytování v soukromí	ubytovna	pension	hotel	kemp	tábořiště
	počet	počet	počet	počet	počet	počet
počet	22	22	32	31	10	16
počet lůžek	71	705	328	1311	130	2060
počet míst na stan/auto					60	590

Nejvíce lůžek v území SO ORP je k dispozici v hotelech (průměrně 42 lůžek na zařízení), druhým typem v pořadí jsou ubytovny (průměrně 32 lůžek na zařízení).

Graf 54 Poměr jednotlivých typů ubytovacích zařízení v roce 2014 (Zdroj: Vlastní šetření)

Graf 55 Meziroční srovnání počtů hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie v SO ORP (Zdroj: ČSÚ)

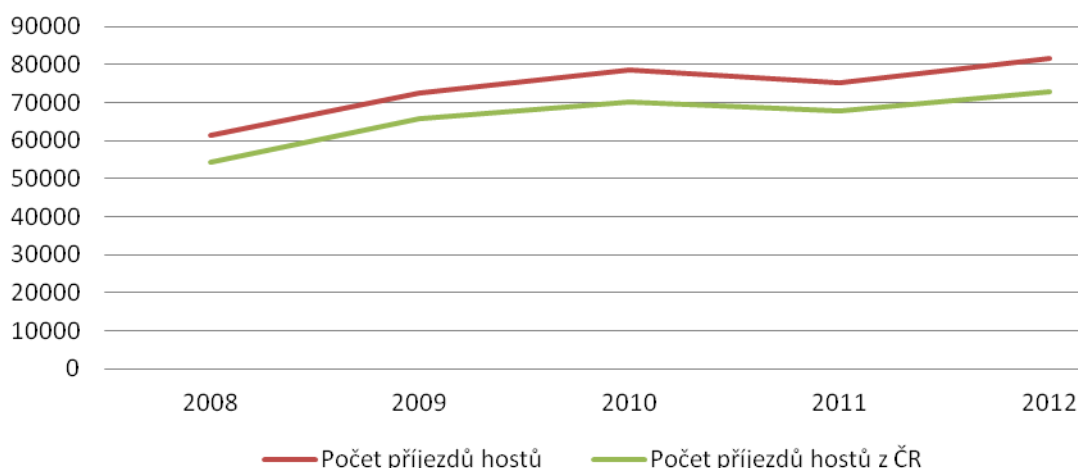

Tabulka 151 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení – meziroční srovnání (Zdroj: ČSÚ)

	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka	Místa pro stany a karavany
2012	86	1 725	4 510	1 019
2013	85	1 760	4 548	1 014

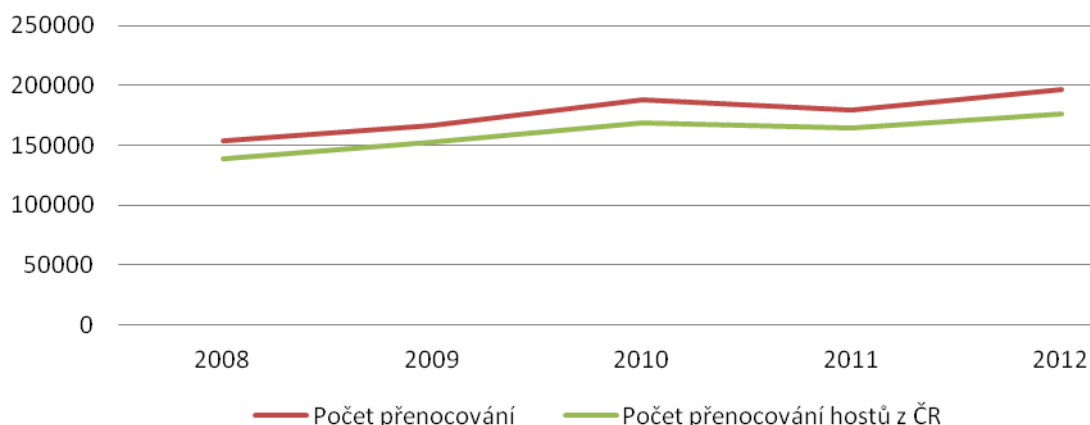
V počtu ubytovacích zařízení v regionu hrají prim penziony ve všech kvalitativních kategoriích. Ke snížení došlo v kategorii hotel, k navýšení pak u turistických ubytoven. V celkovém součtu pak došlo v roce 2013 k mírnému nárůstu počtu lůžek v regionu (o 38), a to i přesto, že jedno ubytovací zařízení bylo uzavřeno.

Graf 56 Vývoj počtu příjezdů do hromadných ubytovacích zařízení v SO ORP Benešov (Zdroj: ČSÚ)

Za období od roku 2008 dochází k nárůstu počtu příjezdů do ubytovacích zařízení v SO ORP Benešov. Mezi roky 2008 a 2012 se jedná o nárůst o 30 %. Poměr mezi příjezdy z České republiky a ze zahraničí je výrazně ve prospěch ČR. Podíl zahraničních návštěvníků je cca 13 % z celkového počtu.

Graf 57 Vývoj počtu přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v SO ORP Benešov (Zdroj: ČSÚ)

Nárůst počtu přenocování odpovídá nárůstu počtu příjezdů, stejně tak odpovídá i poměr mezi návštěvníky z ČR a ze zahraničí. V průměru se jedná v roce 2012 o 2,45 přenocování, což je zvýšení pouze o 1 % oproti roku 2008 (tedy zcela bezvýznamný nárůst).

Tabulka 152 Počet stravovacích zařízení v území SO ORP v roce 2014 (Zdroj: Vlastní šetření)

rychlé občerstvení	hospoda/restaurace bez kuchyně	hospoda/restaurace s kuchyní	restaurace součástí ubytovacího zařízení	cukrárna	čajovna	kavárna
28	56	113	42	19	2	7

Informační centra

Tabulka 153 Seznam turistických informačních center v SO ORP (Zdroj: Vlastní šetření)

město	Název	otvírací doba
Benešov	Turistické informační centrum Benešov	X-IV po-pá 8:30 - 17:00, V-IX po - pá 9:00 - 18.00, so 9:00 - 16:00, ne 9:00 - 16:00
Benešov	Turistické informační centrum Konopiště (sezónní duben - říjen)	říjen: so+ne 9:30-16:00, duben, květen, září: út-ne 9:30-16:00, červen, červenec, srpen: út - ne 9:30 - 17:00
Čerčany	Informační centrum Čerčany	po 8-12 13-17, út 8-12 13-15, čt, pá 8-12 13-16
Divišov	Muzeum Života židovské obce v Divišově	od 1. 5. do 30. 9. 2014 v sobotu a v neděli od 10:00 do 14:00 hodin
Neveklov	Informační centrum Neveklov	Po-pá: 13:00-16:00, út-pá: 7:30-16:00, červenec a srpen +so: 8:00-11:00
Sázava	Informační a kulturní centrum Sázava	po, st - 8.00 - 11.30 12,30 - 17.00 út, čt, pá - 8.00 - 11.30 12,30 - 15.00 , červenec + srpen: denně 8:00 - 17:00, so: 8:00 - 12:00
Týnec nad Sázavou	Turistické informační centrum Týnec nad Sázavou	I - III po, út, čt: 8:00 - 16:00, st: 10:00 - 15:00, pá: 10:00 - 17:00

Vodácká turistika

Řeka Sázava pramení jako Stružný potok zhruba 1 km severozápadně od Šindelného vrchu v nadmořské výšce 757 m. Ten spolu s dalšími menšími potoky napájí rybník Velké Dářko. Od výtoku z Velkého Dářka je již říčka nazývána Sázavou. Délka toku řeky je 218 km, z toho sjízdný tok měří 208 km.

Na území SO ORP má řeka mírný tok s častými jezy a bez proudu. Charakter řeky se mění až pod Týncem nad Sázavou (ř. km 19) u Krhanic (ř. km 15). Tok se zařezává do hlubokého údolí se strmými stráněmi, kde se v kamenném řečišti vytváří četné peřeje. Zde pod Medníkem sídlí několik známých trampských osad (např. Toronto). Po průtoku Pikovicemi (ř. km 3,5) se řeka opět uklidní a proud se ztrácí v hladině Vranské přehrady a vlévá se u Davle do Vltavy.

Vodácká obtížnost – Sázava patří mezi nejhezčí řeky v České republice, v území SO ORP Benešov začíná úsek peřejí Krhanice – Pikovice. Za velké vody jsou tyto peřeje velmi obtížné (WW III). Na střední a dolní části je množství jezů s vorovými propustmi.

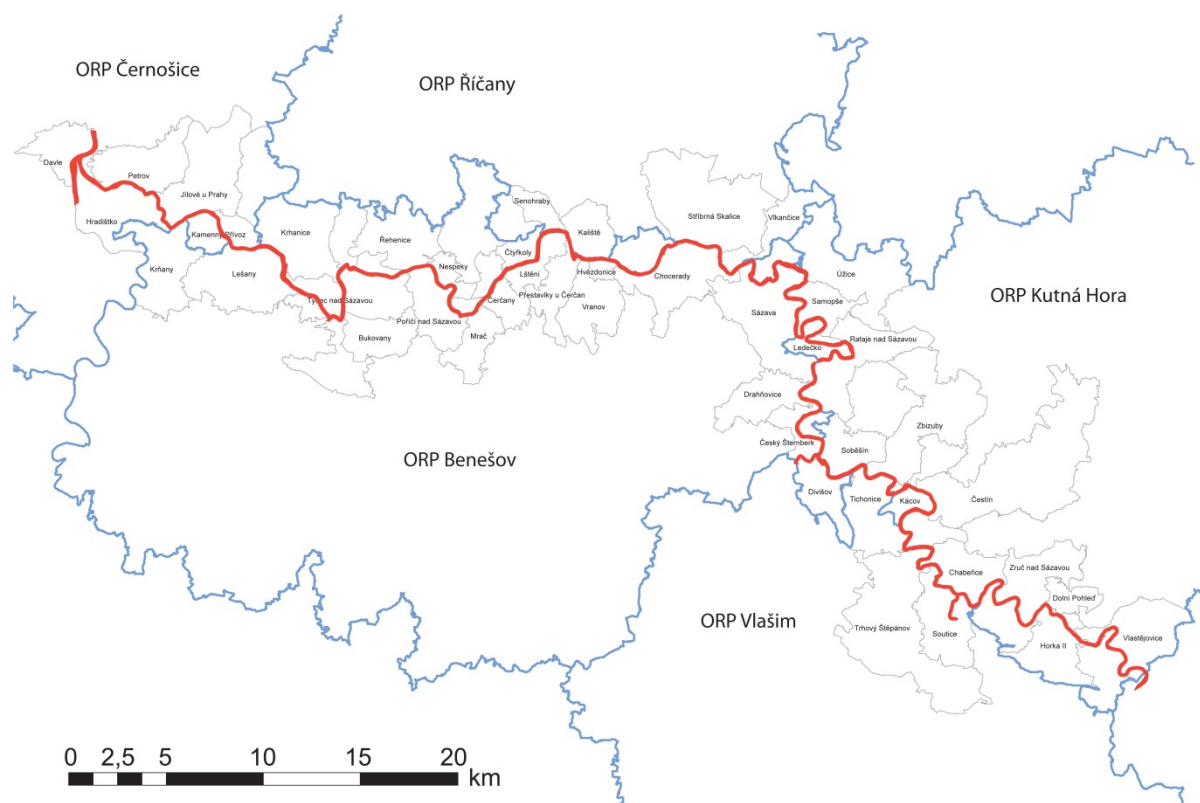
Sjízdnost řeky na úseku v území SO ORP Benešov je definována dle vodočtu v Nespekách a to v minimálním limitu 46 cm. Během sezóny stačí limit 46 cm (majitelé elektráren neodvádí vodu náhony při limitních stavech), během mimosezóny limit 50 cm. Nespeky: 50 cm

Vodácká infrastruktura – Současný stav infrastruktury pro vodáky neodpovídá počtu turistů pohybujících se podél řeky. V podstatě neexistuje základní infrastruktura v žádné lokalitě. Současný stav tábořišť je žalostný a neodpovídá požadavkům jak návštěvníků, tak hygienickým nárokům. Jediný kempy s moderním vybavením lze dnes najít v Sázavě Na Ostrově. Ve zbylých lokalitách se jedná o tábořiště bez odpovídajícího vybavení. Pokud srovnáme infrastruktury jednotlivých vodáckých řek, skončí v tomto porovnání řeka Sázava na posledních pozicích.

Nástupní místa vodáckých výletů na území SO ORP – Český Šternberk, Sázava, Čerčany, Týnec nad Sázavou

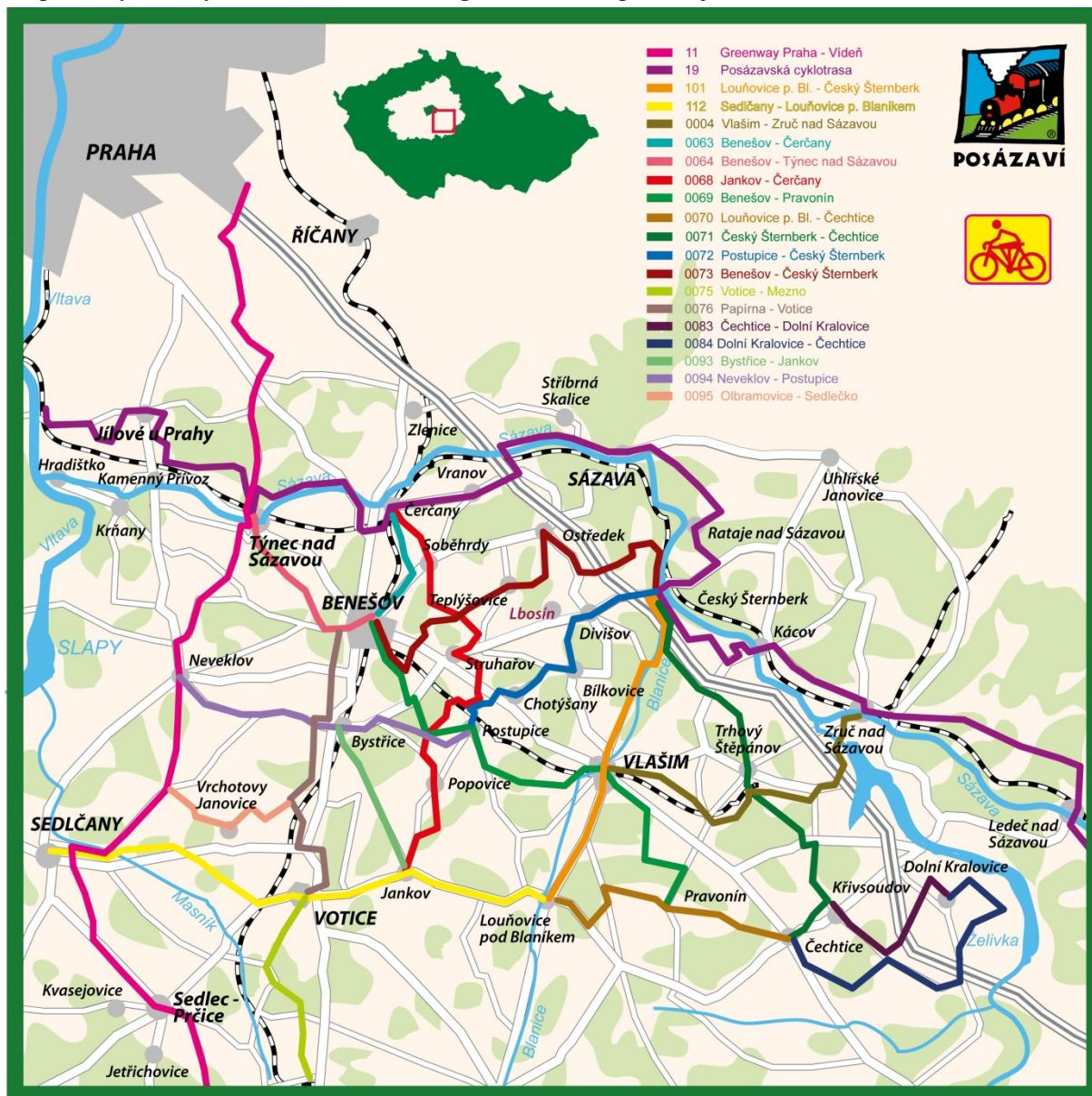
Vodácké půjčovny – Mezi nejvýznamnější půjčovny vodáckého vybavení na Sázavě patří Bisport (Týnec nad Sázavou) a Samba (Český Šternberk). Doplnkově pak na řece v území SO ORP působí Dronte, Sázava Tour, Vodácký ráj a okrajově i další půjčovny. Oproti roku 2010, kdy proběhlo statistické šetření poměru mezi půjčovnami (Bisport 55 %, Samba 7 % a Dronte 9 % - viz graf 1 v příloze), došlo ke snížení rozdílů především mezi půjčovnami Bisport a Samba, které vykazují maximální vytíženost 1250 až 1500 osobodní v exponovaných termínech (počátek července).

Mapa 9 Tok řeky Sázavy na území obcí v SO ORP Benešov

Cykloturistika

Mapa 10 Cyklotrasy v území turistického regionu Posázaví probíhající SO ORP Benešov

Cyklotrasy 2. třídy

Praha, Újezd – Týnec nad Sázavou – Neveklov – Sedlčany – Sedlec-Prčice – Tábor –

11	Lom	111 km
19	Lísek – Nové Město n. Mor. - Žďár nad Sázavou – Havlíčkův Brod – Zruč nad Sázavou – Týnec nad Sázavou – Davle	241 km

Cyklotrasy 3. třídy

101	Český Šternberk – Vlašim – Kondrac – Louňovice pod Blaníkem	26 km

Cyklotrasy 4. třídy

0028	Dobřejské – Nebřenice – Petříkov – Pyšely	17 km
0029	Strančice – Velké Popovice – Kamenice – Nová Gryblá	19 km

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

0030	Senohraby – Pyšely – Nespeky	8 km
0063	Týnec nad Sázavou – Václavice – Kožlí – Konopiště, motel	16 km
0064	Čerčany – Žiňany – Bedrč – Benešov – Konopiště, motel	14 km
0068	Čerčany – Okrouhlice – Popovice – Jankov	34 km
0069	Benešov – Postupice – Vlašim – Prácheň – (Načeradec)	34 km
0071	Čechtice – Trhový Štěpánov – Český Šternberk (Olbramovice – Ouběnice) – Postupice – Chotýšany – Bílkovice – Divišov – Český	33 km
0072	Šternberk	22 km
0073	Benešov – Skalice – Okrouhlice – Ostředek – Český Šternberk	35 km
0076	Konopiště – Bystřice – Nesvačily – Božkovice – Votice	22 km
0093	Bystřice – Ouběnice – Jankov	12 km
0094	Neveklov – Nesvačily – Bystřice – Pozov – Postupice	

V území SO ORP je na 150 km značených cyklotras v největší míře vedených po silnicích III. třídy, po polních a lesních cestách. Samotné cyklotrasy – tedy samostatné komunikace pro cyklistiku nebo smíšené s pěším provozem je na území SO ORP minimálně. Jedná se o cyklostezku Týnec nad Sázavou Bukovany (cca 2 km) a cyklopruhu napojené na lávku přes železniční trať v městě Benešov (cca 1 km). Další segmenty budou vybudovány v konci roku 2014 – cyklostezka Týnec nad Sázavou – Chrást nad Sázavou (cca 1,5 km) a v roce 2015 cyklostezka Kostelec nad Sázavou – Týnec nad Sázavou (celkem cca 6 km včetně cyklolávky přes řeku Sázavu pod hradem Zbořený Kostelec).

Finanční analýza výdajů obcí

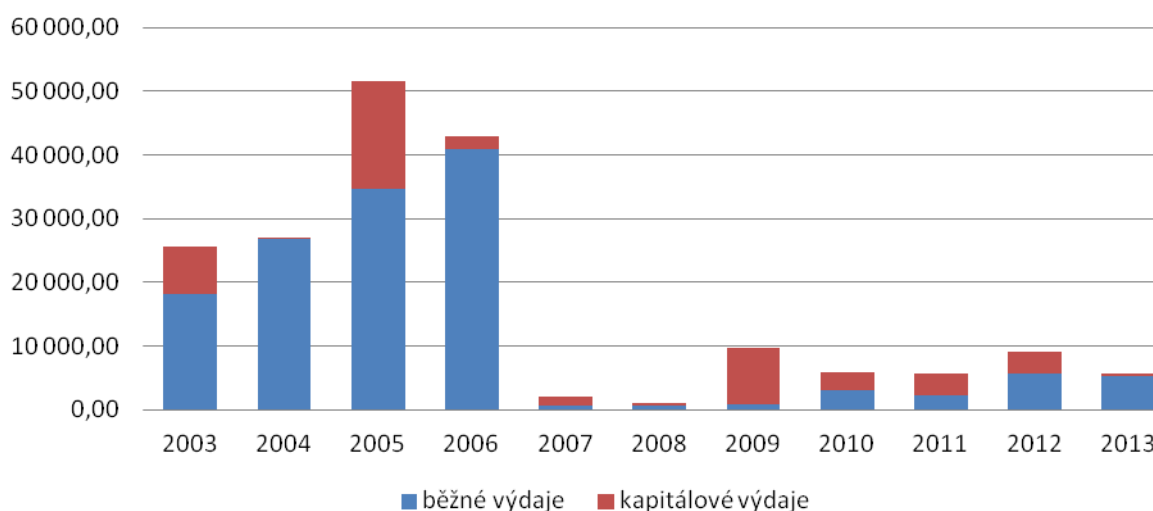
Tabulka 154 Výdaje obcí na jednotlivé kapitoly spojené s financování aktivit cestovního ruchu (Zdroj: Rozpočty obcí SO ORP Benešov – v tisících Kč)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vnitřní obchod	232,71	865,10	30,00	6,00	220,10	422,34	130,36	317,36	152,68	212,95	783,83
Cestovní ruch	17 918,62	25 910,41	33 828,16	40 053,45	293,07	245,89	350,94	192,50	496,03	2 180,12	4 552,25
Zájmová činnost a rekreace	0,00	0,00	882,15	782,97	127,66	73,90	445,45	2 612,40	1 663,41	3 186,92	0,00
běžné výdaje	18 151,33	26 775,51	34 740,31	40 842,42	640,83	742,13	926,75	3 122,26	2 312,12	5 579,99	5 336,08

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vnitřní obchod	2 968,84	0,00	0,00	0,00	0,00	228,96	496,67	0,00	1 255,89	21,60	0,00
Cestovní ruch	1 002,43	0,00	16 707,29	2 000,92	551,39	70,00	474,77	2 689,78	0,00	2 458,42	405,35
Zájmová činnost a rekreace	3 476,83	216,17	81,52	0,00	768,89	0,00	7 765,82	0,00	2 102,79	1 107,36	0,00
kapitálové výdaje	7 448,10	216,17	16 788,81	2 000,92	1 320,28	298,96	8 737,26	2 689,78	3 358,68	3 587,38	405,35

Celkem	25 599,43	26 991,68	51 529,12	42 843,34	1 961,11	1 041,09	9 664,01	5 812,04	5 670,80	9 167,37	5 741,43
---------------	------------------	------------------	------------------	------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Graf 58 Výdaje obcí spojené s financování aktivit cestovního ruchu (Zdroj: Rozpočty obcí SO ORP Benešov – v tisících Kč)

Financování cestovního ruchu a doplňkových aktivit ze strany obcí není jejich prioritou. V porovnání desetiletého období docházelo v jeho počátku v letech 2003 až 2006 k významným investicím a financování aktivit v této oblasti i s ohledem na cílenou podporu z dotačních programů. Nové plánovací období EU od roku 2007 výrazněji omezilo podporu aktivit obcí (především ve Středočeském kraji) a obce investovali své finanční zdroje do jiných oblastí.

Od roku 2007, který byl zlomový, dochází k mírnému nárůstu režijních nákladů cestovního ruchu u obcí. Poslední dva roky (2012 a 2013) se růst zastavil na hranici zhruba 5 mil Kč. Investiční výdaje obcí jsou závislé na jimi realizovaných projektech.

Kulturní akce

V rámci aplikace Kalendář akcí, který je publikován na www.posazavi.com, je možné prezentovat pořádané akce v regionu Posázaví. Základní členění v oblasti kultury zahrnuje následující oblasti:

Výstava

Literatura

Výtvarné umění

Grafika – malířství – sochařství – design - užité umění – sklo – keramika - lidová řemesla – řezbářství - výtvarné umění jiné

Fotografie

dokumentární fotografie - umělecká fotografie - fotografie s cestovní tematikou - fotografie - jiné

Móda

Gastronomie

gastronomie - pálenka gastronomie - víno gastronomie - pivo tradiční kuchyně gastronomická akce

Příroda, ekologie

Ekologie - domácí mazlíčkové – flóra – fauna - příroda a ekologie – jiné

Architektura

Představení

Hudba

vážná hudba - historická hudba – jazz – rock – pop – alternative - etno a world music folk a country - folklórní hudba – dechovka - zpěv a sborový zpěv - duchovní hudba - dance a hip-hop – techno - jiné hudební žánry

Tanec

klasický balet - folklórní tanec - moderní tanec - standardní a latinotance - historický tanec - jiné taneční formy

Divadlo

Činohra – opera – opereta - muzikál a hudební divadlo - loutkové divadlo - černé divadlo - divadlo pro děti - pouliční divadlo - ochotnické divadlo - jiné divadelní formy

Folklórní a společenské akce

Průvod – jarmark – hody – ples - hasičské akce – myslivost – masopust – čarodějnice – ohňostroje – silvestr - jiné společenské akce

Gastronomie

gastronomie - pálenka gastronomie - víno gastronomie - pivo tradiční kuchyně gastronomická akce

Historické akce

historická slavnost - netradiční prohlídka - historická bitva – autoveteráni - stará technika - jiné historické akce

Kino

Film

hraný film - kreslený film - dokumentární film - televizní film - film pro děti - film s cestovní tematikou - jiné filmové akce

Koncert

Hudba

vážná hudba - historická hudba – jazz – rock – pop – alternative - etno a world music
folk a country - folklórní hudba – dechovka - zpěv a sborový zpěv - duchovní hudba -
dance a hip-hop – techno - jiné hudební žánry

Slavnost

Hudba

vážná hudba - historická hudba – jazz – rock – pop – alternative - etno a world music
folk a country - folklórní hudba – dechovka - zpěv a sborový zpěv - duchovní hudba -
dance a hip-hop – techno - jiné hudební žánry

Tanec

klasický balet - folklórní tanec - moderní tanec - standardní a latinotance - historický
tanec - jiné taneční formy

Divadlo

Činohra – opera – opereta - muzikál a hudební divadlo - loutkové divadlo - černé di-
vadlo - divadlo pro děti - pouliční divadlo - ochotnické divadlo - jiné divadelní formy

Folklórní a společenské akce

Průvod – jarmark – hody – ples - hasičské akce – myslivost – masopust – čarodějnice
– ohňostroje – silvestr - jiné společenské akce

Historické akce

historická slavnost - netradiční prohlídka - historická bitva – autoveteráni - stará
technika - jiné historické akce

Církevní akce

církevní pouť - církevní mše - církevní slavnost

Sportovní akce

Běh – cyklistika – fotbal – hokej – golf - míčové hry – lyžování - zimní sporty – plavání
– vodáctví – horolezectví – dostihy - bojová umění – letectví - moto – sport - jiné
sportovní akce

Trhy – jarmark

Folklórní a společenské akce

Průvod – jarmark – hody – ples - hasičské akce – myslivost – masopust – čarodějnice
– ohňostroje – silvestr - jiné společenské akce

Gastronomie

gastronomie - pálenka gastronomie - víno gastronomie - pivo tradiční kuchyně
gastronomická akce

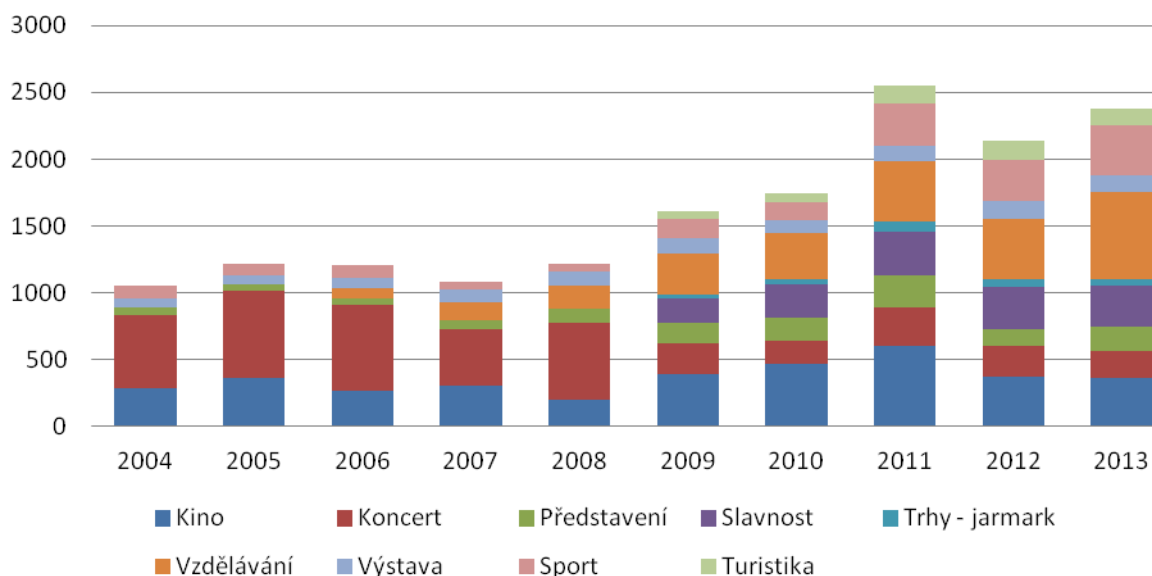
Historické akce

historická slavnost - netradiční prohlídka - historická bitva – autoveteráni - stará
technika - jiné historické akce

Příroda, ekologie

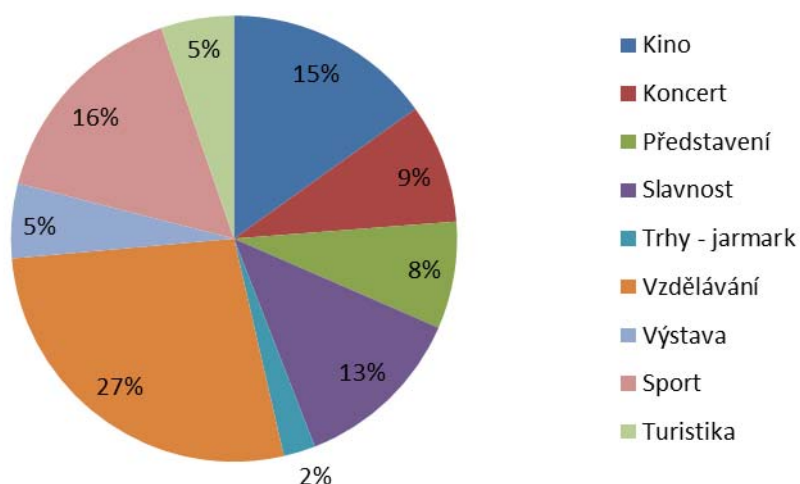
Ekologie - domácí mazlíčkové – flóra – fauna - příroda a ekologie jiné

Graf 59 Vývoj počtu uspořádaných kulturních akcí zaznamenaných v Kalendáři akcí (Zdroj: www.posazavi.com)

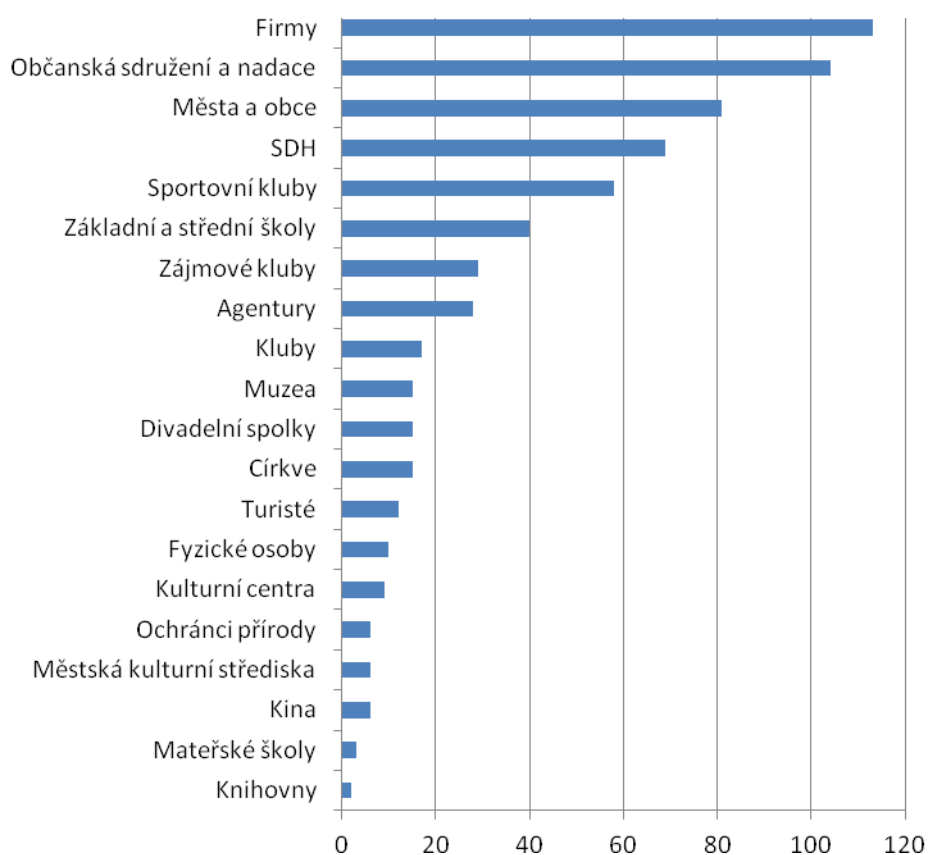

Počty v regionu pořádaných kulturních akcí jsou dlouhodobě sledovány v aplikaci Kalendář akcí (provozováno Posázaví o.p.s.), která slouží primárně jako portál pro prezentaci těchto akcí. Nárůst akcí do roku 2011 je výsledkem rozvoje regionu, spolkových aktivit a také renesance kulturní činnosti ze strany obcí. Útlum v roce 2012 se dá vysvětlit strachem z finanční krize, nižšími příspěvky ze strany podnikatelských subjektů, omezením reklamy a sponzorství a s tím spojeným poklesem kulturních aktivit. Roky 2013 a dle předběžných informací i rok 2014 zaznamenávají opětovný nárůst kulturních a sportovních aktivit.

Graf 60 Poměr jednotlivých kategorií akcí v roce 2013 zaznamenaných v Kalendáři akcí (Zdroj: www.posazavi.com)

Graf 61 Přehled kategorií pořadatelů akcí přihlášených do Kalendáře akcí (Zdroj: www.posazavi.com)

Přehled počtů jednotlivých typů pořadatelů odráží také typologii pořádaných akcí – v oblasti firem jsou to provozovatelé kinosálů a pořadatelé vzdělávacích akcí. Mezi nejvýznamnější pořadatele pak patří již historicky spolky a sdružení a samozřejmě města a obce.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Stát	Fungující odvětví cestovního ruchu se stabilním příjmem do státního rozpočtu, návštěvnost státu zahraničními turisty	Nedostatečná podpora segmentu cestovního ruchu	Zákony a vyhlášky, státní agentura Czech Tourism	koordinovaná implementace politiky cestovního ruchu, udržení stávajících příjmů z cestovního ruchu, zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, zefektivnění výdajů na implementaci politiky cestovního ruchu
Kraj	Fungující koordinace cestovního ruchu a aktivní činnost organizací cestovního ruchu bez velkých investic z krajského rozpočtu, zvýšení návštěvnosti kraje	Nedostatečná podpora segmentu cestovního ruchu	Společná setkání organizací cestovního ruchu za koordinace krajského úřadu	zefektivnění implementace aktivit na podporu cestovního ruchu realizovaných samosprávnými celky (podobné dopady jako pro stát), zvýšení atraktivnosti regionů, a tím i jejich návštěvnosti
Obce	Rovnoměrné rozvrstvení podpory cestovního ruchu, prezentace výsledků cestovního ruchu jako důležitého příjmu do obecních rozpočtů	Neakceptování důležitosti cestovního ruchu jako zdroje finančních prostředků do rozpočtu obce	Zapojení obcí či zástupců DSO do struktury organizací cestovního ruchu	zefektivnění implementace aktivit na podporu cestovního ruchu realizovaných samosprávnými celky (podobné dopady jako pro stát), zvýšení atraktivnosti regionů, a tím i jejich návštěvnosti
Organizace cestovního ruchu	Podpora činnosti OCR – organizační i finanční	Nekoncepčnost činnosti OCR a opomenutí důležitých partnerů v oblasti cestovního ruchu jejich nezapojením do systému	Pravidelná setkání se všemi zúčastněnými aktéry v oblasti cestovního ruchu	podpora institucionalizace a činnosti OCR, zabezpečení jejich dlouhodobého rozvoje, posílení funkce OCR jako nástroje podpory podnikání v regionech
Podnikatelé	Zapojení do systému koordinace aktivit CR, společná prezentace regionu, snížení nákladů s prezentací služeb CR	Odmítnutí účasti v systému koordinace CR, odmítnutí finanční participace na systému	Fóra cestovního ruchu, Fond cestovního ruchu financující rozvoj cestovního ruchu, jednotná a kompletní prezentace služeb	zapojení podnikatelů do rozvoje cestovního ruchu v regionu, propojení nabídky služeb s tvorbou produktů, zvýšení konkurenceschopnosti
Obyvatelé regionu	Dostatečné služby v regionu, nezaměňování služeb pro obyvatele za služby pro návštěvníky, nezatěžování služeb pro obyvatele návštěvníky v regionu	Nepochopení důležitosti CR – více návštěvníků v regionu = větší příjmy podnikatelů = zajištění služeb pro obyvatele	Zastupitelstva obcí, informace pro NNO v obcích a jejich zapojení do systému CR	Prezentace důležitosti CR, prezentace spolupráce aktérů CR, vyslyšení požadavků občanů na rozsah služeb v obcích
Návštěvníci regionu	Dostatečné služby v regionu, fungující informační centra a dostatečný orientační systém, získání informací o regionu	Přehlédnutí regionu jako turistické destinace	Webové stránky, inzerce, prezentační materiály	Precizní činnost OCR
Pořadatelé kulturních akcí	Nekolidování více	Snižování počtu	Fóra cestovního	zapojení participujících

	akcí v jedné lokalitě, návštěvnost akcí zajišťující návratnost nákladů na pořádání akcí	kulturních akcí, nízká kvalita akcí	ruchu, Fond cestovního ruchu financující rozvoj cestovního ruchu, jednotná a kompletní prezentace služeb	organizací na rozvoji cestovního ruchu do systému organizace a řízení cestovního ruchu
Návštěvníci kulturních akcí	Dostatečné informace o pořádaných kulturních akcích, kvalitní kulturní akce	Malá návštěvnost kulturních akcí	Webové stránky, inzerce, prezentační materiály	Precizní činnost OCR

Pro region je nedůležitější kooperace mezi obcemi, podnikateli a organizací cestovního ruchu navázaná na již fungující koordinaci cestovního ruchu a kulturních aktivit. Ze strany státu a kraje je potřeba cílenější podpora a minimálně nepřekážení v aktivitách, které především podnikatelé a pořadatelé akcí mnohdy pociťují v oblasti přebujelé a zavádějící legislativy. Důležitým aspektem pozitivních dopadů koordinace je prezentace rozvoje aktivit především pro obyvatele SO ORP Benešov. Jejich spokojenost pak dává prostor obcím v podpoře kulturních a cestovních aktivit.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatečná podpora činnosti OCR ze strany státu	5	3	15	Lobing na úrovni státu	OCR
Nedostatečná podpora aktivit OCR ze strany kraje	4	3	12	Prezentace aktivit OCR krajským politikům	OCR
Nezapojení místních aktérů do financování OCR	2	5	10	Důsledná komunikace s aktéry a zajištění komplexních služeb	OCR
Organizační riziko					
Nekoncepční koordinace CR ze strany OCR	2	5	10	Jasná „objednávka“ služeb a aktivit od OCR	Obce
Neúčast podnikatelů na procesu koordinace CR	2	4	8	Prezentace činnosti OCR	Podnikatelé
Neúčast obcí na procesu koordinace CR	2	4	8	Prezentace činnosti OCR	Obce
Neúčast pořadatelů kulturních akcí na procesu koordinace CR	2	4	8	Prezentace činnosti OCR	Pořadatelé
Právní riziko					
Odložení zákona o podpoře CR	5	2	10	Definování požadavku ve struktuře veřejné správy	Obce
Technické riziko					
Nevyužití moderních komunikačních technologií	3	2	6	Modernizace vybavení OCR	OCR
Nefunkční webové stránky	2	3	6	Modernizace vybavení OCR, personální obsazení OCR	OCR

Nejvyšší identifikovaná rizika jsou v oblasti finančních rizik, a to především nedostatečná podpora činnosti Organizací cestovního ruchu ze strany státu. Toto riziko je přímo navázáno na odložení vzniku zákona o podpoře cestovního ruchu, jehož samotná neexistence přímo neohrožuje aktivity v cestovním ruchu, ale je na něj navázána finanční podpora refinancováním marketingu a destinačního managementu v území jak od státu, tak od kraje. Specifickým rizikem je nezapojení místních aktérů do aktivit rozvoje cestovního ruchu, a to především z oblasti podnikatelských subjektů.

6.1.4. SWOT analýza oblasti

Cestovní ruch

Silné stránky:	Slabé stránky:
Existence rekreačního ubytování – chaty, chalupy Ticho, klid, místa s absencí telefonního a internetového signálu Příroda, jedinečnost krajiny Dostatek lokalit mimo civilizační stres Řeka Sázava, Vltava Naučné stezky – existence Industriální památky Těžba zlata, trampink Posázavský Pacifik Geocaching Dostatek informačních center – jejich provázanost Pestrá nabídka zajímavostí – rozmanitost regionu Malé průmyslové znečištění Dostupnost Prahy Spolupráce podnikatelů (jak kde a jak kterých) Existence koordinátora cestovního ruchu – Posázaví o.p.s. Zavedená značka – Posázaví (obecně) Existence rekreačních areálů Rozvoj systému regionálních výrobků Velký počet jezdeckých areálů (Neveklovsko) Historické památky – hrady, zámky, kláštery, drobné sakrální objekty Dostatek služeb – svatby, firemní akce	Sezónnost služeb (5 bodů) Byrokracie na místní úrovni (5) Výchova lidí už od útlého věku (4) Udržet návštěvníky v regionu (4) Výkyvy stavu vody na Sázavě a limity vodních elektráren (4) Nedostatek kvalitních kempů a kvalitního levného ubytování (4) Malá informovanost o méně atraktivních oblastech (3) Ekonomické propojení podnikatelů – balíčky služeb (2) Málo příležitostí setkávat se – podnikatelé, obec, NNO – nedostatečná spolupráce ruchu (2) Malá propustnost krajiny (1) Nedostatek kvalitních lidí ve službách (1) Malá ochota lidí poskytovat služby Málo rozvinutá agroturistika Možnost turistiky se psy Absence koncesního systému Vodní, lodní turistika na Vltavě (Slapy) – nevyužitý potenciál služeb
Příležitosti:	Hrozby:
Vytvořit koncesní systémy Pořádání besed, setkání všech, co působí v cestovním ruchu a veřejné správě Vytvořit celkovou koncepci značení turistických cílů Nastavení optimálních limitů ve vztahu k vodáctví – vodáctví by mělo být preferovaným segmentem turistiky a turistika preferovaným segmentem české ekonomiky Pozemkové úpravy – otevření krajiny Modernizace služeb – Živohošť, Slapy, Sázava Zřízení infocenter v těchto destinacích – Živohošť, Slapy, Sázava Prodloužení sezóny: nabízet další alternativy mimo hlavní sezónu, vytvářet balíčky (jarní, podzimní), slevové kupony Vzdělávání a informování obyvatel o podnikání a výhodnosti cestovního ruchu Využití mládeže ve službách – spolupráce podnikatelů a škol Podpora podnikatelů veřejnou správou v administrativních procesech Zmapovat méně atraktivní lokality + vytvořit katalog (ubytování v soukromí, nabídka služeb) Vytvořit místní, regionální fond na podporu cestovního ruchu Cestovní ruch – jednou z hlavních priorit místních samospráv Daňová kontrola a vymahatelnost zákonů Dovybavit ubytování a turistické cíle (pro psy odkládací boxy na klíč, pítka, úvazy, psí plovací vesty apod.)	Černá ekonomika Neexistence systému financování propagace cestovního ruchu Špatné a nedostatečné služby Nezapojení obyvatel do cestovního ruchu Nedostatečné značení turistických cílů Nevstřícnost odpovědných orgánů v oblasti umístování dopravního značení Nevyužití reklamního potenciálu Zklamání návštěvníků regionu blouděním Neřešení dopravní situace včetně systému parkování obyvatel i návštěvníků

Kulturní akce

Silné stránky:	Slabé stránky:
Internet a sociální sítě – příležitost k publicitě Existence webových stránek spolků = příležitost pro sdílení akcí Existence řady ochotnických spolků, které je dobré podporovat Řada kvalitních výtvarníků, umělců působících, žijících v regionu	Kultura = sdružení bohémů, individualistů, kteří se těžko dávají dohromady Roztříštěnost kultury Závist = nepůjdu na akci, kterou jsem nevymyslel Velké festivaly drtí malé kulturní akce, je to ale příležitost pro začínající umělce Překrývání kulturních akcí – lokálně Internet a sociální sítě = dobrý sluha ale špatný pán Nedostatek tolerance mezi lidmi
Příležitosti:	Hrozby:
Vytvořit centrální kalendář akcí Vytvářet prostředí pro spolupráci a toto podporovat Pořádání školení, seminářů pro divadelní spolky = dotačně podporovat Sloučit některé kulturní akce do jedné větší = menší roztříštěnost, větší návštěvnost, levnější publicita, vyšší efektivnost Neslučovat však tradiční akce (slavnosti, plesy, zábavy, adventní akce, poutě) Větší publicita místních umělců Zapojit seniory do kulturních akcí (výstavy) = lépe přístupná akce (po celý den) Vyčlenit z veřejných rozpočtů min. 10 % prostředků Podpora nových akcí v začátku a v dalších letech – pravidlo „třikrát a dost“	Kultura se musí dotovat (8 bodů) Systémový kalendář akcí (7) Region nejsou pouze města, ale hlavně venkov (6) Příliš mnoho akcí (5) Kultura se bez bohémů neobejde (4) Kultura je velmi diverzifikovaná (4) Kultura je zisková spíše dlouhodobě (až s odstupem času se efektivnost projevuje) = ziskovost se obtížně sleduje, musí se umět profesionálně sledovat (4) Nepochopení současné kultury (2) Nedostatek kvalitních ploch pro neziskový sektor (2) Nedostatek lobbistů, kteří by bojovali za kulturu (1) Veřejná správa nevyčleňuje ze svého rozpočtu dostatek prostředků na kulturu (1) Příliš drahá publicita Otevřenost výstav v hodinách, které nevyhovují široké veřejnosti

V regionu jsou pro cestovní ruch mimořádně příznivé podmínky. Jsou zde soustředěny kulturně-historické a přírodní atraktivity a památky, velmi početná řada drobných méně známých památek, konají se kulturní a společenské akce.

Rekreace je prozatím omezena převážně na letní sezónu. Je zde vysoký podíl zastoupení objektů individuální rekreace, které jsou v některých oblastech velmi kumulovány. Cestovní ruch v podmínkách tržního hospodářství je šancí právě pro dnes poněkud zaostávající části regionu, kde se zachovala malebná neporušená sídla. Jsou zde mimořádně vysoké krajinné hodnoty, je však třeba pro rozvoj rekreace něco udělat - rozšířit nabídku, turistickou infrastrukturu, propagaci, marketing atd.

Region se profiluje jako tradiční turistický a je uskutečňován ve dvou polohách a to individuální chatová rekreace a návštěvníci regionu - turisté. Individuální chatová rekreace přináší řadu negativních dopadů pro obce i region (odpady, sezónní dopravní zátěž, nárazové přetížení místních služeb, nesouladnost s regionem). Turistický ruch pro návštěvníky regionu je nutné podporovat ve všech oblastech, zvyšovat kvalitu služeb, rozšiřovat propagaci regionu a propojovat s místní ekonomikou. Důležité je prodloužit délku pobytu na území regionu rozšířením počtu ubytovacích kapacit a rozšířením služeb.

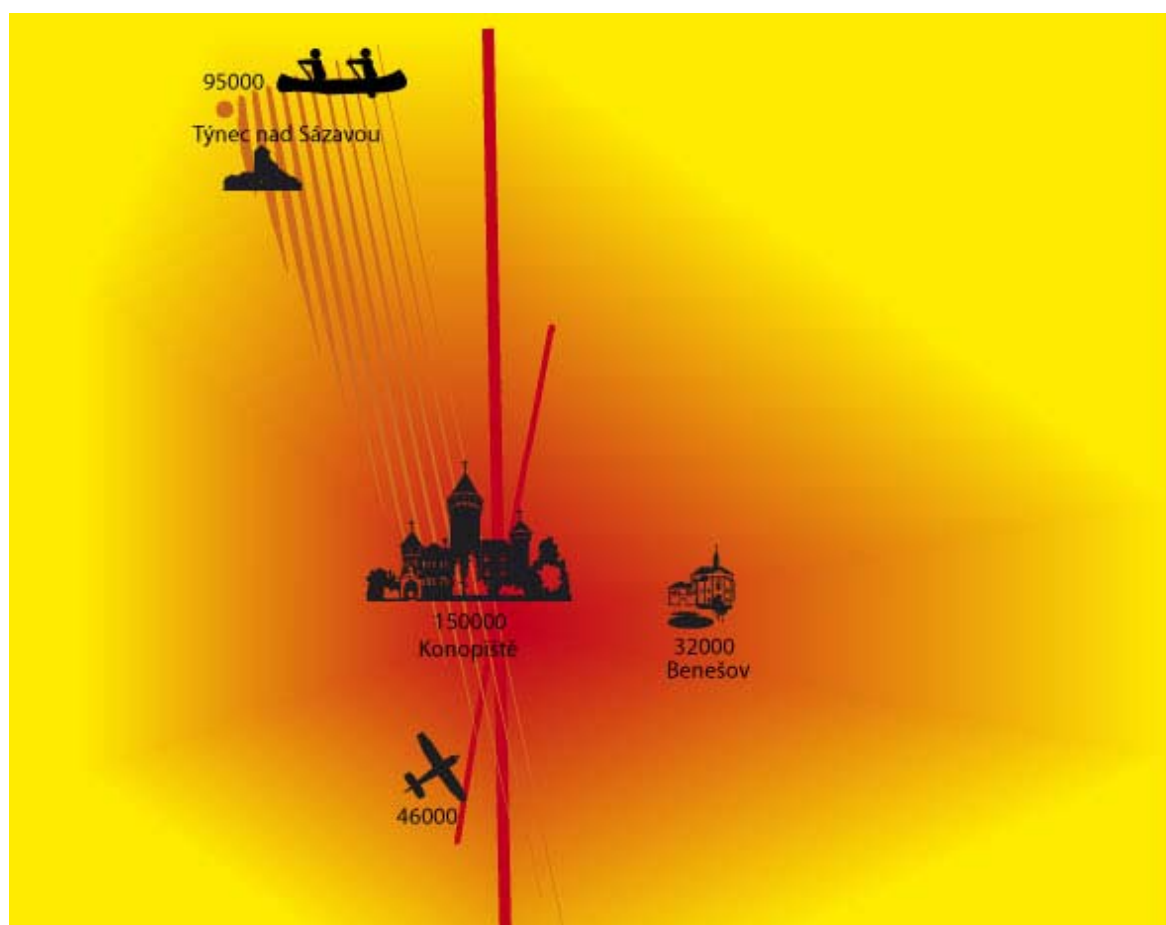
Duchovní historii dokládá klášter v Sázavě nebo piaristická kolej v Benešově. V krajině jsou hrady a zámky – nejvýznamnější je Konopiště, Jemniště, Český Šternberk; tvrze – Jemniště, Popovice, četné rotundy, kostely, mezi nimiž vynikají románské stavby v Týnci nad Sázavou, Poříčí nad Sázavou, stejně jako gotické v Benešově. Až do současnosti zasahují šlechtické rody Sternbergů, jejichž erb se stal znakem Benešova. Náleží jim hrad Český Šternberk a zámek Jemniště. Muzea jsou v Benešově, Týnci nad Sázavou, Netvořicích stejně jako v interiérech veřejně přístupných hradů a zámků Konopiště, Jemniště, Český Šternberk. V regionu je i řada menších expozic tematicky zaměřených. Region je ro-

dištěm významných osobností kultury a umění, pořádají se zde kulturní a společenské akce, které se již staly tradicí (Podblanický hudební podzim, cyklus jarních koncertů, Divadelní léto pro děti v Posázaví, otevírání a zavírání řeky Sázavy a další.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Cestovní ruch v regionu výrazně ovlivňuje blízkost Prahy. Tento fakt přináší řadu výhod, zejména využití dobré dopravní dostupnosti regionu – autem, autobusem i vlakem. V hlavní letní sezóně do regionu přijíždějí návštěvníci nejčastěji automobilem (48 %), autobusem (25 %) nebo vlakem (17 %). Nejčastěji přijíždějí s partnerem, partnerkou, přáteli či známými (56 %). Převažují jednodenní pobyty (62%). 54 % přijíždí do regionu na opakovanou návštěvu. Hlavním důvodem návštěvy je poznání, které zmiňuje 47 % návštěvníků. Dalšími uváděnými důvody jsou relaxace (12%) a turistika a sport (12 %). Nejlákavějšími aktivitami regionu jsou poznávací turistika (63 %) a pěší turistika (30 %).

Téměř dvě třetiny návštěvníků tohoto regionu v regionu nepřenocují (62 %) a pětina nevyužije žádného stravovacího zařízení. 29 % turistů využívá k ubytování služeb hotelu, 22 % služeb penzionu. Ubytovaní u příbuzných či známých, popřípadě na vlastní chatě či chalupě dává přednost 19 %. V oblasti spokojenosti s péčí o rozvoj cestovního ruchu jsou respondenty nejvíce oceňovány péče o památky (82 %), místní orientační značení (77%) nebo drobný prodej (77 %). Návštěvníci regionu nejčastěji využívají informací z internetu a propagačních materiálů a průvodců (57 %).

Velmi důležitým aspektem území SO ORP Benešov je jeho zajímavá poloha vzhledem k významnému centru mezinárodního cestovního ruchu (Praha) a vzhledem k významnému mezinárodnímu doprav-

nímu koridoru spojujícímu sever s jihem. S ohledem na konkurenční regiony ve Středočeském kraji, mezi které lze zařadit Karlštejnsko, Mladou Boleslav nebo Rakovnícko (porovnatelné dle velikosti a návštěvnosti) je třeba vyniknout péčí o návštěvníka. V současné době se vše podřizuje reklamě a propagaci a opomíjí se pohled očima zákazníka na řešení jeho požadavků.

Zájmové území má své logické centrum v zámku Konopiště, které svou návštěvností určuje kvalitu cestovního ruchu. Potenciální návštěvníci regionu se pohybují po linii sever jih. Dalším důležitým centrem je letiště Bystřice. Důležité je napojení na turistickou oblast řeky Sázavy, především pak na Týnec nad Sázavou, který disponuje 100 tisíci návštěvníky vodáckého centra.

Cílové skupiny dle statutu:

- rodiny s dětmi (26 až 48 let -> přes 60 %)
- jednotlivci (zejména mladší do 34 let)
- partnerské a manželské páry (tzv. „prázdné hnízdo“ - 50 až 59 let)

Doplňkové skupiny

- organizované skupiny mládeže
- organizované skupiny profesního cestovního ruchu (firmy, management a zaměstnanci firem)
- senioři

Cílové skupiny dle motivace:

- zájemci o poznávání (historie, architektura, sakrální památky, industriální památky, příroda)
- aktivní a rekreační sportovci
 - o pěší turisté
 - o cykloturisté
 - o aktivní sportovci

Doplňkové skupiny

- zájemci o odpočinek ve venkovském prostředí
- zájemci o zábavu
- firemní akce
 - o vzdělávací
 - o konferenční
 - o outdoorové

Tyto cílové skupiny až na drobné odchylky korespondují s cílovými skupinami pojmenovanými v Programu rozvoje cestovního ruchu Středočeského kraje (aktualizace 2007).

Převážnou většinu návštěvníků regionu tvoří turisté z České republiky.

Hlavními cílem zlepšení koordinace aktivit v cestovním ruchu a v oblasti kulturních akcí je:

- vytvořit funkční systém organizace a řízení cestovního ruchu na národní, krajské a oblastní úrovni
- zlepšit koordinaci činností jednotlivých aktérů uvnitř odvětví cestovního ruchu, a to především na základě partnerství veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru
- zlepšit přístup subjektů cestovního ruchu na trh, tzn. zabezpečit tvorbu konkurenceschopných produktů cestovního ruchu v požadované kvalitě a jejich účinnou marketingovou podporu
- profesionalizovat řídicí struktury destinací a zkvalitnit jejich činnost

- zajistit stabilní a výkonově orientované pracovní pozice zaměřené na produktový management, prodej a PR destinací
- podpořit rozvoj a využití moderních marketingových (tržně orientovaných) nástrojů
- minimalizovat konflikty zájmů mezi aktéry cestovního ruchu